

**ÜNİVERSİTELERDE SANAT EĞİTİMİ GÖREN ÖĞRENCİLERİN
GÜNLÜK YAŞANTILARINDA SANATIN ETKİSİNİN
ARAŞTIRILMASI**

Veli Aras Yalçınkaya

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HAZİRAN, 2018

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 72 ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Veli Aras

Soyadı : YALÇINKAYA

Bölümü : Resim-İş Öğretmenliği

İmza :

Teslim tarihi:

TEZİN

Türkçe Adı: Üniversitelerde Sanat Eğitimi Gören Öğrencilerin Günlük Yaşantılarında Sanatın Etkisinin Araştırılması

İngilizce Adı: The Study of The Influence of Art in Daily Life of Students Studying Arts in Universities

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilklere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Adı soyadı: Veli Aras YALÇINKAYA

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Veli Aras YALÇINKAYA tarafından hazırlanan “Üniversitelerde Sanat Eğitimi Gören Öğrencilerin Günlük Yaşantılarında Sanatın Etkisinin Araştırılması” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı' nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman : Prof. Dr. Şeniz AKSOY

Resim İş Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Başkan : Prof. Dr. Hülya İZ BÖLÜKOĞLU

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

Üye : Prof. Dr. Nur GÖKBULUT

Resim İş Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 29/06/2018

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimler Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Araştırma konusunun belirlenmesi ve çalışmanın hazırlanma sürecinin her aşamasında değerli zamanını ve tecrübelerini esirgemeyen değerli hocam ve tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Şeniz AKSOY'a, akademisyen, sanatçı ve insan olmanın sorumluluğuyla her zaman yol gösterici ve destek olan, tüm samimiyetiyle kıymetli zamanını ayırıp sabır ve büyük bir ilgiyle öğrencilerinin yaşamlarına değer katan, atölyesinde öğrenim görmekten onur duyduğum, kullandığı her kelimenin hayatıma kattığı önemini asla unutmayacağım değerli hocam Sayın Prof. Dr. Nur GÖKBULUT'a, bilgi birikim ve tecrübelerini esirgemeyen değerli hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Baytekin BALCI'ya, desteğini ve samimiyetini esirgemeyen sevgili Keziban İLTER'e ve sevgili Alptekin SOY'a araştırmanın oluşmasında görüşlerini bildiren, emeği geçen arkadaşlarıma, son olarak her zaman yanımda olan anneme, babama ve kardeşlerime teşekkürlerimi sunarım.

**ÜNİVERSİTELERDE SANAT EĞİTİMİ GÖREN ÖĞRENCİLERİN
GÜNLÜK YAŞANTILARINDA SANATIN ETKİSİNİN
ARAŞTIRILMASI**

Yüksek Lisans Tezi

Veli Aras YALÇINKAYA

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

Haziran, 2018

ÖZ

Bu araştırmada, sanat eğitimi gören öğrencilerin günlük yaşantılarını nasıl değerlendirdikleri ve almış oldukları eğitiminin günlük yaşantılarına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Gazi Üniversitesi Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 15 yüksek lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Nitel araştırma yönteminden yararlanılarak hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formuyla amaca yönelik sorulara cevaplar aranmıştır. Bu çalışmada üniversitelerin birey üzerindeki etkisi, sanat eğitimi, günlük yaşam kültürü ve sanatın gündelik yaşam içinde kullanımına yönelik literatür taraması yapılmıştır. Araştırma sonucunda üniversitelerde sanat eğitimi gören öğrencilerin yaşantılarında sanatın etkisinin yetersiz olduğu, öğrencilerin kültürel ve sanatsal aktivitelere katılım konusunda ilgisiz kaldıkları, maddi olanakların sosyal ve kültürel olanaklara erişimde engelleyici olduğu tespit edilmiştir. Üniversitelerin, sanat eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilere yönelik sosyal ve kültürel aktivitelere

katılımını destekleyici etkinlikler düzenlemesi gerektiği, sanatın bir ihtiyacın ürünü olarak günlük yaşam içinde öğrencilerin yaşantılarını kapsaması önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: Sanat, Kültür, Toplum, Eğitim, Gündelik yaşam

Sayfa adedi : 116

Danışman : Prof. Dr. Şeniz AKSOY

**THE STUDY OF THE INFLUENCE OF ART IN EVERYDAY LIFE
OF STUDENTS STUDYING AT UNIVERSITIES' ART EDUCATION
INSTITUTIONS**

M.S Thesis

Veli Aras YALÇINKAYA

GAZİ ÜNİVERSİTY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

June, 2018

ABSTRACT

In this research on The Study of The Influence of Art in The Daily Life of The Student Studying The Arts in Universities, the daily lives of the graduate students who studied in the Department of Painting and Teaching of Gazi Universty it is aimed to investigate how they evaluate and take effect on the daily lives of art education. In the form of a semi-structured interview prepared using qualitative researc method, answers tho questions aimed of the purpose were sought. In this study, the impact of universities on the individual, art education, daily life culture and the use of art in everday life were conducted in literature screening. As a result of the research, student who have studied art universities have been determined to be incapable of the influence of art and the ability to Access social and cultural opportunities, and the universities art education to participate in social and cultural activities for students who have been educated in institutions, should be able

to cover the lives of students in daily life as a should be able to cover the lives of students in daily life as a product of the need to organise activities is proposed.

Key words : Art, Culture, Society, Education, Everyday life

Page number : 116

Supervisor : Prof. Dr. Şeniz AKSOY

İÇİNDEKİLER

ÖZ	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xii
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
Problem Durumu	1
Araştırmanın Amacı	2
Araştırmanın Önemi.....	3
Araştırmanın Varsayımları.....	3
Araştırmanın Sınırlılıkları	4
Tanımlar	4
BÖLÜM II.....	5
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	5
BÖLÜM III	7
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	7
Sanat-Kültür ve Toplum İlişkisi.....	7
Eğitim Kavramının Toplumla İlişkisi	11
Sanat Eğitimi	14
Üniversitelerin Birey Üzerindeki Etkisi.....	15
Günlük Yaşam Kültürü: Popüler Kültür	16
Toplumsal Dönüşüm İçinde Sanat ve Hayat	18
Gündelik Yaşamda Sanatın Kullanımı	21
BÖLÜM IV	25

YÖNTEM.....	25
Araştırmanın Modeli	25
Evren ve Örneklem	25
Verilerin Toplanma Yöntemi.....	26
Verilerin Analizi.....	28
BÖLÜM V	29
GÖRÜŞME VERİLERİ	29
Araştırmanın Görüşme Analizi	29
BÖLÜM VI	83
BULGULAR VE YORUMLAR.....	83
Alt Amaçlara Göre Bulguların Değerlendirilmesi.....	100
BÖLÜM VI	105
SONUÇ ve ÖNERİLER.....	105
Sonuçlar	105
Öneriler	106
KAYNAKLAR.....	109
EKLER	113

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. <i>Görüşmecilerin Eğitim Durumlarına İlişkin Bilgiler</i>	26
Tablo 2. <i>Görüşme Yapılan Öğrencilere İlişkin Bilgiler</i>	27

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

G.Ü Gazi Üniversitesi

DOB Devlet Opera ve Balesi

CSO Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası

TDK Türk Dil Kurumu

MEB Milli Eğitim Bakanlığı

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, araştırmanın sınırlılıkları, varsayımları ve araştırmayla ilgili tanımlara yer verilmiştir.

Problem Durumu

Gündelik kelimesi Türkçe sözlükte “gündelik”; her günkü, yevmî, “günlük” ise o günkü, o günle ilgili, her gün yapılan gibi yaşam içerisinde sıradan ve kesintisiz bir “rutini” işaret eden anlamına gelmektedir (TDK, 2017).

"Gündelik olan" ise bir tekrarın ürünü olarak insan soyunun varlığını sürdürmek için geliştirdiği yeme, içme, üretme, güvenlik ve soyun yeniden üretimi gibi basit gereksinimleri karşılama için yapılan faaliyetlerin bütünü şeklinde tanımlanabilir. Burada kastedilen "basit gereksinimler" aile yaşamından, boş zaman faaliyetlerine, yaşamı yönlendiren eğilimlere ve bir takım zorunluluklara odaklanmış geniş bir bakış açısını kapsamaktadır (Lefebvre, 1992, s. 72).

Tarih boyunca insanların duygu, düşünce ve olaylara bakış açılarını ifade biçimi olarak sanat; mağara duvarlarına resimler çizen insanlardan bu yana bireyin hayatına canlılık katan, kim olduğunu ve neye inandığını sorgulamaya teşvik eden, kendine ve içinde yaşadığı topluma karşı bilinçli ve daha duyarlı olması konularında yardımcı olması açısından gündelik yaşamımızın ayrılmaz bir parçası konumundadır (Inglis, 1988, s. 20).

Gelişen teknoloji ile birlikte günlük yaşamımızda daha çok yer almakta olan sanat kavramı özellikle bilgisayar teknolojisiyle oluşan değişim ve dönüşüm ile görselliğin ve görsel sanatların insanoğlunun günlük yaşamında önemli bir nokta haline gelmiştir. Dinlenen

müzik, okunan roman veya izlenen bir tablo, bir estetik tavrına ve bireyin kişiliği ve seçimlerine dair önemli ipuçları sunmaktadır (Brommer& Horn, 1985 s. 8).

Marks ve Engels' in belirttiği üzere bireylerin yaşamlarını ortaya koyuş biçimi onların ne olduklarını çok kesin olarak yansıtmaktadır. Aynı zamanda bireylerin ne oldukları, üretimleriyle ve ne ürettikleriyle olduğu kadar nasıl ürettikleriyle de örtüşmektedir (Marks & Engels, 1987).

Kültürün toplumsal bir ürün oluşu, bireylerin doğumundan ölümüne kadar yaşamlarında paylaştıklarının ve öğrendiklerinin bulundukları toplumun kültürü içinde şekillendiğini göstermektedir. Dilimiz, dinimiz, giyinip- kuşanmamız, çevremiz, sosyal yaşantımız, değerlerimiz vb. gibi hemen her şey toplumsal bir varlık olarak içinde yaşadığımız kültürün ürünüdür. Dolayısıyla kültür doğuştan gelen kalıtsal bir özellik olmayıp bir öğrenme sonucu sonradan kazanılmaktadır (Özkan,2006, s. 30). Bu nedenle eğitim kültür ve toplum ilişkisi birlikte değerlendirilerek ve toplumsal değişim ve dönüşümler; kültürün yaşanılan toplumsal durum ile bağlantısı, kültürün gelecek kuşaklara aktarımı, sosyal ve kültürel değişimin aracı olarak eğitimin görev ve sorumluluğundadır.

Günümüz eğitim sisteminden beklenen sadece belli bilgi ve becerilerin öğrencilere kazandırılması değildir. Daha önemlisi bunlardan değişik sentezlere, farklı ürünler oluşturabilme yeteneğinin geliştirilmesi, kazanılanları gerektiği zaman ve yerde kullanabilmesidir. Dünyayı böyle etkileşimler içinde algılayabilmek ve gerekli alışkanlıkları edinebilmenin bir yolu da sanattan geçmektedir (Aytaç, 1981, s. 17-22).

Sanatın yaşamımızdaki varlığı, eğitim sisteminden beklentilerimiz, bulunduğumuz toplumun kültürel yapısı, üniversitelerin nitelikli, sorgulayan, araştıran öğrenciler yetiştirmesinin koşulu olarak kültürel ve sosyal yaşam olanaklarının kullanımı, sanatın günlük aktivitelere yansımalarının araştırması araştırmanın problem durumunu oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, üniversitelerde sanat eğitimi gören öğrencilerin günlük yaşamlarına sanatın ne ölçüde etki ettiği araştırmak ve sanat eğitimi öğrenimi gören öğrencilerin görüşlerini belirlemek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

1. *Alt amaç:* Üniversitenin sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları ve alınan sanat eğitiminin sosyal kültürel etkinliklere yönlendirmede nasıl bir etkisi olmuştur?
2. *Alt amaç:* Sanat eğitiminin yaşantılarının ve çevrelerinin biçimlendirilmesinde nasıl bir etkisi olmuştur?
3. *Alt amaç:* Kültür-sanat faaliyetleri gündelik yaşam içinde ne ölçüde yer almaktadır?
4. *Alt amaç:* Ekonomik koşulların gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal olanaklara erişimde nasıl bir etkisi olmuştur?

Araştırmanın Önemi

Ülkemizin öğretmen yetiştiren en önemli kurumlarından birisi olan ve araştırmanın evrenini oluşturan Gazi Üniversitesi çağdaş eğitimin gereği olarak çağın koşullarına ayak uyduran öğrenciler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin günlük yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarını kullanımı; sorgulayan, araştıran öğrenciler yetişmesi anlamında önem taşımaktadır.

Bu amaç ve önem doğrultusunda, üniversitelerde sanat eğitimi gören öğrencilerin sosyal ve kültürel aktivitelere katılımı, günlük yaşam içinde sanatın etkisinin araştırılarak elde edilen bulguların, üniversitelerin çağın gereklerine uygun, nitelikli öğrenciler yetiştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Varsayımları

Bu araştırmada aşağıdaki varsayımlardan yola çıkılmıştır.

- 1- Sanat eğitim kurumlarında verilen eğitim ile öğrencilerin günlük yaşamlarında belirli değişikliklere etki ettiği varsayılmıştır.
- 2- Yaşamın içinde yapılmakta olan aktivitelerin bireylerin kişiliği ve seçimlerine dair ipuçları sunduğu varsayılmıştır.
- 3- Öğrencilerin görüşme sorularına cevaplandırırken samimi oldukları varsayılmıştır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda yüksek lisans öğrenimi gören 15 öğrenci ile sınırlıdır.

Tanımlar

Etkinlik: Etkin olmak, iş yapma gücü.

Kültür: Bir toplumun ya da bütün toplumun birikim uygarlığıdır (Gülenç, 1993, s. 94).

Sanat Eğitimi: Sanat eğitimi, insanların kendi yaşantılarını amaçlı ve yöntemli olarak olumlu yönde değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir (Uçan, 2002, s. 2).

Sanat eğitimi kavramı genel anlamda, sanatların tüm alanlarını ve biçimlerini içine alan, okul içi ve okul dışı yaratıcı sanatsal eğitimi tanımlamaktadır. Dar anlamda ise okullarda sınıflardaki ve ilgili bölümlerdeki bu alana ilişkin olarak verilen dersleri tanımlar (San, 2000, s. 45).

Sözsüz İletişim: Beden dili, dış görünüm, giysiler, renkler, mekan ve zaman kullanımı, çevre ve aksesuarların kullanımı gibi pek çok öğeden oluşur. İnsanlar birbiriyle konuşmadan, sözsüz iletişimin bu öğelerinden yararlanarak onların, ekonomik durumları, eğitim ve kültür düzeyleri, ruh halleri, özgüvenleri, statüleri vb. hakkında fikir sahibi olabilmesidir (Çakır, 2004, s. 38).

Yabancılaşma: Kapitalist üretimin, insanoğlunun fiziksel ve akli durumu ile parçası olduğu toplumsal süreç üzerinde gösterdiği etkidir (Ollman, 2008, s. 213).

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde çalışmanın konusuyla ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

Mercin ve Alakuş'un (2007) hazırladığı “Birey ve Toplum İçin Sanat Eğitiminin Gerekliliği” konulu tezde; birey ve toplum için sanat eğitiminin neden gerekli olduğu ve sanat eğitiminin okul öncesi dönemden başlayarak yaşam boyu verilmesi, meslek edinirken ve meslek sonrası dönemler içerisinde sanat eğitiminin gerekliği araştırılmıştır. Araştırma sonucunda sanat eğitiminin diğer dersleri tamamlayıcı bir öğe olarak değil aksine bireyin kendi öznel yapısı gereği zorunlu bir alan olduğuna dair saptalamalarda bulunulmuştur.

Uğurlu'nun (2013) hazırladığı “Türkiye’de Sanat Eğitiminde Öğretmen Yetiştirmeye Genel Bakış” konulu yüksek lisans tezinde; öğretmenlik mesleğinin edinilmesine sanat eğitim kurumlarının dün ve bugün tarihsel olarak araştırılmış ve sanat eğitim kurumlarında yetişen bireylerin günümüz şartları içerisinde kendilerini daha iyi nasıl geliştireceklerine dair ıfık tutulmuştur.

Kayabaşı'nın (2009) “Sanat Eğitimi Veren Yükseköğretim Kurumlarında Yapılan Sanat İçerikli Etkinliklerin Eğitim Ortamına Etkisinin Değerlendirilmesi” tezinde; sanat eğitim kurumlarında yapılan etkinliklerin eğitime etkisi öğrenci ve akademisyen görüşleri alınarak araştırılmıştır. Bu araştırmaya göre üniversitelerin sanat eğitim kurumlarında yapılan etkinliklerin gelişimi ve tespitine yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Acar'ın (2004) “İlköğretim Okullarında Resim-İş Öğretmenlerinin Sanat Eğitimi ve Öğretimindeki Yeniliklere İlişkin Görüşleri” adlı tezinde; sanat eğitimi derslerinin verimliliğinin yetersizliğinin nedenlerinin araştırıldığı ve araştırma sonucunda sanat eğitim

kurumu mezunu öğretmenleri kişisel gelişimleri ve yenilikleri takip edememeleri çeşitli öneriler ile tespit edilmiştir.

Türe'nin (2007) “Eğitim ve Öğretimde Bir Araç Olarak Görsel Sanatlar Eğitiminin Öğrencilere Sağladığı Katkıları” tezinde; sanat eğitiminin genel sorunları ve ülkemizdeki konumunun araştırıldığı ve araştırmanın sonucunda görsel sanatlar eğitiminin neden gerekli olduğu ve buna dair önerilerde bulunulmuştur.

Şırlakoğlu'nun (2004) "Kültürel Yaşam ve Sanata Etkileri Bakımından Sanata Eğitimi ve Sanat eğitimi Programlarının Önemi" yüksek lisans tezinde; kültürel farklılıkların eğitim kurumları özelinde ne şekilde etkileri bulunduğu ve buna yönelik her kültürün kendi içinde program kullanımına yönelik değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Çelebi'nin (2004) “Gündelik Yaşamın Sanatta Kullanımı” doktora tezinde; sanatın tarihsel dönemleri içinde incelenerek, 60' sonrası dönemden günümüze, gündelik yaşamın sanatta kullanılması araştırılmış ve sonuca ilişkin değerlendirmelerde bulunulmuştur.

BÖLÜM III

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Sanat-Kültür ve Toplum İlişkisi

Sanat kavramının içeriğinin zanaatçıdan farklılaşarak yeni bir anlama kavuşması çağlar boyunca sanatın varlık nedeninin bir değişim ve dönüşüm içinde olmasından kaynaklanmıştır. Sanat alanındaki yaratımlar üretildikleri dönemler içerisinde farklı çevrelerin; kültürel, ekonomik ve psikolojik açılardan bulundukları dönemden etkilenmiştir. Yaşadığımız yüzyılda da küreselleşme, tüketim, sınıfların farklılaşması, siyasi yapı ve kitle iletişim araçlarının gelişmesi sanatın düşünsel yapısını ve yaratımlarını etkilemiş ve doğal olarak sanat alanında farklı yaklaşımların oluşmasını sağlamıştır.

Toplumsal yaşam içindeki bireyin yaşam ve doğa karşısındaki varlığının ilk günden başlayarak sürekli bir değişim içinde olması gibi, mağara duvarlarına resim çizen ilk “büyücü” sanatçının duygusunu aktarımıyla günümüzdeki sanatçının duygusunu aktarımı arasında bireyin gerçekliğe egemen olma savaşımının farklı biçimlerini görmek olasıdır. Dolayısıyla doğaya şeklini veren bireyin maddi dünyayı, tekniği biçimlendirmesi, geliştirmesi sonucu sanatın kendisi de tüm bu toplumsal olgularla birlikte değişime uğramıştır (Doğan, 2013, s. 19).

Kültür yaşamı kuşatan ve yaşama yön veren; tüm değerleri, simgeleri, değişimleri, yenilikleri, başkalaşmaları, gelişimi ve üretimi kapsayan; toplumbilimden antropolojiye, göstergebilimden felsefeye, dilbilimden iletişime ve ekonomiye kadar sosyal bilimin çeşitli alanlarında incelenen ve araştırma konusu olan; sanatla, siyasetle, doğayla ve insanlığın tarihsel süreciyle iç içe geçmiş çok yönlü bir olgudur. Tarım toplumundan, endüstri toplumuna ve ardından post endüstriyel topluma doğru evrimleşen toplumların ulusal ve küresel temelde gelişen ve değişen değer yargılarıyla, yaşam biçimleriyle, ekonomik

koşullarıyla, teknik yeniliklerle şekillenen kültür kavramı; çağımızın varsıl, kapsamlı bilimsel çalışma alanlarından biridir (Mutlu,1998, s. 229).

Kültür kelimesinin sözcük anlamı ise Latince’de ekip biçmek anlamında kullanılan ‘‘colere’’ sözcüğünden gelmektedir. ‘‘Cultura’’ sözcüğü ise dilimizde kültür kavramının kaynaklandığı sözcüktür. Bu sözcüğünün Türkçe’deki karşılığı ise ekindir. Sözcüğün 17. yüzyıla kadar Fransızca’da da aynı anlama gelecek biçimde kullanımının sürdürüldüğü görülmektedir. İlk kez sözcüğe bu anlamının yanında tanınmış düşünür Voltaire, insan usunun oluşumu, gelişimi, yüceltilmesi anlamlarını yükleyerek değişik bir bakış açısı getirmiştir. Süreç içinde Fransızca’dan Almanca’ya geçen sözcük bu dilde ‘‘cultur’’ olarak yer almış ve Etnolog G. Klemm, sözcüğü uygarlık ve kültürel evrim anlamalarında kullanarak yeni bir anlam eklemiştir (Bozkurt, 1999, s. 96).

Kavramın genel bir çerçevesini çizen bu yaklaşımlara göre kültür; insan topluluklarına kimliklerini veren ve insan topluluklarını birbirinden ayırt eden özelliklerin tümüdür. Kültür bir toplumun yaşam biçimini oluşturan davranış kodlarını; dili ve inanç sistemlerini kapsamaktadır (Erol, 1998, s. 229).

Aynı zamanda bir topluluğunun, bir halkın ya da bir ulusun düşünce ve değer birliğini meydana getiren düşünsel, sanatsal, teknik, felsefî tüm üretim ve varlıkları olarak tanımlanmaktadır (Özlem, 2000, s. 143). Bu bağlamda kültür, bir toplumun ya da tüm toplumların birikimli uygarlığı; toplumun kendisi bir dizi toplumsal sürecin bileşkesi, insan ve toplum kuramıdır. Genel ifadeyle kültür yaşamın içinde farklılıkları belirginleştiren bir yokluğun temsiliyetidir.

Kültürel yaşamın kendi içinde sürekli devingenlik gösteren ve dönüşüm içinde olan bir olgu olması, kültürel yaşamın önemli bir parçası olan sanatı da ekonomik, siyasal, teknolojik ve düşünsel değişimlerin dışında bırakılmayacağını göstermektedir. Bu nedenle içinde bulunduğumuz sistemin devamlılığını sağlaması noktasında kültürel bir olgu olan yaşamın, istenilen şekle getirilmesi yaklaşımı, aynı şekilde sanatında etki alanında bulunmaktadır.

Kültür toplumların kendini ifade biçimidir. Ölçeği daraltıp bireyler üzerinden değerlendirdiğimizde ise kültür; bireyin geçmişten gelen deneyim ve birikimle yaşamını ne şekilde yeniden üretebildiğiyle ilgilidir. Kültürün toplumun ürünü oluşu, giyinip-kuşanması, yiyip-içmesi, sosyal yaşantısı, normları, kültürün aslında bir öğrenmenin ürünü

olarak bu nedenle kültürün kalıtsal olmadığı ve sonradan kazanılan öğrenilmiş özelliklerdir (Özkan, 2006, s. 30).

Kültür ile sanat arasında ilişki kuran incelemelerin tarihi 18. yüzyıla kadar gitmektedir. Sözelimi, Giambatista Vico her kültürün kendine özgü bir stili olduğunu ve o kültürün dilinin, dininin, gündelik alışkanlıklarının ve sanatının aynı temel fikir tarafından belirlendiğini söyler. Ona göre sanat bireysel vizyonun ifadesi değil kültürün ruhunun, toplumun örf, adet ve tavırlarının ifadesidir (Inglis, 1988, s. 19).

Hegel (1814) bir kültürün ruhunun, o kültür içinde üretilen sanat eserlerinde yer aldığını ileri sürmüştür (Hegel, 1814, s. 8). Hegel'in bu yorumu, sanat eserlerinin insanların belirli bir dönemde ve yerdeki kendilerini ve dünyayı anlama tarzlarını ifade etmektedir (Inglis, 1988, s. 20).

Tarihsel süreçte kültür kavramının kullanımında gözlenen farklılıklar kendisini günümüzde kültür kelimesinin üç farklı şekilde kullanımıyla göstermektedir. Bunlar:

1. Bireyin, toplulukların ya da toplumların düşünsel, dinsel ve estetik gelişimini ifade etmek,
2. Düşünsel ve sanatsal etkinliklere ve bunların ürünlerine (sinema filmi, tiyatro vb.) sahip çıkmak (Bu özelliği ile kültür sanat ile eşanlamlı kullanılmaktadır).
3. Bireyler, topluluklar ve toplumlar için bir yaşam tarzı, etkinlikler, inançlar ve gelenekler oluşturmak (Sağlamer, 1977, s. 80).

İnsanlığın içinde bulunduğu geçmiş ve gelecek arasında birçok bağlantıyı anlamlandırmasında sanatın rolü üzerine birçok tanım yapılmıştır. Halk arasında sanat sözcüğü insanların ihtiyaçları doğrultusunda ustalık, hüner gibi anlamlar taşımaktadır. Tanımın böyle yapılması daha çok halk arasında zanaat ve sanat ayrımının tam olarak idrak edilememiş olmasıyla ilişkilidir (Inglis, 1988, s. 20).

Toplum ile sanat arasındaki ilişki Marksist gelenek için önemli bir inceleme konusudur. Fakat Marksist analiz "muğlak kültür" terimini kullanmaz; sanat eserlerini toplumun maddi koşullarıyla ilişkilendirir. Fikirlerin, kavramların, bilincin üretimi insanların kavrayış, düşünüş ve entelektüel alışverişleri maddi etkinlikleriyle örülüdür. Aynı şey bir toplumun politika, hukuk, ahlak, din, metafizik dilinde ifade bulan entelektüel üretimi için de geçerlidir (Marx & Engels, 1987, s. 48).

Marx'a (1987) göre belirli maddi üretim tarzlarından belirli bir toplum yapısı ve insan-doğa ilişkisi ortaya çıkar. İnsanların entelektüel görüş açıları ve entelektüel üretimlerinin özelliği de bu insan-doğa ilişkisi ile yaşadıkları toplumun yapısı tarafından belirlenir. Ona göre toplumsal yapı maddi üretim güçleri ve üretim ilişkilerinin yer aldığı altyapı ile bu altyapının belirlediği ve politika, din, ahlak, hukuk, felsefe ve estetiğin oluşturduğu üst yapıdan oluşur. İnsanların iradelerinden bağımsız olarak girdikleri üretim ilişkileri maddi üretim güçlerinin belirli aşamalarına tekabül eder. Üretim ilişkileri toplumun ekonomik yapısını oluşturur ve politika, ahlak, hukuk, felsefe ve sanat bu yapıya uygun olarak ortaya çıkar. Başka bir ifadeyle; toplumsal, politik, entelektüel ve kültürel hayat süreçlerini maddi üretim tarzı ve üretim ilişkileri belirler (Marx & Engels, 1987, s. 76).

Marksist gelenek içinde yer alan Plehanov'a (1987) göre de sanat belirli bir toplumun ya da sınıfın eğilim ve ruh hallerinin ifadesidir ve her sanat eseri ideolojik bir içeriğe sahiptir. Her dönemin sanat tarzı o dönemin toplumsal psikolojisiyle ilişkilidir. Bu toplumsal psikoloji ise o dönemin toplumsal ilişkileri tarafından belirlenir (Plehanov, 1987, s. 11).

Ernst Fisher (1995) gündelik yaşam içinde sanatın varlığını şöyle belirtmektedir: Milyonlarca insanın kitap okuyor, müzik dinliyor, tiyatroya, sinemaya, müzelere gidiyor, neden? Gerçekten oyalanmak ve dinlenmek, vakit geçirmek için mi? Ne tuhaf bir eğlence anlayışı bu? Eğer yetersiz bir yaşayıştan daha yeterli bir araşıyışsa sanat, farkına varmamız gereken yaşamın bireylere yetmediğidir (Fisher, 1995, s. 98).

Toplumsal yaşam içinde ifade biçimi olarak kültürün kendimizi yeniden üretme sürecinde faaliyetlerimize nasıl etki ettiği Şaylan'a (2006) göre, yaşadığımız çağda bireyin toplumsal sistem içinde neyi yapıp yapmayacağından, neyi beğenip beğenmeyeceğine, ne giyeceği, ne yiyeceği, ne tüketip, ne okuyacağına varan imajsal belirlenim altında yeni bir dünya düzenini ve kimliksizliği simgelemiştir (Şaylan, 2006, s. 130-131).

Kaybettiğimiz kimliği ise tekrar kazanabilmenin günümüzdeki karşılığıysa nesnelere yüklediğimiz bireysellik ve kitlesel üretim mamüllerine duyduğumuz saygı ile ilişkilidir. Yani çağımızdaki imajsal belirlenimin popüler kültür içinde karşılık bulması eğlence, taklit ve psikolojik üstünlük şeklinde yansımaktadır.

Bu anlamda sanatın varoluş amacı ve bireye kültürel yaşam içinde varlığı Şaylan'ın açtığı yenedünya düzeni karşısında sanat ile ilgilenen bireylerin kültürel yaşam içinde nasıl bir karşı konumlanış içinde olması gerektiği ile ilgili ipuçları vermektedir. Bireyin bulunduğu toplum içinde sanat yoluyla yaratıcı, sorgulayıcı, kendine güvenen, analitik düşünme yetisi

olan; sağlıklı düşünme yeteneğine sahip, kişilik gelişimi bakımından yeterli olması aslında sanat yoluyla kimlik edinmenin anlamı, bireyin yaşamında sadece bir oyalanmadan ve vakit geçirmekten ziyade daha fazlasını ifade etmektedir.

Eğitim Kavramının Toplumla İlişkisi

İnsanı diğer varlıklardan ayıran onu biyolojik bir organizmanın ötesinde içinde yaşadığı toplumun bir ürünü haline getiren en önemli özelliklerden biri toplumsal hayatın içerisinde yer almasıdır. Toplumsal hayat doğduğunda hiçbir şey bilmeyen insanın akıl ve düşünme yeteneğinin bir eseridir ve sürekli değişim içindedir. Sosyalleşme süreci olarak adlandırılan bu değişim süreciyle birlikte insanın kişilik oluşumu gerçekleşmektedir. Böylece başlangıçta yalnızca biyolojik bir varlık olan kişi zamanla sosyal bir varlık haline gelmektedir (Arslantürk & Amman, 2009, s. 159).

Sosyal bir varlık olan bireyin sosyal hayata ilişkin toplumsal normları, değerleri, inançları, alışkanlıkları; eğilimleri ve davranış modellerini benimsemesi sosyalleşme süreci dahilinde sanat, siyaset, eğitim, ekonomi, kültür ve diğer toplumsal kurumlar vasıtasıyla gerçekleşmektedir (Dursun, 2012, s. 220).

Eğitim sürecinin günümüzde önem kazanması, gençlerin iş yaşamına katılma sürelerinin uzaması, kadınların çalışma yaşamına yoğun katılımı ile birlikte gençler ev dışında daha fazla vakit geçirmeye başlamıştır. Bu nedenle gençlerin sosyalleşmesinde birinci sosyalizasyon aracı olma özelliği taşıyan ailenin öneminin azalmasıyla, arkadaş grupları ve eğitim kurumlarının bireylerin topluma hazırlanmasında temel sosyalleşme alanları haline geldiği görülmektedir (İçli, 2005, s. 117).

Sosyalleşme kavramını sosyoloji terminolojisinde ilk kez kullanan bilim adamı Fransız Sosyolog Emile Durkheim olup, sosyalleşme kavramı ile eğitim kavramı arasında sıkı bir ilişki kurmuştur. Durkheim'a (1972) göre eğitim, yetişkin insanların sosyalleşmelerinin en önemli toplumsal aracıdır (s. 30-32).

Doğduğunda asosyal bir karaktere sahip olan insan eğitim sayesinde sosyal bir hayat tarzı ile yaşamını sürdürür. Ancak eğitimle bireylerin davranışlarını etkileme bireyselliği yok etmez. Bireyin diğer insanlarla etkileşim içerisinde olması onun kişiliğini, değerlerini ve davranış kalıplarını etkiler. Yani sosyalleşme süreci boyunca bireyin bir kimlik duygusu ile

bağımsız düşünme yetisinin ve davranma becerisinin yok olması düşünülemez, aksine bu duygular gelişmektedir (İçli, 2005, s. 118).

Toplumun tanımını yapmak gerekirse Başaran'ın da belirttiği üzere toplum; sınırları belli bir doğal çevrede ortak amaçlar için bir araya gelmiş, karşılıklı oluşturulan kurallara bağlı, işbirliği ve dayanışma içinde olan insanlar olarak tanımlanabilir (Başaran, 1993, s. 48). Bu sebeple her toplumun bir anlamda varlığını sürdürmek için eğitim kurumlarına ihtiyaç duyduğu görülmektedir. Eğitimi işlevsel açıdan alan ele alan Durkheim'in da (1972) altını çizdiği eğitimin özel işlevi (görevi) genç kuşağın metodik olarak toplumsallaşmasıdır (s. 71).

Durkheim'in toplumsallaşma kavramı eğitim anlayışında temel yapı taşlarından birdir. Toplumsallaşma aracılığıyla eğitim bireyi norm ve değerler ile donatmaktadır. Bununla birlikte Durkheim eğitimin aynı zamanda toplumun hayali bir gölgesi olduğunu ve eğitimin toplumu yaratmadığını sadece tekrarlayarak bir özetini verdiği düşüncesin üzerinde durur. Toplumun üyelerinin sağlam olduğunun eğitimi de sağlamlaştırdığı; eğitimin bozuk olduğu noktada eğitimin de bozuk olduğunu söyler (Kösemihal, 1971, s. 97).

Eğitim ve toplum ilişkisinin kesiştiği önemli noktalardan bir diğeri ise toplumu oluşturan çevrenin eğitime ne şekilde etki ettiğidir. Başaran'ın da ifade ettiği gibi toplumun gelişmesi; üyelerinin öğreneceği bilgi, beceri ve tutumlar ile ilgilidir. Gelişmiş toplumlarda üyelerin toplumdan, toplumun da üyelerinden beklentileri istekleri ilkel toplumlara göre daha çoktur (Başaran, 1994, s. 11).

Bu konuda Durkheim bir köylünün eğitiminin bir kentlinin eğitimine, Hindistan'da kast sistemi içindeki bireyin eğitimi ile ortaçağda krallığın tüm niteliklerini öğrenmek için eğitilen soylu çocukların eğitiminin bir olmadığı ve toplumsal sınıfın eğitimin farklılaşmasında pay sahibi olduğunun altını çizmektedir (İnal, 1991, s. 514).

Eğitim kavramının tanımına geldiğimizde de "Eğitim nedir?" sorusunu daha anlaşılır kılmak adına birçok tanım yapılmıştır. Bu soruya yapılmış bazı tanım örnekleri şu şekildedir:

Durkheim'a (1972) göre eğitim, çocukta fiziksel, entelektüel ve ahlaki hallerin uyandırılması, geliştirilmesidir (s. 74).

Eğitim, henüz hayata hazır olmayan genç kuşağa yetişkin tarafından uygulanan etkinliktir (İnal, 1991, s. 512).

Eğitim, bireysel gelişim ve sosyal yeterliliklerin kazanılmasına yönelik amaçlı bir eylem şeklidir (Akyüz, 1989, s. 26).

Eğitim, toplumdaki bireylerin, toplumdaki yerlerini almasını sağlamak için yapılır (Erbil, 1990, s. 151).

Eğitim, toplum içindeki bireylerin yaşam içindeki yerlerini almalarını sağlamaya yöneliktir (Oktay, 1997, s. 150).

Eğitim, herhangi bir varlığı bir amaca göre değiştirip yerleştirmedir (Hançerlioğlu, 1996, s. 79).

Eğitim her kuşağın kendisini izleyecek olanlara, o güne dek ulaşmış gelişme aşamasını korumak ve mümkünse yükseltmek niteliğini kazandırma amacıyla verdiği kültürdür (Smith, 1967, s.7).

Eğitim kavramının tanımlarını incelediğimizde kavramın çok değişik şekillerde tanımlandığını görmekteyiz. Bu farklılıklar büyük oranda eğitim sözcüğünün soyut bir kavram olması, kapsamının çok geniş olması, dinamik bir süreci içermesi ve çok farklı teorik temellere dayanmasından kaynaklanmaktadır. Aralarında önemli farklılıklar olmasına rağmen bu tanımların ortak yönü; eğitimin kişiliğin gelişmesine yardım eden ve onu esas alan, onu yaşama hazırlayan ve gerekli bilgi, beceri ve davranışlar edinmesini, aynı zamanda bireyin toplumsallaşmasını sağlayan bir süreç olduğunu görmekteyiz. Diğer bir deyişle hepsinde ortak payda "kasıtlı kültürlenme" kavramıdır. Dolayısıyla ortak bir tanım olarak eğitimi; bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci olarak tanımlanır (Ertürk, 1988, s. 12).

Eğitim ve toplum arasındaki ilişkinin yaşamsal bir zorunluluk olması, eğitime duyulan ihtiyacın toplumsal yaşamda sürekliliğini sağlamıştır. Maddi ve manevi değerlerini yani kültürünü yaşatmak ve gelecek nesillere bunun devamlılığını sağlayabilmek adına eğitimin bir araç olduğunu görülmektedir. Çağımızda da değişen ve her geçen gün karmaşılaşan hayat koşulları bireyin uyması için eğitimin işlenişine dair görevler yüklemekte ve yeni bilginin toplumsal duruma güncellenmesi, bilginin yeniden üretilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu noktada eğitim ile birey zeka, mizaç ve ruhsal yönden yetkin kılınmalı; kendine güven duyan insan modeli çağın koşullarına göre yeniden üretilmelidir.

Sanat Eğitimi

Sanat eğitimi bireyin kim olduğu ve içinde yaşadığı dünyayı kavraması, karşılaştığı problemlere karşı çözüm üretmesi, gördüğü ve hissettiklerine karşı tepki vermesi gibi bireyin kimlik edinme sürecinde büyük öneme sahiptir. Bu anlamda sanat eğitimi ile asıl hedeflenen bireyin, yaratıcı, sorgulayan, kendine güvenen, analitik düşünme yetisine sahip, sağlıklı düşünme yeteneğine sahip olması özetle bireye bir bütün olarak yaşama becerisi kazandırmaktır (San, 1984, s. 6).

Eğitim sistemimize bakıldığında daha çok hazır bilgilerin kullanıldığı, bilimsellikten uzak ve ezbere yönelik bir anlayışın olduğu görülmektedir. Bu nedenle öğrencilerin özgür ve özgün düşüncenin baskın olmadığı bir sistemde belirli kalıpların dışına çıkmaları mümkün görülmemektedir. Bu yetersizliğin belirli problemlerden kaynaklı olmasıyla birlikte sanat eğitiminin yetersizliği önemli bir paya sahiptir. Düşünmenin duyu ile bağı, belirli bir estetik beğeniden yoksun olunması; bireyin kendini tanımakta, seçimlerinde, yaratıcı olmasında yetersiz olması ve yaşadığı dünyayı algılama ve çevreye karşı sorumluluk taşıma anlamlarında duyarsız bir tipoloji içine bürünmeleri gibi birçok sorunun özünü sanat eğitiminin yetersizliği oluşturmaktadır (Duhm, 2009, s. 78).

Sanat eğitimi kavramı makineleşmiş dünyada parçalanmış kişisel güçleri onarmak ve bireyi çağa daha uyumlu ve verimli hale getirmek amacıyla ortaya atılmış bir anlayıştır. Sanat eğitimi kavramı ile ilgili iki farklı anlam üzerinde durmak gerekirse; ilk anlam daha kapsamı daraltan ve daha çok sanat alanındaki düşüncenin hareket noktası kabul eden; ikincisi ise estetik eğitimi de içine alan daha geniş kapsamlı bir anlamı ifade etmektedir. İkinci anlamdan yola çıkarak sanat yoluyla eğitim zihinsel ve duygusal bir süreci kapsar. Sanat eğitimi bireysel yetenekler ile sınırlandırmaktan kaçınan, çağın yaratıcılık ve özgürlük gibi yönlerinin yürütüldüğü günümüzde bu durumu tersine çevirmek ve bireylerin dünyayı anlamlandırma süreçlerini bütüncül hale getirmeyi amaç edinmiştir (İçli, 2005, s. 117).

Sanat eğitimi kavramının sosyolojik olduğu kadar psikolojik bir karşılığı da bulunmaktadır. Modern insanın bozulan ruh sağlığını onarma, çözüm bulma gibi görevleri vardır. İhmal edilmiş olan duygu ve duyu yetilerinin kazandırılması sanat eğitiminin önemli bir görevidir. Bu nedenle sanat eğitimi bir anlamda duyu bir eğitim olarak görülmüştür. 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra bu düşünce yerini usalcılığa bırakmıştır. Pragmatik bir yaklaşımın sonucu olan bu düşünceye göre değişim ve dönüşüm içinde olan

çağımızda her şeyden önce yaratıcı bireylere ihtiyaç olduğu yaklaşımından hareketle yaratmanın zihinsel faaliyetler ile aynı düşünce içerisinde yer aldığı görülmektedir (Bermann, 2004, s. 465).

İnsan doğası gereği toplumsal, kültürel bir varlıktır ve bundan dolayı potansiyelini, yeteneğini kullanma ve geliştirme adına her türlü fırsat ve olanaklardan yararlanarak kendini geliştirme ve kendisini aşma ihtiyacı içindedir. İlk genel- günlük yaşam bilgisi ile donanan insan daha sonra arayışını felsefe, sanat, bilim ve teknik çalışma alanlarında sürdürür (Uçan, 2002, s. 2).

Sürekli kendini geliştirmek ve yaşamla arasında denge kurmak ve ayakta kalabilmek için mücadele eden insan açısından önemli olan yaşamına anlam katabilmektir. İnsanın aydınlanma süreci olarak özetleyeceğimiz bu durum bilgiyi elde etme isteğiyle ilişkilidir. İnsanın temel bilgi kaynaklarından biri olan sanat; edinilen bilgilerin geleceğe aktarılması, aynı zamanda bireyin özgür, özgün ve yaratıcı olması konusunda büyük öneme sahiptir. İnsanın bu edindiği bilgiler iki kaynaktan beslenir. Bunun ilki yetenek ikincisi ise eğitimidir (Küken, s. 15).

Yetenek ve eğitimin sanat eğitiminde sadece yeteneklilerin eğitimi gibi lüks içinde değil de herkes için eğitim şeklinde düşünülemez. Çünkü sanat eğitiminden asıl amaçlanan bireyin sanatçı yetiştirilmesi değil; bireyin sanat yoluyla eğitimi ve bireyin estetik eğitimi söz konusudur. Buna paralel olarak sanat eğitimi özünde bireyin yaratıcı güçlerini ortaya çıkarmaya yardımcı olacak koşulları hazırlayan ve bireyin sağlıklı bir kişilik kazanmasını sağlayan bir etkinliktir (Gençaydın, 1990, s. 44).

Sanatın kültür gibi altını çizdiğimiz noktalarda olduğu gibi bir dünya görüşü içinde toplumsal bir durumun sonucunu işaret etmektedir. Sanatın toplum içindeki yeri, sanat-kültür ve toplum ilişkisi, eğitimin toplum içindeki önemi gibi konu başlıkları ile değindiğimiz konular bize aslında toplumun bugünü ile ilgili bilgi vermektedir.

Üniversitelerin Birey Üzerindeki Etkisi

Eğitimin toplumsal yaşam üzerindeki etkisinden yola çıkarak Durkheim'ın sosyalleşme ve toplumsallaşma kavramları üzerinde durmuştuk. Aynı şekilde üniversitelerin bireylerin eğitimi aşamasından, bireyin ruh sağlığına etkisinden, toplumsal ve kültürel bağlarının

yeniden üretildiği; mesleğinin gerekleri doğrultusunda bilgi beceri ve davranışa sahip olması, araştırmacı ve yaratıcı nitelikte bireyler olarak yetiştirilmesi gibi birçok görevi vardır.

Üniversitelerin toplumsallaşmasına ne şekilde katkı sağladığı, bireyin toplumsallaşmasını sosyal bir olgu olarak ele almakta olup; bireyin ortaöğrenim sürecinden sonra kişiliğinin oturmaya başladığı, üniversite döneminde sürekli etkileşim ve uyum çabası, çevre ile ilişkilerini yeniden kurmasında önemli bir yaşam merkezi konumundadır. Daha gerçekçi bir gözle çevreyi daha sağlıklı ve dengeli bir şekilde kullanma imkânı bulan birey için üniversite öğrenimi kendi kişiliğini tanıma sürecidir (Hançerlioğlu, 1996, s. 79).

Ülkemizde yükseköğrenim ailelerin nezdinde hayat kurtarmakla eş anlamdadır. Bu algı gençlerin büyük bir çoğunlunun üniversiteyi “açıkta kalmamak” için bir araç olarak görmelerine neden olmaktadır. Yükseköğretime başlayan öğrencilerin ilgi alanlarına göre değil daha çok yaşamlarını bir an önce güvence altına almak adına seçimler yapmaya itmektedir (Akyüz, 1989, s. 26).

Bireyin ilgi duyduğu bölümleri tercih edememesi, daha çok bir zorunluluktan kaynaklı seçimler yapması, öğrencilerin üniversite yaşamını algılayış biçimine ve daha sonraki yaşamına doğrudan etki etmektedir. Ancak üniversiteler bireyin kendini güvence altına almak için bir araç olarak değil; bireyin hedefleri ile tutarlı ve bu hedefleri gerçekleştirme imkânlarına sahip mekânlar olarak ele alınmalıdır (Erbil, 1990, s. 151).

Bu anlamda üniversiteler bireyin kendini gerçekleştirdiği, ilgi alanları doğrultusunda uzman olabilecekleri ve meslek edinebilecekleri imkânları sağlamanın haricinde bireyin sosyal yaşam becerisi kazanması anlamıyla da diğer eğitim kademelerinden belirgin şekilde ayrılmaktadır.

Günlük Yaşam Kültürü: Popüler Kültür

Popüler sözcüğü Latince “popularis” teriminden türetilen ve Fransızca’dan dilimize geçmiş olan yeni bir kavramdır (Kızıldağ, 2001, s. 27). Yeni bir kavram olan popüler kavramı ortaçağda “halk” anlamı kullanımıyla başlamıştır. Günümüzde ise sevilen, seçilen anlamında kullanılmaktadır (Güngör, 1999, s. 18).

Gündelik yaşamın kültürü şeklinde açabileceğimiz, popüler kültür dar anlamıyla, emeğin gündelik olarak yeniden üretilmesinin bir girdisi olarak eğlenceyi içerir. Geniş anlamıyla

belirli bir yaşam tarzının ideolojik olarak yeniden üretilmesinin ön koşullarını sağlar (Oktay, 2002, s. 7).

Günümüzde popüler olanı tanımlayan niceliksel çokluk değil, gündeme getirilen işlevsel niceliksel çokluktur. Popüler olup her gün tekrarlanan bir olgu olarak bireyin “değer” yargıları üzerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Özellikle çocuklar ve gençler üzerinde etkili olan popüler kültür dinlenen müzik listelerinin takip edilmesi, giyimde popüler markaların tercihi, aksesuar, film gibi gündelik yaşam içinde etkisini genişletmektedir (Erdoğan, 2004, s. 5).

Çabuk kullanım ve tüketim kültürü olarak sanal bir cenneti vaat eden, medyanın pembe masalları, alışveriş merkezleri, görkemli plazalar, edepsizce sergilenen lüks yaşamlar, magazin haberleri ve hepsinin üstünde mutluluğun anahtarı gibi sunulan “tüketim koşullandırması” sistemin en büyük işbirlikçisi konumundadır. Böylece yoksullar müreffeh, aç-tok, hastalar sağlıklı, savaşan askerler ise barış öncüsü sayılmakta. Kısacası kavramlar ustaca altüst edilebilmektedir Bireyin değer yargıları popüler olan üzerinden belirlenmekte olup tüketicinin popüler kültüre katılıp tüketmesi doğru, çağdaş, iyi ve haklı olarak tarif edilirken; A pantolonunu, B parfümünü, C rujunu süremeyen ve bu pratikler içinde kültürün dışında kalanlar hor görülerek değersiz ve kıymetsiz olarak görülmektedir. Yaşanılan bu durum ise bireyi “istediklerini ve sevdiklerini yapmasının” özgürlüğüyle ilişkili olduğu yalanıyla besleyerek sistemin zarar görmeden kendini yeniden üretmesine olanak sağlamaktadır (Çavdar, 2010, s. 137).

Dolayısıyla tüketim anlayışı içinde kültürün kendi içinde artık bir sorun haline geldiği görülmektedir. Giderek birbirine karışan yüzeysel ve kendine has özelliklerini yitiren kültürler dünya çapında markaların korkunç bir gelecek vaat etmesine rağmen bir mutluluk aldatmacası olarak birey tarafından benimsenmektedir. Bahsettiğimiz mutluluk ve uyum birlikteliği ise bireyin daha fazla yalnızlaştığı, insan ilişkilerindeki samimiyetin yerinin kariyer ya da sosyal statü elde etme ile yer değiştirdiği, birbirinden uzak ve yabancılaşan yeni bir dünya düzeninin göstergeleri haline gelmektedir.

Özetle günlük yaşam içinde gelip geçici zevklerin ve anlamların kültürü olarak tanımlayabileceğimiz popüler kültür yaşamın hangi anını, zamanı ifade ederse etsin yaşamın belirlenimi ve toplumun etkileşiminin bir ürünüdür.

Toplumsal Dönüşüm İçinde Sanat ve Hayat

İnsani- toplumsal faaliyetlerin belli momentleri, şey dünyasına, bu dünyanın kendine özgü nitelikleri olarak devredilmekte ancak bu sırada, onlar, bizzat bu şeylerin fiziksel doğasına hiçbir biçimde içkin olmamaktadırlar (Duhm, 2009, s. 98-99).

İnsani toplumsal ilişkilerin şeyleştirilmesi günümüzde insanların kendi toplumsal ilişkilerine yabancılaşmasıdır. Bu durum aynı zamanda insanın yaratmış olduklarının kendilerini yeniden yaratabilecek kadar yönlendirmesidir. Her(şey)in insanlık dışı bir gücün egemenliği altında olmasının her alanda olduğu gibi sanat alanında da karşılığı “metalaştırma” şeklinde olmuştur. Metalaştırma sermaye ve piyasa birlikteliğinin “her şeyin bir fiyatı vardır” şiarı ile topluma ve bireye yönelik bir eylem çeşididir. Bu şiarıya göre piyasada alınıp satılamayacak hiçbir şey yoktur (Çavdar, 2010, s. 99).

Sanatında bu eylem içinde kullanılabilir güçlü silahlardan olduğundan yola çıkarak sanat; günümüzde eleştirel temsiliyetten uzak, piyasa kültürü içinde bir refleks geliştirmiştir. Sürecin bu şekilde işlemesi doğal olarak sanat ve hayat birlikteliği anlamında da köklü bir kültürün piyasa içinde şekillenmesine neden olmuştur.

Kapitalist dönüşümün ilk aşamalarında sanat yapıtları henüz metalaşmamışken sanatçının desteklenmesi bir tür toplumsal prestij ve statü kaynağı olmuştur. 16-18. yüzyıl arası soylular, zenginleşen burjuvalar; ressam, müzisyen, yazar gibi sanat adamlarını desteklemişlerdir (Şaylan, 1997, s. 94). Ancak kapitalizmin sanayi devrimi ile gelişimi metalaşmanın kapsam ve içeriğinde değişmesine yol açmıştır. Bu değişim kültür ürünlerinin metalaşması şeklinde ortaya çıkmıştır. Kültür ürünlerinin metalaşması sanatçının pazara girmesi ve pazarda yarışması sonucunu doğurmuş ve doğası gereği keskinleşen ve sertleşen görüntüsüyle pazar sanatçının yeniden üretebilmesi için özgünlüğe, devamlı farklı olmak üzerine kurgulanan bir değişmeden yana tavır almaya zorlamıştır (Çakır, 2004, s. 176).

Kapitalizmin geçirdiği aşamalar izlendiğinde 16. yüzyıldan itibaren kuzeybatı Avrupa'da kendini gösteren ve dünyanın diğer yörelerini de etkileyip, büyük bir dönüşümü belirleyen kapitalizm, 19. yüzyılda sanayi devrimi ile birlikte olgunlaşarak yeni bir aşamaya girmiştir. Bu aşamayı belirleyen ana toplumsal olgular kentleşme ve sanayileşme olmuştur. Bu dönüşüm aynı zamanda insanoğlunun düşünce dünyasında büyük dönüşümler anlamına da gelmekteydi. İnsanoğlunun ileriye doğru büyük yürüyüşünde ciddi bir sıçramayı simgeleyen 19. yüzyıl bilim ve teknoloji alanında büyük atılımlar; siyasal sistem içinde

demokratikleşme, hukuk devleti gibi anlayışlar bu yüzyılı “yükselen umutların çağı” olarak tarif etmiştir (Şaylan, 2006, s. 80).

20. yüzyıl tarihi de en az 19. yüzyıla kadar büyük değişim ve dönüşümlerle dolu olarak gözükmektedir. 1920’li yıllarda kapitalizmin evrensel krizi ve beraberinde yaşanan iki büyük dünya savaşı, ekim devrimi, ulus-devlet yapısı ve bağımsızlık mücadeleleri, soykırımlar, soğuk savaş dönemi, nükleer silah teknolojisi, bilim ve teknoloji alanında yaşanan baş döndürücü gelişmeler; 20. yüzyılın son çeyreğinde Berlin duvarının yıkılması ve dünyanın iki kutuplu yapısının sona ererek kapitalizmin alternatifsiz bir toplumsal yaşam biçimi haline gelmesi, sözü edilen değişim ve dönüşümün ana hatlarıdır.

19. yüzyılın ikinci yarısından post-modern tartışmaların yaşandığı 1970’li yıllara kadar egemen olan modernist sanat ve estetik anlayışı, sanayi devrimi sonrası ortaya çıkan derin çatışmaları, karşıtlıkları barındıran, yeni ve dinamik bir toplum yapısı içinde şekillenmiştir. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde bilim alanından siyaset alanına kadar her yerde yaşanan gelişmeler sanat alanında da gelenekle bağların koparılması, özgürleşme-özgünleşme retoriğinin öne çıkması biçiminde yansımıştır.

Tarihsel olarak irdelendiğinde kapitalizmin belirli dönemlerde büyük krizler yaşadığı ve her kriz sonrasında yeni bir yapılanmayı beraberinde getirdiği görülmektedir. Kapitalizmin son büyük krizi sayılan 1970’li yıllara damgasını vuran bunalımı aşmak için öngörülen yeniden yapılanma; çok yönlü, olağanüstü hızlı, kapsamlı ve etkileri çok derinlere ulaşan, dünya ölçeğinde bir değişim sürecini ortaya çıkarmış bulunmaktadır. İnsan ve toplum yaşamının her alanında kendini gösteren değişim içinde ilgi çeken, üzerinde çok tartışılan düşün ve sanat alanında yeni söylem ve yaklaşımlardır. 1970 krizi sonrası postlu tamlamalar içinde toplanan bu yeni yaklaşımlar, postmodern estetiğin ne olduğu, modern sanatın bitip bitmediği gibi bir dizi tartışmanın yanında kimlik sorununu da beraberinde getirmiştir (Şaylan, 2006, s. 31).

Kültür ve düşünce dünyasının her alanını kapsayan, total bir yeni aşama ya da durumu ifade etmek için kullanılan post-modernizm, sanayi sonrası toplumu, medya ve gösteri toplumu ve çok uluslu kapitalizm dönemine ait modernizmden kopuşu simgeleyen kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Jameson, 2005, s. 18).

Yaşadığımız çağda bireyin toplumsal sistem içinde neyi yapıp yapmayacağından, neyi beğenip beğenmeyeceğine, ne giyeceği, ne yiyeceği, ne tüketip, ne okuyacağına varan imajsal belirlenim altında yeni bir dünya düzenini ve kimliksizliği simgelemiştir (Şaylan,

2006, s. 130-131). Artık sanat üretiminde, kitlesel üretim ve buna bağlı olarak teknoloji ön plana çıkmakta, yaratıcılık, karmaşıklığın yansıtılması gibi olgular geride kalmaktadır. Özellikle eğlence sektörünün gelişimine paralel olarak sanatsal ürünler kitle tarafından diğer ürünler gibi tüketilmeye başlamış bulunmaktadır. Bu durum sanatın belki tarih boyunca hiç olmadığı kadar sistemin hizmetinde, sistemin kendisine dönüştürmüştür. Yaşadığımız yüzyılda yatırım aracı olarak görülen sanat aynı zamanda kitle kültürü ile yüksek sanat ayrımını ortadan kaldırarak küresel çapta beğeni ve yaşam tarzı üzerinde büyük bir rol oynamakta, kültür metalaşmaya ve metalar ise bir yaşam tarzına dönüşmektedir (Bermann, 2004, s. 465).

21. yüzyılda modernizmin tasfiyesi ve post-modern yayılmacı anlayışı ile üretim ve üretim yöntemlerinin sınırlarını kaldıran kapitalizm, bugün bir yandan dünyayı fabrikaya dönüştürürken, sanat alanın da tüm dünyayı galeriye ve tüm hayatı bir sanat etkinliğine dönüştürmektedir. Çağdaş döneminde sanat, finansa ve kapitalizme evrilerek, modernizme ve avangarda son veriyor. Hatta modernizmin pastişini kabul edilen post-modernizme de, 'Proziosi' nin deyişiyle bugün tam olarak sanat, kendi tarihini sanatsallaştırmaktadır (Artun, 2013, s. 4).

19. yüzyılda modern insan aklını kullanacak ve birey/ toplum özgürleşecek argumanı daha 20. yüzyılın başında yerini iki büyük savaşa bırakmıştır. Artık yenedünya düzeni Eric Fromm'un da deyişiyle geçmişte insanoğlunun en büyük tehlikesi köle olmaktı, çağdaş insanın en büyük tehlikesinin ise robot olmaya evrildiği bir dünya düzeni şeklinde yer değiştirmiştir.

Öznenin ölümü olarak adlandırılan bu dönem tüm biçemlerin defalarca yinlendiği ve taklit edildiği böylece özgün olanın basitleştirilerek tuhaf hatta komik hale getirildiği bir karakter taşır. Bireyin özel dünyasının ve biçeminin ortadan kalkışı sanat ve hayat birlikteliği üzerinden bir pastişini zorunlu kılmıştır. Böylece sanatsal yaratımlar ve bu yaratımların insani toplumsal ilişkiler ile olan bağı incelendiğinde, galeriler özelinde, galeri ve sahnelerin kapısında yazan ismin içerdekilerin sanat gibi algılanmasına dışarıda kalan her şeyin hayat gibi algılanmasına neden olmuştur (Çakır, 2004, s. 176).

Sanat ile hayat arasındaki mesafe yabancılaşmayı doğururken, yabancılaşmaya sebep olan kariyer, başarı, para, sosyal statü, saygınlık ve prestij insanları birbiriyle rekabet etme ve başarı ilkeleriyle piyasada tutunmaya programlamış durumdadır. Kendi başarı ve yeteneklerini, yani karakter maskelerini yabancılaşmanın asıl çekirdeğini oluşturan meta

ilişkisi bağlamında insanlar arası ilişkilerin bir pazar içinde oluşumuna neden olmuştur. Karakter maskelerinin bulunan pazarda sosyal değerlendirilişi ancak diğer insanların karakter maskeleriyle karşılaştırma haline gerçekleşir. Böylece birey, ne kadar akıllı, ne kadar yetenekli, ne kadar güzelse o kadar çok değer kazanmaktadır (Duhm, 2009, s. 112).

“Modern ruhun buharlaşması” olarak tarif edebileceğimiz yeni dünya düzeni, içinde yaşadığımız iktisadi ve toplumsal itkiler içinde bir dönüşümün sonucudur. Bu dönüşüm süreci bireyleri sömürerek parçalara ayırmakta ve çağdaşlaşmanın yarattığı dünyamızı yeniden kurmaya zorlamaktadır (Bermann, 2004, s. 463).

Birey üzerinde her parçalanma bir inşa sürecini zorunlu kılarken, her dönüşüm farklılaşmayla eş anlamda hareket etmektedir. Bu inşa ve farklılaşma post-modern döneminde toplumsal kimlik olarak karşılığını bulmaktadır. Başka bir deyişle diğerlerinin olmadığını olmak ya da diğerlerinde olmayan özelliklere sahip olmak şeklinde özetlenebilir. Bu durum aynı şekliyle sanat ve hayat birlikteliği alanımda da diyalektik bir karşılık bulmaktadır.

Yaşadığımız toplumda sanat ve hayat arasındaki birliktelik, yaşamsal bir bağın tam ortadan kesilerek insanı kendi ürününden koparmaya benzetmektedir. Kavramların anlamlarının yer değiştirmesi, bireyin meta ve küreselleşme süreci içinde yabancılaşması; ilişkilerin şekleştirilerek sanatın sermaye ve piyasanın kontrolünde tutulması ve kapitalizmin sanatı, ülkeleri/toplumu yeniden inşa sürecinde bir sıçrama tahtası vazifesi görmesi bu anlamıyla sanat ve hayat birlikteliği anlamında güncel bir problemi yansıtmaktadır.

Gündelik Yaşam ve Sanat

Gündelik hayat ne bir düşünüş yönüdür ne de bir engelleyici ya da durdurucudur. Aynı ada hem bir alan hem de bir ara istasyondur. Bir aşamadır ve bir atlama tahtasıdır. Gereksinimler, iş, zevk, ürünler, yapıtlar vs. oluşan bir andır. Olanaklı olanı gerçekleştirmek için kendisinden yola çıkmanın anlamlı olduğu bir alandır. (Lefebvre, 2012, s. 16).

Yemek, içmek, günler, saatler, fiziksel aktivitelerimiz vb. yaşamımızı oluşturan değerler bütünüdür. Günlük yaşam faaliyetleri olarak açtığımız bu faaliyetler bireyin kendini ne şekilde yeninden ürettiğiyle ve basit gereksinimler olarak okuduğumuz gündelik olan, eğitim, kültür ve sanat içinde boş zaman kavramıyla ilişkilidir. Bu yüzden modern dünyada

gündelikliğin birey için ifade ettiği anlam aslında çalışma yaşamı ve bu yaşamın dışında boş zaman kavramının içeriğiyle ilişkilidir. Bu kavramın ya da bu sürecin gündelik yaşam içinde aldığı şekil daha az yiyip daha az kitap satın aldığımız, tiyatroya daha ender gidip, daha az düşündüğümüz, daha az sevdiğimiz, daha az şarkı söylediğimiz ve çok daha fazla tasarruf ettiğimiz; ne kadar az yersek o kadar çok sahip oluruz şeklindedir (Şaylan, 2006, s. 31).

Sanayi devrimi ile birlikte kapitalist üretim içinde şekillenen gündelik yaşam büyük bir değişim içine girmiştir. Üretimin büyümesi ve uluslararası bir konum edinmesi yaşamımız için tanımlanan çemberin genişlemesine neden olmuştur. 1960'lar ile tüketim toplumunun oluşumu, kültürel yapımızın “tüketim” üzerinde kurgulanması, reklam ve medyanın gündelik yaşam nesnelerini imgeleştirerek kendi gerçekliğinden uzakta bir marka haline gelmesi ile bireyin gündelik yaşantısı, bir parçalanma ve doğalın bir yeniden inşa süreci şeklinde karşılık bulmuştur.

Günümüzde kültürün metalaştırma ilkesi çevresinde dolayımlanması sorunu toplumun tümü için bir tehlikeye işaret etmektedir. Her şeyin soyut bir mutluluk ile yer değiştirmesi ile yaşamı kullanma biçimimiz, kapitalist sistemin kullandığı araçlar/aygıtlar yoluyla zamanımız üzerinde total bir egemenlik inşa etmiştir. Böylece gündelik yaşamımız istediklerimiz üzerine kurulu olmayan, istenilen üzerinden seçme özgürlüğü ile tüketimsel/maddi bir boyut kazanmıştır.

Günümüzde boş zaman faaliyeti olarak görülen sanat-kültür faaliyetlerinin yaşamımızda durduğu noktanın nasıl şekillendiğini, gündelik yaşam içinde boş zamanın ne olduğunu ve toplumsal dönüşümümüz ile nasıl bir ilişkisi olduğu kapitalist toplum yapısı ile doğrudan ilişkilidir. Kapitalizm sosyal yaşamı boş zaman ve çalışma olarak ikiye ayırmaktadır. Kapitalist çalışma düzeninin disiplinli, kuralcı ve örgütlü bir yapı içinde yer alması, doğasında çalışma dışı yaşamı karşıt bir disiplin içinde kurgulamıştır (Benetton, 1991, s. 78).

İşin gerekliliği ve zorlayıcılığından kurutulma, özgürleşme anlamında kullanmakta olan boş zaman, işin zorlayıcı dünyasından sonra gevşeme, rahatlama ve bir anlamıyla bir kaçışı ifade etmektedir (Hibbins, 1996, s. 23).

Çalışma yaşamı ile boş zaman arasındaki karşıtlık, gündelik yaşamın temel anlamını, bir kaçış ve sahte bir özgürlük duygusu ile hem gerçekliğin yanılsaması şeklinde hem de mutlak bir kaçışın imkansızlığı şeklinde okumamıza neden olmaktadır. Ancak boş zamanın

çalışmayla ele geçirilişi, tüketebilmek adına maddi koşulların üretimi şeklinde oluşmakta böylece çalışma yaşamından kaçışımız, bir kaçış daha doğrusu özgürlük yanılsaması şeklinde karşımıza çıkmaktadır (Lefebvre, 2012, s. 49).

Gündelik yaşamın kültürü olarak açtığımız popüler kültürün tüketim ile ilişkisi, Lefebvre'nin de belirttiği “kaçış ve sahtelik”, gündelik yaşamımızı ne üzerine kurduğumuza yönelik önemli ipuçları barındırmaktadır. 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra yaşanan dönüşüm ile Duchamp'ın gündelik yaşamdan alınan her nesneyi bir sanat eseri olarak sunumu; 1960'lı yıllarda tüketim toplumunun gündelik yaşamını oluşturan nesnelerin Pop Sanat ile sanatçının nesnesi haline geldiği, sanatın artık işe yaramaktan ziyade gösterge olduğu bir dönem başlamadığını işaret etmektedir (Baudrillard, 1997, s. 140).

BÖLÜM IV

YÖNTEM

Bu araştırmada nitel araştırma yönteminden yararlanılmıştır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma 2017-2018 öğretim yılında Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerde nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Bu araştırmada literatür taraması yapılarak kavramsal çerçeve oluşturulmuş; veri toplama aracı olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme en az iki kişi arasında sözlü olarak sürdürülen bir iletişim sürecidir (Özgüven, 1980, s. 12). Bu görüşmelerde görüşülen dinleyici gereksinimlerini karşılayabilmeli, görüşme sonunda soruları ve cevapları sıralanmalı ve özetlenmeli. Görüşülen şahıs güdülenmeli, kendi gereksinimleri ile söylenenler arasında ilişki kurabilmelidir. Her görüşmenin kendine özgü yön ve özellikleri vardır (Sağlamer, 1977, s. 63). Araştırma modelinde görüşme türlerinden yarı yapılandırılmış görüşme formu yaklaşımı benimsenmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı olup, araştırmanın örneklemini Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda yüksek lisans programında öğrenim gören 15 öğrenciden oluşmaktadır.

Tablo 1

Görüşmecilerin Eğitim Durumlarına İlişkin Bilgiler

Görüşme Katılımcıları	Görüşme Katılımcılarının Mezuniyet Yılı	Görüşme Katılımcılarının Mezun Olduğu Üniversite
A	2014	Gazi Üniversitesi
B	2013	Uludağ Üniversitesi
C	2014	Gazi Üniversitesi
D	2016	Selçuk Üniversitesi
E	2015	Gazi Üniversitesi
F	2015	Gazi Üniversitesi
G	2014	Gazi Üniversitesi
H	2014	Anadolu Üniversitesi
I	2016	Gazi Üniversitesi
İ	2016	Gazi Üniversitesi
J	2015	Anadolu Üniversitesi
K	2014	Anadolu Üniversitesi
L	2014	Anadolu Üniversitesi
M	2014	Erciyes Üniversitesi
N	2015	Gazi Üniversitesi

Tablo 1 de görüldüğü üzere görüşme yapılan öğrencilerin lisans mezuniyet yılları 2013-2016 yıllarında değişmektedir. Gazi Üniversitesi Resim- İş Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda 15 yüksek lisans öğrenimi görmekte olan öğrenciler, lisans öğrenimlerini.1 Erciyes Üniversitesi, 4 Anadolu Üniversitesi, 8 Gazi Üniversitesi, 1 Selçuk Üniversitesi, 1 Uludağ Üniversitesi'nde tamamlamışlardır.

Tablo 2

Görüşme Yapılan Öğrencilere İlişkin Bilgiler

Görüşme Katılımcıları	Cinsiyet	Görüşülen Kişinin Bulunduğu Şehir	Görüşme Tarihi
A	E	Ankara	20.01.2018
B	K	Ankara	20.01.2018
C	K	Ankara	20.01.2108
D	K	Konya	21.01.2018
E	E	Ankara	22.01.2018
F	E	Ankara	22.01.2018
G	K	Ankara	22.01.2018
I	E	Ankara	22.01.2018
İ	E	Ankara	03.02.2018
J	K	Ankara	03.02.2018
K	K	Eskişehir	03.02.2018
L	E	Eskişehir	03.02.2018
M	K	Eskişehir	04.02.2018
N	E	Ankara	05.02.2018

Tablo 2 de görüldüğü üzere 6 Kız, 9 Erkek olmak üzere 15 öğrenci ile görüşme yapılmıştır. 1 Konya, 3 Eskişehir, 12 Öğrenci Ankara’da yaşamını sürdürmektedir. Öğrenciler ile görüşmeler 20.01.2018- 05.02.2018 tarihleri arasında gerçekleşmiştir.

Verilerin Toplanma Yöntemi

Üniversitelerde sanat eğitimi gören öğrencilerin gündelik yaşantılarında sanatın etkisinin incelemek için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği uygulanmış ve görüşme formu araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Görüşme formu Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda yüksek lisans öğrenimine devam eden 15 öğrenciye uygulanmıştır. Çalışmanın amacına göre 8 sorudan oluşan ve derinlemesine veri elde etmeyi amaçlayan yarı yapılandırılmış bu görüşme formu her öğrenciye bireysel olarak uygulanmıştır. Görüşmeler hazırlanmış olan görüşme formları aracılığıyla oluşturulmuştur.

Verilerin Analizi

Alan yazın taramasının ardından, sanat eğitimi ve gündelik yaşam üzerine yapılan tezler ve kullanılan veri araçları incelenmiş, tez danışmanları ve tez izleme komitesinin de görüşlerini alarak araştırma verilerine görüşme tekniği ile ulaşılması kararlaştırılmıştır. Alt amaçlar doğrultusunda görüşme formlarında yer alması gerekli olan içerikler belirlenmiştir. Görüşmeler sırasında elde edilen bilgiler düzenlenerek, sonuçlar doğrudan yorumlanmıştır.

BÖLÜM V

GÖRÜŞME VERİLERİ

Araştırmanın bu bölümünde görüşme verileri yer almaktadır.

Araştırmanın Görüşme Analizi

Araştırmanın bu bölümünde Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda yüksek lisans programında öğrenim görmekte olan 15 öğrencinin görüşlerine yer verilmiştir.

Görüşme formu üniversitelerde sanat eğitimi gören öğrencilerin günlük yaşantılarında sanatın kullanılabilirliği ve etkisi hakkındaki görüşleri belirlemek ve değerlendirmek amacıyla uygulanmıştır.

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: A Öğrenci

- V. Y. 1. Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
A. 2014 yılında Gazi üniversitesinden mezun oldum
- Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?*
A. Aslında yüksek lisans yapmayı lisans öğrenimim süresince düşünmemiştim. Hocalarımın yönlendirmesinin öğrenimime devam etmem konusunda büyük rol oynadığını söyleyebilirim. Gazi Üniversitesi'ni ise lisans öğrenimimi sürdürmemin dışında Ankara'nın sunduğu kültürel ve sanatsal ortamdan faydalanmak amacıyla

tercih ettim. Ayrıca lisans öğrenimimi sürdürmenin ve belirli bir arkadaş çevremi burada şekillenmesinin de bu üniversiteyi tercih etmemde etkili olduğunu söyleyebilirim.

- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşır mısınız?*

A. Öğrencilerin genelde zamanlarını kantinde ya da okul bahçesinde geçirmesi üniversite yerleşkesinin dışardan lise görünümlü üniversite olarak algılamamıza neden olmaktadır. Yıl sonu sergileri, yılsonu konserleri gibi eğitim-öğretim döneminin sona ermesi ile birçok etkinliğin yapıldığı iki haftalık bir süreç olduğundan bahsedebiliriz. Ancak bunun yıl içinde süreklileştirilmesi, Ankara'nın sunduğu olanaklar içinde üniversitenin bir noktada kendini izole ederek, şehrin sosyal ve kültürel ortamına yaslanmadan kendi içinde öğrencileri kapsayıcı ve yönlendirici etkinlikler yapılmasının, öneri olarak, elzem olduğu görüşündeyim. Bu durum sanat bölümlerinde eğitim gören bireyler için çok daha gerekli yaşamsal olmalıdır. Kendi bölümümüzden yola çıkarak, Ankara'da birçok galeri bulunmakta ancak sergi açmak için tarih almak için çok önceden galeriler ile irtibata geçmek gerekiyor, sergi açılan yerlerde genelde cazibe merkezi haline gelmiş galeriler olarak tercih edilmekte, ancak kendi okulumuzda bulunan galeri tercih edilebilir, devamlı sergilerin açıldığı, üniversitenin içinde ama en az özel bir galeri gibi faaliyet gösterebilir. Özel bir örneği üniversitenin geneline yaydığımızda, öğrenim gören öğrencilerin, üniversitenin sosyal kültürel etkinliklerinden çok daha sağlıklı yararlanabileceğini söyleyebilir.

- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

A. Aslında üniversiteye başladığımızda bölüm fark etmeksizin, başka bir kentte, kültürde bulunmanızın sizin yaşamınıza ve paralelinde dış görünüşünüze doğrudan bir etkisi bulunmaktadır. Ancak üniversitelerin sanat eğitimi bölümlerinin özgürlükçü ve kültürel ortamı sizi daha farklı yönde beslemektedir. Bu sebeple çoğunlukla, sanat bölümünde öğrenim gördüğümün anlaşıldığını ya da aldığım tepkilerden böyle anlaşıldığını söyleyebilirim.

- *Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz?*

A. Mutlaka, örneğin; felsefeye, sosyolojiye, eğitime buna benzer derslerin tarihsel durum ile ilişkilendirilmesi daha farklı ve daha geniş bir çerçevede düşünmemizi sağlamaktadır. İkincisi resim yapıyor olmak birçok noktada tersten düşünme yeteneğimizi ve estetik beğenimizi olumlu yönde etkilemektedir. Bu ve buna benzer birçok faktör, sanat eğitimi almamızla ilişkili bakış açımızı ve buna paralel kılık kıyafet seçimimizde, renk seçimimizde önemli bir rol oynamaktadır. Sonuçta derslerin içeriği ya da yaratılan ortam çok etkili ki aslında üniversitenin bütününe de baktığımızda da kampüsün en rahat, birçok insanın uğrak mekanı denilebilecek iki bölüm var. Birincisi müzik bölümü ise ikincisi bizim bölümdür. Sonuçta buraya belki farklı şehirlerin aynı mahallelerinden geliyoruz ancak mezun olduğumuzda aynı mahallelere döndüğümüzde eminim sanat eğitimi almış bireyin yaşamı çok daha renkli ya da bakış açısı çok daha farklılaşmıştır. Bu mutlaka dış görünüşünüze de bir şekilde yansımaktadır.

- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

A. Genelde pastel renkleri tercih etmekteyim. Tabi bu biraz ekonomi ile de ilişkili. Ancak sanırım yeni aldığımız kıyafetlerimiz devamlı boya olduğu için bir süre sonra kıyafetin yeni olmasına değil içinde rahat edebilmeyi önemsiyoruz. Dışarıdan bu daha marjinal bir görüntü katıyordur mutlaka.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşıyor musunuz?*

A. Çok olmamakla birlikte seçici davrandığım söylenebilir. Özellikle uluslararası düzenlenen fuarları takip etmeye çalışıyorum. Müze konusunda eğer farklı bir şehre gitmişsem mutlaka o şehrin kimliğini anlamlandırmak için var olan müzeleri ziyaret etmeye çalışıyorum

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

Ankara birçok şehre göre bu anlamda çok dinamik bir yapıya sahip ancak bir İstanbul olmadığını da söylemeden edemeyeceğim. Karma sergiler daha yoğun olmakla birlikte, kişisel sergilerde tanıdığım ya da görülmesi gerektiğini düşündüğüm sergileri takip etmekteyim. Ancak almış olduğum eğitimin bir gereği

olarak bunun yaşamsal olduğunun farkında olarak genelde sergilerin bir aynı kişilerin birbirlerini gördüğü ancak resimlere ya da içinde bulunanlara çokta değer verilmeyen ortamlar olarak görüldüğüne sıkça tanıklık ettiğimi söyleyebilirim. Aynı şekilde sergilerin oluşumları da genellikle birtakım ilişkiler ile kurulduğu için gündelik yaşam içinde zaruri bir ihtiyaç olarak görülmemekte ve bunu normal karşılayabiliyorum.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

A. Son olarak gittiğim sinema filmi “Araf” adında bir film. Uzun zamandır sinema filmine gidemiyorum. Bunda en etkili olan evde bunu ikame edebilecek koşullarımın olmasıdır Yönetmen olarak Nuri Bilge Ceylan, film olarak “ Bir Zamanlar Anadolu’ da” filmini söyleyebilirim. Nedeni olarak öncelikle Nuri Bilge’ nin çalışma yöntemini, resim çalışmalarında yaklaşım yöntemime çok benzetmekteyim. Aynı sahneyi birçok kere tekrar etmesi, oyuncuların sete başlamadan önce bildiklerinin ya da çalıştıklarının dışında o rolü gerçekten yaşamın içinden bir parça gibi açığa çıkartmaya çalışması aslında resmin diliyle aynı mantığa denk geldiğini düşünüyorum.

- *Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

A. Müzik türü konusunda pop müzik dışında tür konusunda çok keskin ayrımlarım bulunmamakta. Aslında müziğin ulaşılabilirliği ve üretimin çokluğu müziği, gündelik yaşam içinde kullanılabiliirliği açısından diğer sanat alanlarından farklı noktada, ayrılmaz bir parça olduğunu düşünüyorum. Örneğin Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası takip ettiğim konserler kategorisinde düzenli olarak takip ettiğim müzik etkinliğidir.

- *Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahsedermisiniz?*

A Tiyatronun gündelik yaşantımda en az kapsayıcı rolü olduğunu söyleyebilirim. Belki toplumumuzda belki kültürel belki de ulaşılabilirliği açısından yaşamsal

olarak daha göz ardı etmekteyim. En son yaklaşık üç yıl önce “ Sait Faik’ in Anısına” hazırlanan oyuna gittiğimi hatırlıyorum.

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

A. Aslında günlük gazetelerde kültür sanat sayfalarına göz atıyorum ama genel olarak yeterli olmadığı ya da popüler ya da magazinleştirilerek verilen bilgilerin dışında bilgilendirici bir gazete bulmak çok zor.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahseder misiniz?*

A. Aldığım sanat dergisi yok ama sosyal medya üzerinden devamlı, beğenerek takip ettiğim, e-Skop dergisi bulunmakta. Haberler konusunda da sosyal medya üzerinden facebook, twitter üzerinden arkadaş çevrem daha çok sanat ile ilgili, ilişkili olmaları ve haber paylaşımları ile birçok bilgiye kolaylıkla ulaşmaktayım.

- *V. Y. 7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

A. Öncelikle ülkemizde sanat eğitiminin gerekliliği konusunda ailelerin yönlendirici olmadığını dahası gereksiz bulduğunu söylemem gerekiyor. Bu sebeple almış olduğumuz eğitim ile sanata bakış açılarında aileler üzerinde süreci zor ama doğrudan bir etkisi olduğu söylenebilir. Sanırım bunun sebebi hem tanık olmadıkları ve anlamlandırmaya çalışmalarıyla ilgili.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

A. Daha önce ailemin bir galeriye sergiye gitmedikleri ama ilk gittikleri serginin kendi kişisel sergim olması bir açıdan da sevindirici olsa gerek. Sinema, tiyatro ya da sanatın hangi alanından bahsederseniz ülke standartları ve böyle bir kültürün yaratılmaması gündelik yaşam içinde sanatın kullanımını sınırlandırmaktadır. Sanatın bu noktada toplumsal bir ihtiyaç haline gelmesi ve sadece bir takım sınırlı çevrelerden kurtarılması gerekmektedir. Kastettiğim sınırlı çevre bu konuda bilgilendirici ancak bunun bir iş gibi görülmesi ve gündelik yaşam içinde yer bulamaması gündelik yaşam içinde yaşamsal tüm noktalarda kendini belli etmektedir.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

A. Aslında renk seçiminin de kendi içinde kültürel bir durum. Benden renk seçiminde ya da dekorasyonda yardım bekleyip beklèmelerinden daha kötüsü renk seçimin ya da dekoratif şeylerin sanat ile ya da yaptığım iş ile çok ilgili olmadığını düşünmeleridir. Yani özetle söylemek gerekirse yaptığımız şeyin ne demek olduğunu anlamlandıramıyorlar ya da sadece öğretmen olduğumuzu düşünüyorlar.

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

A. Çalışmalarımıza etkisinden bahsederek, eğitim sürecimde en sık rastladığım durumlardan biri sanırım resim malzemesi alabilmenin zorluklarıdır. Birçok arkadaşım ailelerinden gelen para ile yaşamını sürdürmeye çalışırken, doğru tabirle yemelerinden-içmelerinden kısıarak sanatsal çalışmalarını sürdürmekler. Bu aynı şekilde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına da aynı şekilde etki etmektedir. Belki bir operaya ya da tiyatroya gidebilmek çok para ödenerek olan bir şey değil ama öğrencilerin ekonomik koşulları düşünüldüğünde gidebilmenin kendi içinde zorlukları olduğunu söyleyebilirim. Bu sebeple günlük değil daha çok ay içinde haftalara paylaştırılarak etkinliklere gidilebilmekte ya da bütün bu durumun ekonomi ile ilgisi olmayıp sanatı sanat eğitimi almamıza rağmen bir ihtiyaç olarak daha geri planda görmekle ilişkilidir. Birçok temel gereksinimi karşılamakta bile sıkıntı yaşarken öğrenim gördüğümüz bir alanda gerçekleşen aktivitelere biz bile yeterince önem göstermezken halkın neden tiyatroya ya da baleye gitmediği sanırım sadece kültürel olmayıp doğrudan ekonomik sebeplerle ilgilidir.

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: B Öğrenci

- *V. Y. 1. Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
B.2013 Uludağ Üniversitesi
- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?*

B. Akademik kadrolarda yer edinebilmek için lisanüstü programa başladım. Gazi Üniversitesini seçmemin başlıca nedeni, girişte ingilizce sınavının olmaması.

- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşır mısınız?*

B. Üniversitenin abartıldığını düşünüyorum. Özellikle Türkiye'nin öğretmen yetiştirme lokomatifi şeklindeki övünmeleri anlamsız buluyorum. Nerden bakarsam bakayım çok mezun vermesini niteliksiz buluyorum. Yine bulunduğu şehir açısından sundukları yok değil. Diğer bir tercih etme sebebimde budur.

- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

B. Dış görünüşümle aldığım eğitimin bir ortak noktası olduğunu düşünmüyorum. İnsanlar benim eğitim alanımı derse giderken taşıdığım materyallerden çıkartabilir sadece.

- *Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz?*

B. Hiçbir ilişkisi yok. Sanat bölümünde okuyup görünüş bakımından minibüsçüyü andıran birçok arkadaşımız var.

- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

B. Yaşıma uygun olmasında dikkat ederim. Genelde birbiriyle uyumlu ve şık giyinirim. Renk olarak kırmızı pembe turuncu mor sarı gibi renklerden uzak dururum.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşır mısınız?*

B. Elimden geldiğince. Yani 3-4 ayda bir. Aslında iyi bir sergi için şehir değiştirebilmek gerekir. Hayat sanattan mahrum kalmak için fazla kısa. Yine de bu konuda imkansızlıklar yüzünden daha fazlasını yapamıyorum.

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

B. Galeri ve müzeler işleyişi bakımından beni günlük yaşamdan sıyıran ve bilinçaltımı besleyen ana damarlardandır. Bu öğelerin gündelik yaşam içindeki

değerleri oldukça öznel yargılar içerir. Ham maddesi sanat olduğunu düşünerek galeriler üzerinden konuşmak gerekirse; ülkemizde sanatın bir ihtiyaç mı yoksa bir lüks mü olduğu konusunu tartışmamız gerekiyor. Sanırım toplumumuzun genelinin ihtiyaçlar hiyerarşisi açısından daha temel kaygı ve ihtiyaçları var. Bunu diyerek bu kurumların gündelik yaşamdaki işlevselsizliğini sadece toplumun kültürel doyum seviyesine bağlamamak gerekir. Galeride günlerce armut sergiler gibi sanat sergilemek, armutun iyisini de o onu yapan sanatçının emeğinin binde biri karşılığında birine satmak bence sanat algısına ters düşmekte.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

B. Favori yönetmen ve film eşlemem; Krysztof Kieslowski ve onun “dekalo” onlamasıdır. Onlamadır çünkü on emrin günümüz anlamları üzerine çeşitlemeler sunmaktadır. Sinemalarda daha çok gişe filmleri gösterildiğinden en son ne zaman sinemaya gittiğimi hatırlamıyorum.

- *Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

B. Dinlediğim müzik türleri yaşayan müziklerdir. Bana göre yaşayan müzikler güncelliği kaybetmeyen, tarih gibi birçok sınıyıcı ve yok edici sınavdan geçerek sizi bulan müziklerdir. Çünkü bir müziği siz bulamazsınız o sizi bulur. Bu açıdan bakarsam dinlediğim müziklerin en büyük ortak noktası içindeki ruh diyebilirim. Müziğin gündelik hayatımdaki yeri diye bir şeyden bahsedemem. Müziğin bir derya benim ise bir sandal olduğumu düşünerek, hayatımın müzik içindeki yerinden bahsetmem daha doğru olur. Müziğin en çok soyutlayıcı, ruhu yükseltici ve uzaklara götüren yanını seviyorum. Sabah 6 da başlayıp yatana kadar ki vaktimi müzik dinleyerek geçiririm. İyi bir müzik zevkiniz varsa ve İstanbul, Ankara, İzmir dışında bir yerde yaşıyorsanız konserleri takip etmeniz anlamsızdır.

- *Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahseder misiniz?*

B. Tiyatroyla pek ilgilenmedim. Üstüne pek düşünmedim. Bunun sebebi ise tiyatrocular sanırım. Gördüğüm bildiğim tiyatrocular gerçekten sanatçılar mı?

Karar veremiyorum. Evet, sahnesinden kendine has metinlerine en ufak dekoruna kadar düşünülüp icra edilmesi gerek bir iş. Fakat ne yaparsam yapayım bana sanattan çok uygulamalı bir sinerji gibi gelmekte.

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

B. Günümüzde gazete ve yazılı metinlerin bir yeri kalmadığını düşünerek, takip etmediğimi söyleyebilirim. Bilginin o kanallarla bana ulaşması çok zor. Bunun için artık sosyal medya etkinlik davetleri ve duyurular var. Bu kanallar aracılığıyla birçok etkinlikten haberim oluyor.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahseder misiniz?*

B. Sanat dergisi almıyorum. Güzel bir kısa öykü dergisi takip etmek isterdim. Fakat onların devri bitti gibi. Eskiden “Adam öykü” vardı. Artık yok. Geçenlerde böyle bir dergi buldum. Sipariş adresini bulamadım. Mail attım cevap gelmedi. Bizi artık sosyal medya kanalları paklar.

- *V. Y. 7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

B. Sanat insanda bir kıvılcım başlatır. Sonra bu kıvılcım alev olur. Bu alev etkileşimle viral hale gelip insandan insana geçer. Elbette ki çevrem benden ben de çevremden etkileniyorum. Eskilerin “cemiyyette pişmek” dedikleri de bununla ilgilidir. Yine de gerçekten bir sanat eğitimi aldım mı? Sanat okullarda öğrenilecek bir şey midir emin değilim.. Fakat okuldan belli bir vizyon aldığımı söyleyebilirim. Bu bağlamda çevrem benden etkilenmiş olabilir.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

B. Hayır

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

B. Hayır

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan*

bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?

B. Sanatsal doyuma ulaşamamak ile ekonomik yetersizlikler arasında doğru bir orantı var. Bu vaziyet sadece bir sanatsever açısından değil sanatı icra edenin emek karşılığı açısından da ele alındığında onun doyumsuzluğudur. Toplumumuz iki kutuplu bir toplum. Bazı şeyleri aşamamış toplumlarda sanatsal mantık ve kültürün bir standarda oturtulması çok zordur. Toplumun bir kısmının temel ihtiyacı barınma ve beslenmekken sanatın yaşamımızdaki yerinden bahseden toplumun diğer kutbudur. Ortak sanatsal bir bilinçaltımızın olmayışı ve sanat eğitiminin çocuklarımıza doğru(sanatın doğasına uygun biçimde) ve yeteri kadar verilmeyişi milli eğitimimizin büyük bir sorunudur. Konu eğer sanat adına bir şeylerin değişmesiyle bunun toplumun en ham yapı taşlarının eğitiminden başlaması gerekir. Bu toplumda sanatın “rahat adamın uğraşı” olarak görülmesi, bir heykele ucube denmesi, ilkokuldaki sanat derslerinin angarya dersler diye adlandırılması ile polisin göstericilerin canını alması, kızların tacize uğraması ve televizyonların izdivaçlarla izlenme rekorları kırması arasında bir korelasyon vardır. Bunun da uzun uzadıya bir açıklama gerektirmediğini düşünüyorum.

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: C Öğrenci

- *V. Y. 1. Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
C. Gazi Üniversitesi 2014 yılında mezun oldum
- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?*
C. Akademik kariyer amacıyla yüksek lisans eğitimime devam etmekteyim. Gazi Üniversitesini tercih etme sebebim ise eğitim alanında Türkiye’nin en önde gelen üniversitelerinden olduğu için öğrenimime devam etmekte en doğru yer olarak gördüm. Ayrıca Lisans eğitimini de burada tamamlamış olmanın da etkisi büyüktür.
- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşır mısınız?*

C. Yetersiz buluyorum. Örneğin spor salonlarını öğrencilerine dahi çok pahalı ve kullanışsızdır. Belli saat dilimlerinde belli yerleri kullanabiliyorsunuz. Erkek ve kadınlarında bir arada bu alanları kullanamıyor olmasını da yanlış buluyorum.

- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

C. Genellikle klasik ve soluk renkler tercih ediyorum. Bu yüzden pek anladıklarını söyleyemem. Dış görünüş bir anlamda da ekonomiyle de ilgili bir şey, mutlaka kültürün bu konuda bir yansıması vardır ama.. Ya da ben bu sorudaki kişi olmadığım için bunları söylüyorum. Bu yüzden dönüt ya da buna benzer bir tepki aldığım söylenemez.

- *Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz?*

C. Bu biraz zevk ve tercih meselesi. Sanat ile ilgili bir bölümde okuduğum için renkli veya çılgın tabir edilebilecek tercihlerde bulunmuyorum. Ama bu konuda izlenimde bulunduğum çok arkadaşım var.

- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

C. Bu biraz vücut estetiğinizle de çok alakalı bir durum. Soft ve koyu renkleri tercih ediyorum.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşıyor mısınız?*

C. Sıklıkla ziyaret ediyorum, ancak Ankara’da da bu tür yerlerin çok sınırlı olduğunu ve bunların da sürekli kendini yinelediğini söyleyebilirim. Bu yüzden şehir dışına ve yurtdışına çıkarak gezmeyi tercih ediyorum. Ayrıca aynı sanatçıların aynı sanat eserlerini görmekten sıkıldığımı da belirtmeliyim. Metro altı galerileri saymıyorum bile.

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

C. Bir üst madde de belirttiğim gibi Ankara’da bu çok sınırlı ve kendini yineliyor. Ayrıca bazı sanattan anlamayan siyasi büyüklerimizin de bu işe el atmasının sonuçları trajikomik sonuçlar veriyor. Ne yazık ki bu konuda elleri kolları düğümlü sanatçılar, ne yazık ki elleri törpülenmiş öğrenciler ve düşünmekten ötede yaşayan

amatör, alaylı sanatçı geçinen kesim ile kısıtlanmış bir sanat anlayışına mahkûm ediyoruz.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

C. Yan dal eğitimim grafik tasarım olduğu için animasyon ve fantastik filmler ile daha çok ilgilendiğimi söyleyebilirim. Bu konuda pixar ve disney gibi ünlü birkaç yapım dışında izlemediğim güzel filmler nadiren de olsa oluyor, ancak, ülkemizde yine çok sınırlı... hatta yok!

- *Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

C. Genellikle 90'lar dinlemeyi seviyorum. Kaliteli müzik tercihlerimin olduğunu düşünüyorum. Popüleritenin ötesine geçen anlamlı sanatsal değer taşıyan profesyonel ses ve enstrümanlar tercih edilmiş şarkıları seviyorum. Yaşadığım kentte de konserlerin sınırlı olduğunu düşünüyorum genellikle İstanbul sonrasında Ankara'ya düzenlenen ek turneler oluyor. Bunları takip etmek gerekiyor, kaliteli sanatçıları görebilmek için.

- *Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahsedermisiniz?*

C. Tiyatroları sıklıkla takip ediyorum. Devlet tiyatroları çok sınırlı ve tarihi konular git gide artıyor. Bu da tiyatroları ister istemez sıkıcı kılıyor. Ne yazık ki ülkemizde mizah yapmak çok zor.. Kıvrak olmak gerekiyor. Böyle özel tiyatrolarıysa devlet oyunlarında bulmak sınırlıdır. Bu yüzden bazı üniversitelerin oyunlarını ve bazı belediyelerin kültür merkezleri ile ortaklaşa düzenlediği oyunları takip ediyorum. Bu konuda da "ne yazık ki" kelimesini kullanmam yanlış olmayacaktır çünkü her belediye aynı şekilde çalışmıyor. Siyaset ile doğrudan ilişki halinde.

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

C. Çok fazla takip ettiğimi söyleyemem. Sert siyasetin sanat alanına müdahalesi gibi durumlar beni üzüyor ve etkiliyor. Günlük çok önemli haberleri okumak

dışında gazete okumamayı tercih ediyorum. Ancak Ankara sanat ve Çankaya kültür etkinlikleri kitapçıklarını her ay takip ederim. Son olarak eklemek istediğim bir diğer husus ise Dergiler. Önceden sıklıkla takip ettiğim yayınlar vardı. Örneğin “Grafik Tasarım”, “Artam”, “Sanat”, “RH+” ancak bazıları kaldırıldığı gibi bazıları da objektif sanat anlayışından uzak ticari kaygıları yazılarına yansıttığı için zamanla bunları da takibi azalttığımı söyleyebilirim.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahseder misiniz?*

C. Sosyal medya su gibi, sürekli akıyor ve dijital teknolojinin gelişmesi ile artık çok daha kolay ve her yerde. Bu yüzden takiplerim daha kolay oluyor. Ancak ne yazık ki kalıcı değil. İnsan beyni okuduklarının %10 unu anlıyorken gördüklerinin %30 unu görüp duyup söylediklerinin ise %80 ini anlar ve kanıtlanmıştır. Bu yüzden sosyal medya buna fazlasıyla olanak sağlıyor. Doğru kullanımının sadece sanat alanında değil birçok alanda çok faydalı olabileceğini düşünüyorum.

- *V. Y. 7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

C. Birçok kişinin benimle birlikte sanatla yeniden tanıştığına çok kez şahitlik ediyorum. İnsanlar yeni şeylere aç ve tanışmaya fırsatları az.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

C. Katılıyorum, ailem benimle birlikte bu alana daha fazla ilgi duymaya başladılar. Güzel Sergi, Tiyatro ve konserler fırsatlarını birlikte değerlendiriyoruz.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

C. Sıklıkla

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

C. Ekonomi konusu oldukça geniş bir konuya değiniyor aslında. Rusya’da sanat eğitiminin tıpkı tıp eğitimi ile aynı saygınlığa aynı 6 yıllık sürece sahip olduğunu biliyor muydunuz? Veya bütün sanatsal malzemenin üniversiteler tarafından karşılandığını? Özgür değiliz. Hiçbirimiz. Bir sınırlılıktaki ekonomi ile vuruyor bizi.

Ne yazık ki hepimiz ekstra çalışmak zorunda kalıyoruz sanat ürünü ortaya çıkarabilmek için. Bu çok acı.

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: D Öğrenci

- *V. Y. 1. Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*

D. 2016 yılında, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde tamamladım.

- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşıyor musunuz?*

D. Ülkemiz geleninde ki çoğu üniversitelerin sosyal ve kültürel olarak birey üzerinde kendi başına pozitif bir katkısı sağladığını düşünmüyorum. Günümüz örgenci profiline tek sosyalleşme algısının kafeler ve diğer eğlence mekânlarının oluşturduğunu bilmeyen yoktur. Bu algının oluşmasının temeli ise bireylerin eğitim kurumları içerisinde vakit geçireceği alanların yetersizliğinden oluşmaktadır. Her üniversitede büyük gösterişli kütüphane binaları olsa da içerilerinde kitap çeşitliliği özellikle de güncel yayın olarak eksikler çok fazlalıktır.

- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu minvalde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

D. Dış görünüşümden sanatla uğraştığım anlaşılır, fakat bunu bilinçli olarak asla yapmam. İnsanların yaptığı işi dış görünüşleri ile ambalajlamasını da yanlış buluyorum, farklılık içten dışa olmalı kıyafet ve imaj ile oluşturulan kişilik samimi değildir.

- *Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz?*

D. Şöyle açıklayabilirim; lisede almaya başladığım desen derslerinde önce her insanın çizgisinin farklı olduğunu, daha sonra da aynı nesneye bakıp herkesin farklı çizdiğini gördüğümde kişiliklerimizin de çizdiğimiz şeyler gibi farklılıklar gösterdiğini anladım. Daha sonrasında kendin olmanın asıl farklılık olduğunu anladım.

- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

D. Tercihlerim daha çok siyah ve soğuk renklerdir. Siyahın cesaret verici olduğunu düşünüyorum. Soğuk renkler içinde şunu söyleyebilirim; resimlerimde de kullansam kıyafet olarakta tercih etsem huzurlu hissediyorum. Benim sıcak rengim gridir mesela. Gerçekçi olduğu kadar yalan ve deşışkendir de.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşıntınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşır mısınız?*

D. Günlük olarak galeri ve müze gezmem fakat fuar ve bienalleri daha önceden kavramsal çerçeveleri hakkında kısa bir araştırma yaparak ziyaret etmeyi tercih ederim.

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

D. Yaşadığım şehir de bir arkeoloji müzesi olmasına rağmen yerel halkın bundan pek haberi olduğunu düşünmüyorum, olanlarında diğeri günümüz insanı gibi tercihinin mağaza ve a.v.m. lerden yana olduğu açıkça ortadadır. Sanıyorum ki Warhol haklıydı bir gün galeriler a.v.m, a.v.m.ler ise galeri olacak derken. Günümüzde neredeyse her a.v.m. de bir sergi görmek mümkün alışveriş yaparken ayak üssü eser incelemek müzeye gidip bilet alıp eser incelemekten daha cazip geliyor. Çünkü herkesin vakti çok az tüketmesi satın alması gereken ne yazık ki çok şey var.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

D. Dünyanın hızla teknolojiye yenik düşmesi, kültürel farklılıkların ve kimliklerin birbirine karıştığı günümüz toplumunda köşeye sıkışan insanı sıklıkla sinemaya konu oluyor. Ben de bu sebeple, bilimkurgu ve yapayzeka filmlerini tercih ediyorum şahsi görüşüm ki bu filmler bizi ilerde karışılacağımız uzay yolculukları, sanal savaşlar ve yeni nesil bilgisayarların dostluğuna ve yalnızlaşan toplumlara alıştırtıyor. Çizgi film ve animasyon seven birisi olarak ta; 90'ların jetgiller'i buna iyi bir örnek. İzlediğim filmlerin birçoğu ülkemiz sinemasın da gösterilmediği için bireysel olarak evde izliyorum.

- *Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

D. Bilinçli dinlediğimiz ya da dışarıdan kulağımıza çalınan bütün nota ve seslerin günlük yaşanan olayları belleğimize kaydederken ki evrede çok etkin bir misyona sahip olduğunu düşünüyorum. Popüler kültürün dayattığı pop ve arebesk şarkılar dışında iyi olan bütün müzikleri dinlemeye çalışırım.

- *Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahsedermisiniz?*

D. Tiyatrocuların kullandığı bir terim vardır; insanı, insana insanla anlatma sanatı derler tiyatro için. İki boyutu bir ekrandan izlediğiniz oyunla, aynı mekân içinde soluk alıp verdiğiniz bir oyunu izlemek eşit hazza sahip olabilir mi? Tartışılmaz bile.. Psikolojik tahlil olarak ele alınabilecek, abartıdan uzak bir dekor ile sahnelenen iki kişilik başarılı bir oyundu. Dekorun sadeliği oyunun güçlü oluşu ile doğru orantılı bir güzelliğe sahip oyunda; günümüzün şiddet ve erkek egemen toplumu altında ezilen kadını tüm gerçekçiliği ile sunmuştur.

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

D. Günümüzün sosyolojik, kültürel yapısı içinde sıklıkla geçen kavramlar dikkatimi çeker. Son zamanların göç, kimlik, öteki, gibi günlük kavramların sanatın, bilhassa da güncel sanatın konusunu oluşturduğu ortadadır. Sanatla ilgili basılı ya da sanal yazıları olabildiğince yakından takip ediyorum. Makaleleri bu koda daha faydalı buluyorum.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahsedermisiniz?*

D. İki üç tane takip ettiğim ve aldığım sanat dergisi var. Sosyal medyayı tabi ki kullanıyor ve sanat ve sanatçıları takip ederek meraklarımızı gidermeye çalışıyoruz. Fakat ağır bir görsel bomba ardumana tutuluyoruz. Bilinçli ya da bilinçsiz olarak gördüklerimiz büyük ölçüde yaptığımız işlerimizi etkilediğini söyleyebiliriz. Ne

kadar özgün olduğumuzu düşünsek de gördüklerimizden bir süre sonra istemsizce bilinçaltımızda pastiş yapmaya başladığımız gerçeğini ortaya koyuyor.

- *V. Y. 7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

D. Benim sanat eğitimi almaya başlamamamla ailem de sanata karşı daha ilgiyle bakmaya başladı. Öğrendiklerimi onlar ile paylaştığım zaman kendi içimizde keyifli bir ortam yakalıyoruz, gazete, dergi ve televizyon da geçen sanat haberlerini yakından takip etmeleri beni mutlu ediyor.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

D. Evet.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

D. Daha çok küçük objeler alırken.

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

D. Sanatsal malzemeler kişisel ihtiyaçlarım ile eş değer ağırlığa sahip. Küçük yaşalar itibari ile çizim yapmaya yönlendirildiğimden dolayı benim için sanat bir iş yada meslek değil günlük hayatımın bir parçası tıpkı yemek, yemek yada uyumak gibi bir ritüel... İçinde bulunduğumuz dünyaya farklı bir yaklaşımda bulunmayı öğreten sanat gerek izleyici gerek ise üretici olarak içinde bulunduğunuzda tamamen bir boşaltım. Benim için sanatın güzel yanı görsel olarak güzellikler sunması kadar düşünceye teşvik etmesi.

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: E Öğrenci

- *V. Y. 1. Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*

E. 2015 yılında Gazi Üniversitesi'nde tamamladım.

- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?*

E. Kpss sınavında yeterli puanı alıp atanamadığımdan, ailem de Ankara'da bulunduğundan yüksek lisans yapma fikri oluştu. Bu nedenle başvuru yaparken akademik bir kariyer düşüncesiyle yüksek lisansı planlamadım. Aslında Gazi üniversitesiyle beraber Ankara'da bulunan başka bir üniversiteye de başvurmuştum ancak gazi üniversitesi olumlu sonuçlanınca tek seçeneğim olmuş oldu. Ayrıca birçok arkadaşımın da yüksek lisans yapmaları ve beni de teşvik etmeleri diğer bir etmendi fakat işin içine dahil olunca akademiye de düşünmeye başladım.

- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşıyor musunuz?*

E. Pek fazla olanak sunduğunu söyleyemem, daha doğrusu bir üniversitede bulunması gereken çeşitliliğe bu anlamda sahip değil. Birçok öğrenci profiline sahip bir üniversitenin barındırdığı olanaklar da öğrenci çeşitliliğine göre belirlenmeli. Ayrıca üniversite kütüphanesinde kendi alanımla ilgili hem yeterli hem de güncel kaynak bulmakta zorlanıyorum. Yemek çeşitliliği açısından da yalnızca belli gıdaların satılması da bu anlamda bir kısıtlılık oluşturuyor.

- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

E. Elbette söyleyenler oluyor, bu durumu da bulunduğum sosyal çevreyle ilişkilendiriyorum çünkü iletişim kurduğum ve etkileşimde olduğum insanların çoğu alanımla ilgili. Dolayısıyla kullanılan dilin ve uğraşılının aynı olması benzerliklerimizi artırıyor.

- *Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz?*

E. Direkt etkili olduğunu düşünmüyorum fakat sanatçı ya da sanatla uğraşmanın toplumun diğer kesimlerinden farklı olması gerekliliği ya da düşüncesinden dolayı ister istemez bu bölümlerde okuyan öğrencilerde böyle bir öngörü oluştuğunu düşünüyorum. Dolayısıyla bu durumu alınan sanat eğitiminden ziyade alışılan düşüncenin yerine getirilmesi olarak görüyorum.

- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

E. Birbirleriyle tezat renkler kullanmayı sevmiyorum; daha uyumlu göze farklı gelmeyecek kahverengi ya da pastel tonları tercih ediyorum. Bu renkleri tercih sebebim estetik anlayışım ile ilgili yani gözümde hangi renk güzel ve hoş geliyorsa onları tercih ediyorum.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşır mısınız?*

E. Genellikle Ankara kültür-sanat etkinlikleri kitapçığını takip ediyorum ayrıca herhangi bir sergi olduğunda bölümümden dolayı arkadaşlarım da mutlaka haber veriyorlar.

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

E. Bir şehirde bulunan müzeler o şehrin hem tarihsel hem de kültürel dokusuyla iç içedir ve bunu da yansıtır. Müzecilik yalnızca Ankara’da değil ülkenin tamamında eksik ya da yarım bırakılan bir konu, bu anlamda Ankara’da da çeşitlilik kısıtlı olduğu için öykünebileceğim bir etki yaratmıyorlar. Galerilerin ise daha fazla olması ve kendini güncellemesi daha tatmin edici bir izlenim yaratıyor; gündelik bir anımda istediğim zaman ve istediğim sergiye gitmek ya da sergileri takip etmek üniversitenin ya da almış aldığım eğitimin dışında pratik bir alan sunmaktadır. Bunun o gün yapacaklarım arasında olması kendimi çoğunlukla yenilenmiş ya da daha zengin bir gün geçirdim hissini duymamı sağlıyor.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

E. Michael Haneke’nin Caché filmi çünkü bu filmde yönetmen seyircisine doğrudan bilgi vermek yerine birtakım belirsizliklerle seyircinin hikâyeyi çözümlemesine olanak vermeyen ve merakı dinç tutan bir tutum sergiliyor ve bu merak filmin sonuna kadar devam ediyor hatta film bittiğinde de öylesi bir gerilimle bitiyor ki bu etkisi daha güçlü oluyor.

En son sinemada seyrettiğim film filmiydi, sanırım izleyeli bir seneden fazla oluyor.

- *Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

E. Genellikle alternatif müzikleri ya da blues dinlemeyi seviyorum. Gündelik yaşamımdan ziyade resim yaparken dinlemekten zevk aldığım bir müzikle kendimi daha iyi hissediyorum. Ayrıca müzik benim için bir duyguyla varolduğundan gün içerisinde çeşitli vakitlerde ritmi ya da tonu değişen farklı türleri dinliyeabiliyorum. Ankara’da bana hitap eden bir etkinlik olmadığından henüz hiç konsere gitmedim.

- *Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahsedermisiniz?*

E. Tiyatronun geçmişten günümüze önemi kesinlikle yadsınamaz; Antik Yunan’dan tutalım da aydınlanma süreci ve daha birçok dönemde farklı toplumsal yapıları ve birbirleriyle olan tezatlıklarını, kişilerin ruh hallerini, güç savaşını ya da psikolojik durumlarını birçok tiyatro türünde görmekteyiz. Dolayısıyla insanın kendini anlamlandırmasında kronolojik bir öneme ve etkiye de sahip bir sanat dalının diğer sanatlarla da etkileşim içinde olması ya da onlara öncülük etmesi şaşırtıcı değil.

Ankara Devlet Tiyatrosu’nda Yeraltından Notlar adlı tiyatro oyununa gittim. Açıkcası kitabını okurkenki tadı bu oyunda alamadım hatta sıkıldım çünkü istediğim derinliği hissettirmede, sığ ve yüzeysel buldum.

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

E. Gündelik etkinlikler için Ankara kültür-sanat etkinlikleri kitapçığını her ay alıp takip ediyorum çünkü birçok sanat etkinliğinden haberdar ediyor. Gazetelerin bu yönde ayırmış olduğu sayfalara bakmıyorum çünkü sergileri över nitelikle oluyorlar ve tavsiye edilen bir sergi yerine görmek isteyeceğim bir sergiye gitmek benim için daha önemli.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahsedermisiniz?*

E. Sürekli takip ettiğim ya da aldığım bir dergi yok çünkü sosyal medya hem görsel hem de yazınsal olarak birçok imkân sunuyor. Bu imkândan yararlanmayıp herhangi bir dergiye her ay para vermek benim için zorlayıcı olurdu. Sosyal medya bu anlamda birçok çeşitliliğe sahip; düzenli takibini sağlayacağımız etiketlerin ya

da konuların varlığı ve devamlılığı daha geniş bir yelpazede sunuluyor ve ben de bundan yararlanıyorum, daha doğrusu bunun erişilebilirliği sanatla ilgili herhangi bir konuyla olan ilgimi taze tutuyor.

- *V. Y. 7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

E. Ailemin görüşlerinde herhangi bir değişiklik olduğunu ya da etkilendiklerini söyleyemem ki bu da gayet normal çünkü sanat eğitiminin ya da sanata bakış açısı geliştirmenin kısa bir vakitte edinildiğine inanmıyorum. Fakat sanatla uğraşmayan birçok arkadaşımın benimle birlikte sergilere gelmek istemeleri ya da haberim olmayan bir sergiden bahsedip beni davet etmeleri elbette beni mutlu ediyor.

- Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?

E. Hayır, katılmıyorum.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

E. Elbette, ev eşyalarını alırken özellikle renk konusunda danışıyorlar.

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

E. Özellikle lisans döneminde resimle ilgili olan araç ve gereçlerin pahalılığı onları ya daha kısıtlı kullanmamı ya da daha küçük boyutlarda kullanmama neden oldu ki bu da verimliliğimi düşüren hatta bazen resim yapma konusunda beni isteksizleştiren bir etmendi. Bu sebeple temel ihtiyaçlarını karşılayamayan bir sanatçının resimleri üzerine çok da yoğunlaşamayacağı düşüncesindeyim ki bu durum da farklı eserlerin ortaya çıkmasına engeldir. Örneğin güncel sanatı takip edemeyen yahut herhangi bir kültürel faaliyetten yararlanamayan yani farklı bakış açılarına maruz kalmayan bir gözün yaratıcılığının ve görme biçiminin sınırlılıklar barındırması o sanatçıyı küçük ve tek renk bir kutuya sıkıştırmaktır oysa gene o sanatçının bulunduğu kutuda kendisine pencereler açmasını sağlayan imkanlar verilmesi eserlerinde ya da resimlerinde gün yüzüne çıkabilir.

Bunların dışında maddi gücümün yetersizliği, girişi ücretli olan bazı sergileri de vaktinde görmeme engel olmuştur çünkü resim malzemeleri alarak zaten limitli olan ekonomik durumumu zorluyordum ya da sinema salonlarında seyretmeyi çok

istediğim film biletlerinin fiyatının gene yüksek olması beni sınırlandırdı ya da şehir dışında gerçekleşen herhangi bir sanatsal etkinliğe katılmak ya da seyretme imkânım gene ekonomik sebeplerle gerçekleşmedi. Şu an hem yüksek lisans yapıp hem de çalışıyor olmam bu anlamda biraz daha rahat olmamı sağladı.

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: F Öğrenci

- *V. Y. 1. Lisans öğreniminizi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
F. Lisans Öğrenimimi 2015 yılında Gazi Üniversitesi Resim-İş A.B.D’de tamamlamış bulunmaktayım.
- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizin nedenini belirtir misiniz?*
F. Benim için lisans eğitimimin devamı, alanımda kendimi derinleştirmek ve bireyselleşmek için çıkılmış bir yoldur. Yüzeyden derine doğru giderken, olduğum yoldan sapmamak ve yüzeyden gelen birikimleri kaybetmemek için Gazi Üniversitesi’ni tercih etmiştim.
- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşıyor musunuz?*
F. Lisans eğitime başladığım günden beri gözlemlerimden yola çıkarsak, Gazi Üniversitesi’nin sosyal ve kültürel anlamda sunduğu olanaklar yok denecek kadar azdır. Üniversite, sunduğu sosyal ve kültürel imkanlar ile toplum içinde birlikte yaşamın sınırlı bir bölümünde öğrenciye; birey olma, karar verme, plan yapma, inisiyâtif alma gibi becerileri ile ilişkilerdeki denge ve uyumun sağlar. Bunların olmadığı yerde de sağlıklı bir eğitimden söz edilemediğini gözlemliyorum. Sergi alanı vs. olanakların fiziksel koşullarının düzenlenmesi, yenilerinin eklenmesi ve proje bâzlı çalışmalarda aktif rolde olmasını isterdim.
- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*
F. Dış görünüşüm ve eğitimim arasında beni tanıtacak bariz bir özelliğim bulunmamakla birlikte konu hakkında nadiren doğru dönüt aldığım olmuştur.

- *Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz?*

F. Kişinin almış olduğu eğitim ile dış görünümünün bağdaşır bir etkide olması gerektiğini düşünüyorum. Fakat sanat veya sanatçı ile bağdaşan belirgin özellikler ile kişinin kendini ortaya koymasını gerekli bulmadığımdan dış görünüşüm ile anlaşılıyor olabilirim.

- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

F. Kıyafetlerimde renk tercihim farklılıktan öte ruhumu yansıttığını düşündüğüm soft renklerdir.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşıyor musunuz?*

F. Yıl içerisindeki müze ziyaretlerim iki-üç ile sınırlıdır, galeri ziyaretlerim de içinde olunan ayın etkinlik yoğunluğuna, kalitesine ve iş şartlarıma göre şekillenerek ortalama ayda üç-dört sergi gezebilmekteyim.

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahsediyor musunuz?*

F. Ankara'da çok sınırlı sayıda galeri, sınırlı sayıda gerçek sanat etkinliklerini sergilemektedir. Yeniliklere açık olmayan, kalıplaşmış yapıları seven ve aynı döngü içerisindeki çalışmaları sürekli sergileyen bir yapıyla gündemdedir. Günlük yaşamda da belirli olan kitleye hitabını sürdürmektedir.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

F. Düşünmek ve düşündürmek üzerine kurulu oyunlar bütünü sinema, gündelik yaşamımızda kültürel bağlamda en çok tercih edilen sanat türüdür. Sosyo-kültürel bağlamı ne olursa olsun her kesimden insana hitap eden bir alan konumuna gelmiştir. Beğendiğim yönetmen film eşleşmesine, kişinin en öz hali ile kendine bakışı ile Andrei Tarkovsky'nin Ayna filmini örnek verebilirim. En son iki hafta önce türk yapımı olan Ayla filmini seyrettim.

- *Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

F. Chill türde müzikler dinlemeyi tercih ediyorum. Sanatın işitsel yolu ile bizlere ulaşan müzik, hayatımda yoğun ve karmaşık olan düşünce ve duygu dünyamı sakinleştiren bir etkiye sahip. Gittiğim konserleri yıl içerisinde ortalama üç ile sınırlayabiliriz

- *Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahsedermisiniz?*

F. En son gittiğim devlet tiyatrosu oyunu Yeraltından Notlar, yazarı Dostoyevski'nin anlatımından farklı olarak günümüze uyarlanmış durumdaydı. Klasik eserlerin kendi anlatımı ile gününüze aktarılmasını tercih ederdim.

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

F. Sanat üzerine yazınlan dergiler ve kitapçıklar üzerinden aylık olarak takip etmekteyim. Gazetelerin kültür-sanat eklerine denk geldikçe bakıyorum.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahsedermisiniz?*

F. Düzenli bir süreklilik göstermemekle birlikte sanat dergilerini almakta ve kütüphane vs. gördüğüm yerlerde okumaktayım. Sosyal medyanın sanat içerikli haberlerden öte sanatın içindeki anları paylaşması yönünden çok faydalı olduğunu görüyorum. Dünyanın her yerindeki sanat etkinliklerinden, bazen bir sanatçının çalışma aşamalarından, bazen de bir sergideki performansa aynı anda erişim imkânı suması ile faydalı buluyorum.

- *V. Y. 7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

F. Bu, benim anlam getirebildiğim durumlarla ilgili olarak bazen sempati, heves ve anlayış getirebiliyor.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

F. Kardeşim ile sinema, tiyatro ve sergi etkinliklerine katılabiliyorum.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

F. Küçüklüğümden beri fazlasıyla bu taleple karşılaşıyorum.

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

F. Şuan içinde bulunduğum yaşam şartları öncelikle zaman sonrasında ekonomik koşullardan dolayı kültürel ve sosyal faaliyetlere erişimimi ve sanatsal çalışmalarımı kısıtlamaktadır. Sanat ve ekonomiyi, kişinin ekonomik özgürlüğü ölçüsünde, günlük yaşam şartlarının getirdiği özgürlük bedelinden arta kalanlar ile beslenen ve böylelikle sınırlanmakta ve bazen de ertelenmek durumunda kalan ihtiyaçlar bütünü olduğunu görüyorum.

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: G Öğrenci

- *V. Y. 1 Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?*

G. Lisans öğrenimime Gazi Üniversitesi'nde 2010 yılında başladım.

G. Yüksek lisansa başlamamdaki sebep sanat yaşamıma akademisyen olarak devam etmektir. Daha önce buradan mezun olmuş olmak ve ailemin Ankara'da yaşıyor olmasından dolayı tercih ettim.

- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşıyor musunuz?*

G. Lisans ya da yüksek lisans eğitimi olarak değerlendirirsek kültürel ya da sosyal etkinliklerin yeterli derecede olmadığı aşikârdır. Öğrenci olarak bu aktiviteleri kendiniz araştırıp haberdar olursunuz. Günlük yaşamınızda da bu sizin sorumluluğunuz olarak hayat boyu devam eder.

- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

G. Dış görünüşüme bakarak mesleğimi merak edenlerle karşılaştım. Sanatla ilintili olduğum hissedildiğine yönelik dönütler şeklindeydi bunlar. Bu görüş kimi zaman

karşı tarafın gözlem gücüyle kimi zaman toplumdaki sanatçı/ressam ‘‘şu ya da bu şekilde giyinir’’ kalıbıyla alakalıdır.

- *Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz? Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

G. Kıyafetlerimde tercih ettiğim belli başlı renkler vardır. Yeşil, bordo, bej gibi. Bu renkleri giyimimde vurgu olarak kullanırım bu da dikkat çekici bir özellik olarak karşı tarafa yansıyor.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşamınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşır mısınız?*

G. Galerileri sıklıkla ziyaret ederim. Aynı dönemi paylaştığım ressam/sanatçıların yaptıklarını beni geliştiren ya da üzerine düşünmemi sağlayan bir kapı olarak görüyorum. Galeriler sürekli bir değişim içinde sürekli farklı sanatçılar ve eserlere yer verebiliyorlar.

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

G. Müzeleri aynı sıklıkla ziyaret ettiğim söylenemez ki çoğumuz içinde böyle olduğunu düşünüyorum. Ülkemizdeki müzeleri durağan buluyorum. Bu ne demek? Koleksiyonlarındaki eserleri farklı sunumlarla izleyicilere sanki ilk defa ziyarete gelip göreceklermiş gibi aktivitelerle yeniden hatırlatmaları gerekiyor diye düşünüyorum. Müzeler gündelik yaşamda büyük bir yere sahip değil. Bunun içinde önce sanat alanına yönelik bir farkındalık oluşturulmalı ki gündelik yaşamımızda müzede görmesi gereken değerine ulaşabilsin.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

G. Theodoros Angelopulos’ un filmi Eternity and a day, yaşlı bir adamın geçmişteki belli hatıralarına odaklanılmış naif bir kurguydu. Sakin kelimesinin karşılığını bu filmde hissetmiştim. Zeki Demirkubuz’ un Yer altı filmi, Dostoyevski’ nin Yer Altından Notlar kitabından uyarlanmıştı. Yine bizi bize anlatan popüler kültürün filmlerinden başka filmler listesindeki filmlerdendi. Abartısız filmler. Ayrıca Demirkubuz’ un renk armonisi filmlerinin bendeki etkisini artırıyor.

- *Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahsedermisiniz? Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

G. Sinema, müzik ve tiyatro sık takip ettiğim sanat alanları değil. Bu alanları yoğun kalabalıkların içinde vakit ayırmak onlara haksızlıkmiş gibi geliyor. Bir yandan da bakıldığında sinemaya gidip izlemeliyiz ki ekonomik değere dönüşebilsin. En son Gülse Birsel'in senaristliğini yaptığı "Aile Arasında" filmine gittim. Senaryosunun günümüz komedi senaryolarından farklı olabileceğini düşündüğüm için gitmiştim yanılmadı. Tabi ki her filmin olduğu gibi artı ve eksikleri vardı. Gündelik olarak içinde bulunduğum tempodan uzaklaşmanın bir yolu. Sinema filmleri kendi yaşantılarımızı dışarıda izlemizi sağlayan eserler. Bu en vasat filminden en iyisine bu şekilde olduğunu düşünüyorum

Konserlere gelince konserlere gitmiyorum müzik bana özel olmalı. Yalnızken dinlediğim bir müziği kalabalıkta dinlediğimde o müziği anlayamıyorum

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

G. Gazetelerin kültür sanat eklerini takip etmiyorum. İnternet üzerinden Sanat Karavanı sitesini takip ediyorum.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahsedermisiniz?*

G. Sanat dergi olarak Artam dergisini takip ediyorum güncel olarak sergilere, etkinliklere çok fazla yer veriyorlar. Güncelle ilgili yapılan her yayın beni bir sürü farklı teknikle ya da tarzla tanıştırıyor.

- *V. Y. 7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

G. Ailemde sanat alanına yönelmemle ailemde estetik bakış açısı değişti, neyin bir eser olup neyin gelip geçici bir eser olduğunu ya da farklı işleri bu bağlamda gözlemlemeye başladılar diyebilirim.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

G. Ailemle kültür sanat etkinliklerine katılıyorum.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

G. Ev dekorasyonunda ve diğer renk uyumu gereken durumlarda referans olarak görüşlerim alınır.

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

G. Ekonomik olarak kültürel ve sanatsal çalışmalarına yer ayırabiliyorum. Sanat alanı benim gözümü doyuruyor demem hatalı bir söylem olmaz. Büyük bir hengamenin ve yığınların içinde dolaşıyoruz. Her gün işimize evimize gidip gelirken birbirinden bağımsız onca renk, form, kurgu istemesekte beynimizde yer alıyor. Sanat bunun temizleyicisi ve sakinleştiricisi oluyor.

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: H Öğrenci

- *V. Y. 1. Lisans öğreniminizi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?*

H. Lisans öğrenimimi 2014 yılında Anadolu Üniversitesi'nde tamamladım.

H. Yüksek lisans eğitimime akademisyen olmak ve sanat alanında ilerlemek için devam ediyorum.

- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşır mısınız?*

H. Gazi Üniversitesi'nde öğrenim görmekteyim. Ders sürecinde üniversiteye gelip gittiğimde herhangi bir etkinliğe rastlamadım. Şuanda üniversitenin sosyal ve kültürel yaşam olanaklarını, okuduğum bölüm içerisindeki etkinlikler dışında takip etmiyorum. Belki ben takip etmediğim için rastlamadım fakat rastlamadığım için de takip etmiyorum. Gazi Üniversitesi, Ankara'ya benziyor. Bürokratik, resmî ve klasik... Üniversitede kültürel etkinlikler akmıyor ve esnek değil. Ağır başlılığının

yanında kültürelliğe açık olmasını öneririm. Bu düzenini bozmaz aksine gelişmeyi sağlar. Binaların içerisinde ve dışarısında, şehirlerarası etkinlikler –çeşitlilikle düzenlenirse öğrencilerin ya da öğretim üyelerinin yaşamlarına renk, bilgi ve ilgi gelir. Böyle olsaydı belki ben de takip eden ve katılan bir öğrenci olurum.

- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

H. Hayır, bu yönde herhangi bir dönüt almadım.

- *Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz?*

H. Dönüt almamamın nedenini de açıklayabilirim. Sanat eğitimi alan kişilerin gözlemlendiği üzere oluşan bir algı biçimi var. Şapka, küpe, saç uzunluğu, kullanılan renkler ya da aykırı görülen giyim durumları belirleyici bir algı. Sanırım bu algılara yönelik giyim biçimim yok.

- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

H. Kıyafetlerimi sevdiğim renklere, biçimlere, dikişlere ve olanaklarıma göre tercih ediyorum. Tercih ettiğim renkler soluk ve canlı renklerin uyumuna, pastel tonlar olmasına, kendi zevkime göre yakışıp yakışmamasına bakarak uyumsuz ve uyumlu ayarlamalar yapıyorum. Ruh halime göre değişiyor; günlük ya da dönem dönemde sevdiğim renkler farklı oluyor. Aldığım herhangi bir kıyafette sevmediğim bir şey varsa onu değiştirmek, bir renk ya da biçim katmak hoşuma gidiyor.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşır mısınız?*

H. Galeri ve müzeleri takip etmek yaşadığımız şehre ve imkânlarıma göre değişiyor. Bundan önce Çankırı'daydım ve sanat yaşamı çok düşük seviyede. Maddi olanaklardan da başka şehirlerde galeri ve müze gezmeye gitmedim. Sanat alanıyla ilgili arkadaşlarımla sanal ortamda paylaşımlarından ve kendimce internet üzerinden takip ettiğim galeri ve sanat sayfalarından edindiğim bilgiler kısmen ziyaret sayılır. Şuanda Ankara'dayım ve zaman zaman galeri ve müzelere gidebiliyorum.

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

H. Ankara’da durağan bir sanat yaşamı var. Etkinlikler hızla ilerlemiyor. Hızla ilerlemediği gibi yeterince bir hızı da yok. Olanlar az geliyor ve çok çeşitlilik göstermiyor. Sanat alanıyla birebir ilgili insanlardan başka takip eden insan göremiyorum. Bunun nedeni sanatın yaşama karışmaması. Sanırım bu da şehrin yapısından ve olanaklardan kaynaklanıyor.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

H. Sinemanın benim için önemi çok büyük. Seyretmeyi çok sevdiğimden çekim tekniklerine ya da türlerine göre izlenimim ve zevkim oluştu. Bunun oluşmasını bile seviyorum. Hayao Miyazaki filmlerinde seyrettiklerimden sevmediğim yok. Animeleri gerçekten çok iyi. Tasarımları, yaratıcılık, bilgi ve duygu aktarımı çok güzel. En sevdiğim filmi seçemiyorum; sevdiklerim: Komşum Totoro, Howl’un Yürüyen Şatosu, Prenses Monoke, Ruhların Kaçışı... Benzer nedenlerle Tim Burton’ın filmlerinden: Fleet Sokağı’nın Katil Berberi, Beter Böcek, Ölü Gelin, Big Fish, Big Eyes... Atalay Taşdiken’in Kız Kardeşim Mommo; Yılmaz Erdoğan’ın Vizonte; Yavuz Turgul’un Eşkîya; Çağan Irmak’ın Prensesin Uykusu; Guillermo del Toro’nun Panın Labirenti; Woody Allen’in Paris’te Gece Yarısı, Quentin Tarantino’nun Kill Bill; Fatih Akın’ın Elveda Berlin filmi. Sevdiğim için fazlasıyla saydım ve sayabilirim de, bu filmleri beğenmemin nedeni de özgün olmalarıdır. En son iki hafta önce Gülse Birsell’in senaryosuyla Aile Arasında filmini seyrettim.

- *Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşamınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

H. Müzik de resim ve sinema kadar yaşamımın bir parçası. Müzik dinlemesem sıkılırdım. Türkü, caz, klasik müzik, otantik çalgı aleti ve yapısının olduğu farklı kültürlerle ait şarkılar dinlerim. Konserlere pek gitmiyorum.

- *Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahsedermisiniz?*

H. Tiyatro diğer sanat alanlarıyla aynı derecede öneme sahip. Gösterimin, sesin ve iletinin farklı bir tasarımla sunumu. En son gittiğim tiyatronun tarihi o kadar eski

bir zamanda ki tarihini hatırlamıyorum. Yine de o tiyatroya yönelik düşüncelerimi hatırlıyorum; tiyatro sinemadan daha yakın. Sinemanın dışındasın ama tiyatronun içinde... İnsanların hemen karşımda hareket etmesinden kaynaklanan bir yakınlık olduğunu düşünüyorum.

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

H. Bu takibi internet üzerinden yürütüyorum. Sanat alanının içine karıştığımndan sanal çevrem birçok yazı ve görselle kaplıdır. Farkında olarak ya da olmayarak takip edip yazı okuyorum. Gazete takibim yok.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahseder misiniz?*

H. Sanat dergileri almıyorum. Gittiğim herhangi bir yerde görürsem inceler ya da okurum. Sosyal medyada sanat içerikli haberleri takip ediyorum; bunu seviyorum da. Bazı galeri, sanat sayfaları ya da sanatla alakalı kişi ve sanatçıları takip ediyor ve yazı okuyorum.

- *V. Y. 7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

H. Ailem benden dolayı neler yaptığımı görüyor. Tuvalleri, boyaları, kumaşları ya da topladığım malzemeleri görüyorlar. Benim bir şey yapmak için topladığım malzemeleri onlar gereksiz buluyor yine de beni sevdikleri için ve kızacağımı düşündüklerinden çok şey söylemiyorlar. Sanat alanıyla ilgili çevrem beni bu alanda anlıyor, onun dışında ailem ve akrabalarım resimlerimi tuhaf buluyor hatta beğenmiyorlar. Yine de keşke bizim de böyle yeteneğimiz olsa diyorlar: çöp bebek bile çizemiyorum ya da ben de severdim; severim diyorlar.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

H. Ailemin benim bulunduğum sergilere geldiği oluyor. Eskiden hep birlikte gittiğimiz konserler oldu. Birlikte televizyonda kültür-sanat programlarını izleriz. Ablamla sinemaya gideriz.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

H. Bazen talep ettikleri, sordukları oluyor.

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

H. Öyle kötü bir etkisi var ki birçok şeyi yapamıyorum. Malzeme alırken dahi sıkıntı olduğunu söylersem sanat etkinliklerine ulaşmanın zorluğunu da açıklıyor olurum sanırım. Sanatın ekonomiyle doğrudan ilişkisi var. Ekonomi rahatsa insan rahattır, rahat olan insan sana açık olur. Çevremiz de bu yüzden sanata ilgisiz sayılabilir.

- Benim sanatı yaşamımda yürütmek için çok şeye ihtiyacım yok. Yaşamım öyle ya da böyle sanatla gidiyor. Yine de daha çok malzemem olsun isterdim. Yurt içinde, yurt dışında eğitimlere, etkinliklere katılmak, gezilere gidip sanatla ilgili insanlarla tanışmak; konuşmak, dinlemek ya da okumak isterdim. Kısmen yapıyorum ve daha fazlasını belki yapabilirim. ‘Belki’ olmadan bu cümleyi kurmak imkânla ilgili.

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: I Öğrenci

- *V. Y. 1. Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
Gazi üniversitesi’nde 2016 yılında tamamladım
- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?*

Gazi üniversitesini seçme nedenim Ankara’da oluşu ve Gazi Eğitim Enstitüsü’ nün köklü geçmişi.

- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşır mısınız?*

Sosyal ve kültürel açıdan yetersiz bir üniversitede okuyorum. Olan pek az aktiviteye de devam zorunluluğu olduğum derslerden dolayı katılamıyorum. Bölümüm dolayısıyla sergi, galeri, sanat evleri, müzeler, eskiz amaçlı müze ve doğa gezileri gibi kültürel faaliyetler yapılmasını isterdim. Böylelikle sanat eğitimi ile birlikte tarihi ve kültürel birikim kazandırılabilir.

- *Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

Evet. Dış görünüşümün biraz farklı olmasını sanat eğitimi almama bağlayanlar oluyor. Aldığım tepki:“senin gibi naif bir insana yakışan bir bölüm” şeklinde olmuştur.

- *Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz?*

İçi rengarenk olan her insanın dışının da diğerlerinden farklı görüneceği fikrindeyim ve resimlerimde de renkleri çok kullanmaktayım.

- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

Genelde kontrast renkleri bir arada kullanmayı seviyorum. Dümdüz bir t-shirt ve pantolon giymek tercihim değildir. Ya simetrik ya fazlasıyla bol üstler giymeyi seviyorum.

- *V. Y. 3. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşır mısınız?*

Her ay sergiye giderim ama müze gezme alışkanlığı kazanamadım

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

Galeri ve müzeler genelde elit dediğimiz kesim ya da halk, Öğretmen, sanat tarihçi, arkeolog vs. Ve üniversite öğrencileri tarafından önemsenir ve gezilir. Genelde bu tür yerlerde turist sayısı yerli sayısından fazla oluyor ne yazık ki..

- *V. Y. 4. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

Hayatımda Sinema tiyatrodan daha önemli bir rol oynamakta. En sevdiğim tarzda filmler yönetmen Çağan Irmak'ın yönetmenliğinde çekilen filmlerdir. Son gittiğim film 1 ay önce gittiğim komedi türünde bir film: “Sen kiminle dans ediyorsun”.

- *V. Y. 5. Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

Konserleri takip edemiyorum. Nostaljik şarkılar yoğunlukta olmak üzere caz müzik dinlemeyi severim. Sabah uyandığımda hazırlanırken yemek yaparken, atölyede çalışırken, sürekli müzik dinlerim.

- *Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahsedermisiniz?*

En son gittiğim tiyatro oyunu “Nihayet Bitti”. Bir engellinin tek başına oynadığı bir oyundu. Kendi iç hesaplaşmaları, küçüklüğünden, dolayısıyla bilinçaltından kalma sorunları, hayatının bir türlü yoluna girmeyişi, aldatma ve yalan ile aslında kendi hayatını kendisinin mahvettiği düşüncesi ağır geldiği için birey intihara meyyleder. Oldukça etkili bir duygu aktarımı sağladığını düşünüyorum. Fazlasıyla beğendim.

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

Instagram kullandığım tek sosyal medya aracı. Sanatsal etkinliklerin nerdeyse tamamını buradan takip ediyorum. Gazete almıyorum.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahsedermisiniz?*

Sürekli takip ettiğim bir sanat dergisi yok.

- *V. Y. 7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

Herhangi bir çalışma öncesi aileme danıştığım da evde beyin fırtınası yaşanır, herkes yaratıcı düşüncesini aktarır ve benim yapacağım çalışma için heyecanlanırlar. Bu bölümü kazandığımdan beri özellikle annem benim alanımla kendi alanından daha fazla ilgilenir oldu.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

Evet, ikizim de resim bölümü mezunu. Diğer kardeşim de çizim ve yaratıcılık konularında oldukça becerikli. Genelde böyle gezileri birlikte yaparız.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

Genelde olduğunu söyleyebilirim.

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

Sanatın resmin heykelin müziğin ruhun gıdası olduğundan hiçbir zaman şüphe duymayacağım. Sanat bir ihtiyaç, bir terapi. Sadece yetenek işi değil bundan büyük ölçüde fikir işi. Refaha, huzura, barışa kavuşmanın tek yolu. En üst medeniyet seviyesine ulaşmak için en birinci şart. Mustafa Kemal Atatürk'ün de dediği gibi “Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.”

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: İ Öğrenci

- *V. Y. 1. Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
İ. 2016 yılında Gazi Üniversitesi'nde tamamladım.
- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizin nedenini belirtir misiniz?*
İ. Aslında yüksek lisansın yaşamımıza bir kimlik kazandırdığını öncelikle söyleyebilirim. Kendimi geliştirmek ve akademide ilerlemek şeklinde özetleyebilirim.
- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşır mısınız?*
İ. Sosyal ve kültürel olanaklar kısıtlı olduğu zaman bu olanakları başka yerlerde arıyor olacaktım. Üniversitenin sağladığı sosyal ve kültürel olanakların yakınlık ve ulaşılabilirlik yönünden olumlu olduğunu düşünüyorum. Bu imkânlardan yararlanmanın kendimi geliştirmek için avantaj sağladığını düşünüyorum.
- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu anlamda bir dönüt aldığınız oldu mu?*
İ. Olduğunu hiç hatırlamıyorum.
- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

İ. Kıyafetlerimdeki renkleri o gün ki ruh halime göre belirliyorum ya da gideceğim yere göre renk belirliyorum. Sarı, kahverengi, mavi tercih etmeyi seviyorum. Bu renklerin bendeki izlenimlerini seviyorum.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşır mısınız?*

İ. İki haftada ya da bir hafta aralıkla ziyaret etmeye çalışıyorum. Her gittiğim müze ve galeri de farklı düşünceler oluşuyor. Mutlaka ekonomik sebepler başka şehirlerde olan etkinliklerin önünü kesmekte ve aslında imkânlarımız ölçüsünde hareket edebiliyoruz. İsteddiğimiz veya eksikliğini hissettiğimiz şeyler ölçüsünde hareket edebilmeyi yeğlerdim.

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

İ. Şehrin monotonluğunun dışında farklı bir eylem olması ve ruhu dinlendirmesinin yanında gündelik yaşamımda sanatın varlığı, gördüklerim hatta bu ziyaretlerde tanıştığım insanlar aslında eğitimimin devamı niteliğindedir. Sonuçta okulda öğrendiklerimiz çoğuklukla kitap üzerinde kalmakta ancak bunun gündelik yaşam içinde yeri öğrendiklerimizin uygulama kısmını oluşturmaktadır.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

İ. 3 Idiots- Rajkumar Hirani. Arkadaşlığın başarının hayatta ki önemini anlattığı için hayata dönük bir filmidir. İnsani değerleri yüksek ölçüde görmek ve bunu anlamak için izlenmesi gereken bir filmidir. Başarının istemekle ve çalışmakla olduğunu gösteren bir filmidir. En son izlediğim film “Aile Arasında” filmiydi.

- *Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

İ. Caz, klasik müzik türlerinden bahsedebilirim. Müziğin dinlendirici bir özelliği olduğu kesin. Bu dinlendiriciliği resim yaparken ya da galerileri gezerken kullanıyorum. Seyahat ederken müzik türlerine göre de düşünce tarzımızın değiştiğine inanıyorum.

- *Tiyatronun diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahsedermisiniz?*

İ. Tiyatronun sözlü, ritmik, görsellik açısından değeri çok büyüktür. Tiyatrolarla birlikte olayı hikâyeyi yaşıyoruz. Hayatı, geçmişi, geleceği tiyatroyla izliyoruz. En son gittiğim tiyatro “Ermişler Ya Da Günahkârlar”. Müziğin işitsel, resmin görsellik, dansın ritmik özelliklerini tiyatro karşılıyor. Hayatın iyi ve kötülüğü anlatılmış bir amaç uğruna ne olacağını belirsiz bir amaç için çabalayan insanın sonu ve gerçekler şeklinde betimleyebilirim.

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

İ. Dergiler üzerinden takip etmekteyim. Her ay çıkarılan kataloglardan takip ediyorum. Gazetelerin kültür-sanat sayfalarının sığ ve dar bir bakış açısıyla sunulduğu için ve samimi bulmadığım için takip etmemekteyim.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahsedermisiniz?*

İ. Sürekli takip ettiğim sanat dergisi yok.

- *V. Y. 7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

İ. Resimlere farklı açıdan bakma sağladığımı gördüm. Annemin resimler üzerinde yorumlar yapmasını sağladı. Ancak bunların yapay olduğunu ve doğrudan kültürlerinin içinde yer edinemediği sürece gelip geçici bir anlayış üzerine kurulduğunu düşünüyorum.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

İ. Ailemle birlikte sanat etkinliklerine katılmıyorum.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

İ. Ev ile ilgili ufak tefek şeyler hakkında yorum isteniyor ancak bunun sanat eğitimi aldığım için sorulduğunu düşünmüyorum.

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan*

bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?

İ. Hayatımızda insanlar sadece ihtiyaçlarını karşılayacak kadar ücret alıyorlar veya çoğu insanın sanatsal etkinliklere katılacak zamanı ya da ilgisi olmadığını düşünüyorum. bu yüzden gerek gündelik yaşamımı oluşturan her şey gerekse sanatsal üretimlerim hakkında ekonominin üzerimde uyguladığı baskıyı düşündüğümde halen resimle ya da sanatla uğraşmıyor olmamın mucize olduğunu düşünüyorum. Belki de sadece inadımdan halen sanatla uğraşmakta, eğitim sürecime devam etmekteyim. Aksi durumda şartları göz önünde bulundurduğumuzda imkansız gibi geliyor

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: J Öğrenci

- *V. Y. 1. Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
J. 2015 yılında Eskişehir Anadolu Üniversitesi Görsel Sanatlar Eğitimi Resim Öğretmenliği bölümünde lisans eğitimimi tamamladım.
- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir?*
J. Akademi- kariyer şeklinde belirtebilirim. Genel olarak yüksek lisansın kendimi daha iyi ifade edebilmek için bir araç olduğunu düşünüyorum.
- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşıyor musunuz?*
J. Anadolu Üniversitesinin en güzel yanı sinema ve tiyatro günlerinin sıkça olmasıydı bana göre. Bu etkinliklerin kültürel açıdan birikim sağladığını söyleyebilirim. Ankara ile mukayese edilemeyeceği aşikar..fakat yine de sanatsal etkinliklerin Ankara merkezli bir üniversitede daha yoğun ve zengin geçmesinin sanat eğitim kurumlarında okuyan bireyler için daha önemli olduğunu düşünüyorum. Belkide böyle bir kültürün yaratıcısı öğrenciler olmalıdır. Sonuçta tüm suçu üniversiteye atmakta biraz kolaycılığa kaçmak gibi oluyor.
- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu? Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne*

derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz? Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renklerle derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?

J. Çevremdeki insanlar sanat bölümünde olduğumu giyimimden anladıklarını söylüyorlar. Almış olduğum eğitimden kaynaklı, çünkü işimiz renk ve uyum ile ilgili olduğu için ister istemez giyimimize de yansıyor. Giyimimde düz ve deseni bir arada kullanmayı ve açık koyu tonlarına dikkat ettiğimi söyleyebilirim. Bu resimlerimde de aynı şekilde yer edinmekte. Aynı şekilde sanat eğitimi alan bir kişinin kıyafetlerine veya yaşamına sanatın değmesi gerekiyor. Çünkü ben doğru bir sanat eğitiminin sonuçlarının bireyin üzerinde kösele ayakkabı ya da takım elbise şeklinde yansımalarının, aldığı sanat eğitimine değil alamadığı sanat eğitimi kaynaklı olduğunu düşünürüm.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşır mısınız? Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

J. Yılda en az bir kez İstanbul'a sergi gezme amacıyla gitmeye çalışırım. Yaşadığım şehirdeki galeri ve müzeleri fırsat yaratıp gezerim ve çevremdekileri de bu konuda etkilerim. İyi resimlere bakmanın, güncel olarak neyin yaratıldığı, insanların neyi tartışıp konuştuğunu bilmenin sanat eğitimime oldukça önemli katkısı olduğunu düşünüyorum.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahseder misiniz?*

J. Alan Parker – The Wall filmi, sistemi en iyi biçimde eleştirdiği için sevdiğim filmlerden biri olmuştur. Genellikle rock müzik dinlemekten hoşlanırım. Gün içinde yaklaşık 1 saat müzik dinlerim. Konserleri pek sık takip etmiyorum. Tiyatro sevdiğim sanat dallarından bir tanesi. Özellikle devlet tiyatrolarına elimden geldiğince gitmeye çalışırım.

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

J. Yazılı basında sanat dergisi takip etmekteyim, Genç Sanat adlı dergiyi güncel olarak okurum. Bunun dışında internetten de sanat haberlerini takip ederim.

- V. Y. 7. *Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz? Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz? Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

J. Benim sanatla uğraşmam ailemin de sanata bakış açısını etkilediğini düşünüyorum. Ben ilgilendiğim için onlarla birlikte de sergilere gideriz. Ev dekorasyonunda ve renk seçiminde yardım talep ediyorlar.

- V. Y. 8. *Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahsedebilir misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

J. Sanırım hayatım boyunca sanat ile uğraşacağım. Bu nedenle kültürel etkinlikler her zaman ilgi odağım olacak. Resimlerimde zaten genellikle anıları ve sınırlarımı konu alırım. Bu açıdan gündelik yaşamın sanata yansıdığını düşünüyorum. Fakat ekonominin etkisinin bunların hepsine yön vermesi çoğu zaman birçok şeyi ertelememize neden olacak. Örneğin öğretmen olduğumda ya da herhangi bir işte çalıştığımda ve bu çalıştığım ortamın beni veya yaptığım şeyi anlamıyor olması durumunda ilk önce söylediğim sözleri devam ettirebilir sanatla hayatımın sonuna kadar uğraşır mıyım ya da sanat yapmak için mücadele etmekle mi uğraşırım bunları kestiremiyorum.

Görüşmecisi: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: K Öğrenci

- V. Y. 1. *Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
K. Lisans eğitimime 2012 yılında Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi bölümünde başladım. 2016 yılında öğretmenlikten mezun olup Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde Yüksek Lisansa başladım. Yüksek lisansa halen devam etmekteyim.
- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi Üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?*

K. Öğretmenliğe gitmemin sebebi tamamen lisede bize böyle aşılarmış olmasıydı. Elimizde garanti bir meslek olur diye öğretmenlik tercih ettim. Resim yapmak benim hayatımın bütününe kaplıyor. O yüzden yüksek lisans yapmaya karar verdim, kendimi resim konusunda daha da geliştirmek için.

- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşır mısınız?*

K. Liseden sonra üç tane üniversite kazandım ama bunlardan sadece Gazi Üniversitesini tercih ettim, iyi ki böyle bir tercih yapmışım. Türkiye'deki en iyi devlet üniversitelerinden biri. Kültürel faaliyetlerden, spor faaliyetlerine kadar bir sürü aktivite var. 24 saat açık bir kütüphanesi var.

- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

K. Renkli giyinimli, vintage tarzı ve değişik saç modelli öğrenciler gördüğümüz zaman işte bu kesin GSF'de okuyor diyebiliyoruz. Arkadaşlar benim GSF okuduğuma çok inanmadılar. Nasıl resim öğrencisisin sen diyorlardı. Ben öyle renkli giyinmeyi çok sevmiyorum ama resimlerimde renkli resimlerdir, sanırım GSF okuduğumu herkese hal ve hareketlerim ile gösterme çabası içinde değilim. Bana resim yapmak yetiyor.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşamınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşır mısınız?*

K. Eskişehir'de yaşadığım için Eskişehir'den bahsederek, galeri ve müze konusunda biraz sıkıntılı. Sanatsal anlamda büyük şehirler kadar ileride değil. Birkaç tane müzesi var ama onlarında durumu pekiyi değil gibi. Müzelerde sanat öğrencilerine yönelik çok aktivite olmuyor. Sadece müze içerisine tarihi eser birkaç parça koymuşlar ve onları geziyorsunuz ve 5 yıldır buradayım değişen hiçbir şey yok. İstanbul'a gittiğim zaman müze ve sergileri gezmeye çalışırım. Zaten İstanbul'dan başka sizi kültüre boğan bir şehir yok.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

K. Palto Film Günleri, Eskişehir Film Festivali, Başka Sinema vb. mükemmel etkinlikler ve ayrıca film den sonra yönetmen ve oyuncularla söyleşiler oluyor. Avrupa ve Türk sinemasının güzel festival filmlerini uygun fiyata seyredebiliyoruz. En sevdiğim filme Türk sinemasından örnek vereceğim. Yine festivalde izlediğim bir filmdi Tolga Karaçelik' in yönetmenliğini yaptığı "Sarmaşık" filmi. Oyunculuklar, senaryo ve film içinde kullanılan metâforlar çok güzeldi. Dram filmlerini daha çok sevdiğimden bu filmi beğenmiştim. Film genel çevremizde ki karakterleri anlatıyordu aslında. Birinin eline güç verdiğimiz zaman nasıl bir çatışma çıkar, o insan nasıl değişir. Türkiye'nin gündemini de anlatan güzel bir filmdi. En son izlendiğim film ise Denis Villeneuve'nun "İncendies" filmi mükemmel bir filmdi. Müzik olarak genelde Türk ve Yabancı Pop şarkı dışında her müzik türünü dinliyorum. Resim yaparken müzik dinlemek hoşuma gidiyor. Leonard Cohen dinlemeyi çok severim. Onun dışında konserlere gitmeyi çok sevmiyorum. Sık sık konser olur Eskişehir'de ama çok konsere gitmemişimdir. Tiyatro'ya üniversitesinin ilk senesi Kültürel Etkinlik dersi sayesinde çok gitmiştim ama son üç yıldır hiç gidemiyorum. Futbol oynadığımdan akşamları antrenmanlara gitmek zorunda kalıyorum. Bu aralar İstanbul'da 'İntaharların Genel Provası' diye bir oyun ona gitmeyi düşünüyorum.

- V. Y. 6. *Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

K. Bu konuda biraz sıkıntı var internet üzerinden takip ediyorum ama sanat dergilerini de alıp okumak çok önemli gündemi takip etmek gerekiyor. Bir yerden başlamak gerekiyor. Şu anda yayınlanan güzel sanat dergileri var alıp okumak lazım, onda biraz eksikliğim var.

- V. Y. 7 *Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

K. Benim ablam var sadece o da gerçekten çok destek çıkıyor. O öğretmen olmamı istiyordu ama ben resme devam edip yüksek lisans yapmak istedim o da çok karışmaz ban zaten. Ablam resimlerimi çok beğenmiyor, o daha çok manzara resimleri yapmamı istiyor, bende hiç sevmem manzara resimleri yapmayı. Genelde bir şey alırken renk konusunda hep bana danışır.

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

K. Annem ve babam vefat ettiği için, şu anda babamdan okursam devletten para alabiliyorum. Bu para bir öğrenci için mükemmel bir şey, bu para sayesinde kendimi resme daha kolay verebiliyorum bu para olmasa çalışmak zorunda kalacağım ve belki resimle bu kadar çok ilgilenemezdim. Hem çalışıp hem de okumak gerçekten çok zor. Yüksek Lisans yaparken bu para olmasa belki de hiç yapmayacaktım hem lisanstan öğretmen olup atanmayı deneyecektim. Şimdi en azından önümde üç yıl daha böyle bir fırsat varken bunu iyi değerlendirmek istorum. Gerçekten para olmadan bizim meslekte iş yapmak çok zor.

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: L Öğrenci

- *V. Y. 1. Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
L. 2014 yılında Anadolu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim Öğretmenliği programında tamamladım.
- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?*
L. Belki klişe bir cevap olacak ama akademisyen olmak için. Yüksek lisans programına kaygısız sadece, salt eğitim amaçlı ve kendimi daha iyi geliştirebilmek ve üniversitenin sağladığı yönlendirmelerle farklı bir alan açmak şeklinde tasvir etmek isterdim ancak bu günümüz koşullarında pek de mümkün olmadığını söylebilirim. Gazi üniversitesi ise ailemin Ankara’ da ikamet etmesinin öncelikli neden olarak belirtebilirim.
- *V. Y. 2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşır mısınız?*
L. Anadolu Üniversitesinden bahsederek, aynı şekilde Eskişehir öğrencilere sinema festivalleri, tiyatro, konser ve sanat çalıştayları anlamında oldukça besleyici bir kent olduğunu düşünüyorum. Aynı şekilde üniversitenin özgürlükçü yapısından

kaynaklı olarak yeterlilik konusunda şanslı hiseddiyorum. Tabi Gazi Üniversitesi ve Ankara bazlı kıyaslanamayacak ölçüde, çünkü Ankara’ da günlük yaşantı içinde sürekli yeni bir etkinlik bulma olanağı ve çoğunlukla haberimiz olana kadar yenisini başladığı bu konuda doygun bir şehir. Üniversite noktasında belki yeni bir ortam ve bu ortama henüz adapte olamadığım için pek bişey söyleyemiyorum ama Ankara’nın merkezinde bir üniversite olması birçok şeyi kotarıyor gibi görünmekte.

- *V. Y. 3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

L. Çevremdeki insanların gerek sanat eğitimi almış olmam gerekse bu eğitim ile dünyaya bakış açımdan kaynaklı, farklı, olarak tarif ettiklerini söyleyebilirim. Evrensel bir bakış açısının sonucu olarak aslında sanat- siz sorduğunuzda tekrar farettim- yaşamımızda bakış açımız ve dolayında kıyafetimize aslında gördüğümüz baktığımız her şeye yeniden biçim vermekte.

- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

L. Kıyafet seçimlerimdeki farklı desen, renk, duruş gibi birçok aslında ufak ayrıntının resimde olduğu gibi ufak dokunuşlarla biçimi değiştirebildiği aslında resimle kurduğum ilişkinin zihnimdeki bağı ile ilgili olduğunu düşünüyorum. Çok renk sevmiyorum, resimlerimde de bu böyle. Ya da absürd durması bişeylerin resimde olduğu gibi biçime yenilik veya farklılık kattığını düşünüyorum. Giyinirken bunu bir teori gibi algılamıyorum ya da düşünmüyorum tabi ama kendiliğinden buna dikkat ettiğimin farkına varıyorum.

- *V. Y. 4. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşıyor mısınız? Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

L. Öncelikle galerilerden başlayarak, çoğunlukla sanat için değil de bi nevi piyasa ya da marketler gibi görüyorum galerileri. Müşteriler, ürünler, ürünlerin asıl sahipleri ve hepsinin asıl sahipleri patronlar.. Müzelerin bu noktada daha sanat için olduğunu düşünüyorum ama bu konuda devlet desteğini değerli buluyorum. Daha fazla destek olması bu değerle orantılı tabi. Müzeler konusunda her ilde belirli müzeler bulunmakta ve bir kere gidince sürekliliği sona eriyor. Galerileri çok daha sık takip etmekteyim ancak bu da dostlar alışverişte görsün muhabbetinden ileri

gitmemekte. Bu noktada müze ve galeri sanat üçlemesinden aklıma gelen ve anlam veremediğim ama ülkenin sanata, sanat eserine ve tarihe yönelik yaklaşımını özetleyen kötü demenin yetersiz olduğu restore edilen ya da yeterince korunmamış yerler aklıma geliyor.

- *V. Y. 5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

L. Sinema farklı bakış açılarını, hayat tarzlarını, yer, mekân ve kişi ile bağlantılı olarak sorgulamamızda büyük bir araç ve kesinlikle sanatın dalları arasında sanatı bütün olarak ele alabilmeye olanak sunmakta. En sevdiğim film yönetmen eşleşmesi Steven Shainberg- The Fur (Kürk) filmidir. Bunun nedeni filmde kullanılan görsellerin kalitesidir. En son 4 ay önce sinema filmine gittim, maddi yetersizliklerin bu noktada önemli olduğunu ve belirleyici olduğunu düşünüyorum.

- *Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

L. Müzik türleri değişkendir o zamanki ruh halime göre farklılaşmaktadır. Aslında ruh halimle ilişkidir.

- *Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahsedermisiniz?*

L. Tiyatroya çok yabancıyım en son üniversitede gösterime giren bir tiyatro oyununa gitmiştim.

- *V. Y. 6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

L. Çankaya belediyesinin ve arkadaş kitapevinin etkinlikleri yayımladığı kitapçıkları takip ediyorum. Gazetelerin kültür sanat eklerini takip etmeye çalışıyorum ancak sanırım takip etmemekten daha önemli sorun ne yazdıklarıdır. Çoğunluğu eş dost ilişkisiyle yazılan çok nadir de iyi etkinliklerin haberi yapılmaktadır.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahseder misiniz?*

L. Sanat dergilerini takip etmiyorum. Bunun büyük bir eksiklik olduğunun farkında olarak ancak sosyal medyanın bu noktada belirleyici ve bilgi akışından kaynaklı belki de buna gerek kalmamakta. Çevremizdeki arkadaşlarımızın paylaşımları ya da belirli siteler üzerinden neler olduğunu, ne gibi etkinliklerin düzenlediğini hemen haber alabildiğimiz için sosyal medyanın bu noktada belirleyici olduğunu söyleyebilirim.

- *V. Y. 7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

L. Aslında almış olduğum sanat eğitimi sürecine başladığımda hatırladığım arkadaşları ile kendimi kıyasladığımda birçok farklılıktan bahsedebilirim. Kendime ve onlara dair... Benim etkim ise bu noktada onlara resim dersleri verebildim. Resimle tanışmalarında bir araç oldum. Belki bunun devamlılığını tartışabiliriz ancak onlarla sanat tarihi üzerine konuşabiliyor olmak konuşmak bile onlara katkı sağlamıştır. Yaptığım çalışmaları değerlendirmeleri sanatın aslında ne olduğunu sorgulamaları anlamında kafa yormaları bile bana göre çok değerli.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

L. Ne yazık ki hayır.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

L. Evde sanat eğitimi almayan herkesten talep edilen yardım kadar.

- *V. Y. 8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

L. Ülkemizin ekonomik koşullarının sanatın gündelik yaşamda kullanımında önemli bir engel olduğu aşîkârdır. Sanatın her zaman bir lüks olarak varolması ve bizimde tüm yetersizliklere ve yoksunluğa rağmen sanatla uğraşılıyor olmamız aslında ilginç geliyor. Atılmış ya da kovulmuş hissi ile sık sık yaşamımıza neden oluyor. Ben ve arkadaşlarım öncelikle sanat yoluyla yaşamımızı idame ettiremiyoruz. Bu da önce ekonomik bir gelir sonra sanat mottosuyla karşılık

buluyor. Bunun tam tersi olması gerekirken. Resim yapmak ya da herhangi bir etkinliğe katılıyor olmak, aldığımız sanat eğitimin bir devamı ya da mecburi gibi görülsede temelini ekonomi oluşturuyor ve nasıl şekilleneceği de ekonomiyle ilişkileneiyor.

Görüşmeci: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: M Öğrenci

- *V.Y.1. Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*
M. Erciyes Üniveritesi'nden 2014 yılında mezun oldum.
- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?*
M. Üniversite lisans öğrenimimde Ankaraya kıyasla daha küçük kentlerde yaşam koşullarının zor ya da yetersiz olması ve herkesin istediği üzere büyük kentte büyük bir üniversite de öğrenim görmek benimde çok istediğim şeylerden biridir. Gazi Üniversitesin'de okuyor olmak özellikle yüksek lisansa burada devam ediyor olmak mutluluk verici. Hayalim doktora devam ederek buradan sonra akademide devam etmektir.
- *V.Y.2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşır mısınız?*
M. Kayseri ile kıyaslanamaz ölçekte her şeye daha rahat ulaşabiliyoruz. Konserler, sergiler birçok sanat etkinliğinden haberdar olabiliyor ve bu yaşam olanaklarından yararlanabiliyoruz. Gazi Üniversitesi bu anlamda benim gözümde gerçekten çok büyük ve burada öğrenim gördüğüm için kendimi şanslı hissediyorum. Daha önce arkadaşlarımızla ortak birkaç şey yapmanın sosyalleşme ya da kültürel olarak bizi donattığını düşünürken, üniversitenin ve ankaranın sunduğu imkânlar, kütüphane, spor kompleksi, konserler, sergiler bunların hepsinin hayata bakış açımda çok önemli etkisi olduğunu düşünüyorum.
- *V.Y.3. Çevrenizdeki insanlar sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

M. Oluyor ama tıp mı okuyorsun dedikleri de olmuyor değil. Hatta bir gün metroda elimin boya içinde olduğunu göre birisi boyacı değilseniz ressamısınız demişti. Ancak ilginç olan okurken üniversitenin en mârjinal görünümlü ve en popüler bölümü siz ve bölümünüz olmasına rağmen okul bittikten sonra en değersiz görülen mezunları oluyorsunuz.

- Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz?

M. Özgürlükçü ve rahat bir ortam sunması en büyük faktördür. Gördükleriniz duyduklarınız ya da örneğin saçmalayabilmek gibi bir özelliğiniz var. Ne kadar saçmalayabilirsek o kadar sanatsal resim yaptığımızın farkına vardıkça bunun kötü bir şey olmadığını ve kıyafetlerimizde de pekâla saçmalayabileceğimizin farkına varıyoruz ve bu güvenle yaklaşıyoruz yaşama.

- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

M. Renkli, renksiz ne bulursak onu giyebiliyorum. Hatta eski olmasına çok daha dikkat ediyorum. Sanki onun rahatlığı eskimesinde gizliymiş gibi..

- *V.Y.4. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşıyor mısınız?*

M. Fırsat buldukça müzelere gidiyorum. Çoğu zaman kendimi zorluyorum. Sanırım bir kültürün ürünü veya sonradan kazanılan bir şey olmamalı bu geziler.

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

M. Gündelik yaşam içinde galerilerin yaşamı, yaşamında sanatı içermediği aşikar. Müzelerde de tarihin olduğu ama yaşamda tarih, neydi o eski günlerden ibaret. Sanırım müzeler bize çok fazla, biz de galerilere çok fazlayız.

- *V.Y.5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

M. Reha Erdem’ in yönetmenliğinde “jin” filmi. Yönetmenin kullandığı dil yaşayan tüm canlıların insanın kapladığı alan ile hareketi veya devinimiyle ilişkili.. En son “Araf” adlı sinema filmini izlemiştim. Yaklaşık iki yıl oluyor. Ama evde haftada bir sinema filmi izlediğimi söyleyebilirim. Sinemanın gündelik yaşamımda ki önemi

sanırım soluk aldığımı nasıl aldığımı öğrenme isteğim ve bunu başka bir gözden görmek gibi doğal, inanılmaz ve olması gerektiği kadar özel.

- *Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

M. Konserlere gidemiyorum çünkü bunun için o gün bir şey yememem gerekiyor ve bu riski göze alamıyorum. Sıradan bir konsere para vermeden gitmeyi de istemiyorum. Dinlediğim müzik türleri arabesk hariç hepsi galiba. Arabeski çıkarınca pek bir şey kalmıyor ama..

- *Tiyatronun diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahseder misiniz?*

M. Tiyatro ile ülkemiz henüz tanışmadığı için ben de tanışmadığımı söyleyebilirim. Üniversitelerin tiyatro bölümlerinden mezun öğrenciler nasıl ve neden mezun olurlar onu da anlamıyorum. Sanırım nüfusla ilgili bir mesele. Çünkü inanılmaz kalitesiz oyunlar yüzünden toplumun tiyatroya bakış açısını anlayabiliyorum.

- *V.Y.6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

M. Gazetelerin bir takım siyasi manüplasyonlara alet edildiğinden yola çıkarsak sanat gibi çok daha önemsiz bir konunun iyi yansıtılacağını düşünmüyorum zaten. Çevremden, sosyal medya üzerinden, bir takım kitapçıların sayesinde önemli bulduğum etkinliklere katılıyorum.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahseder misiniz?*

M. Dergiler de gazeteler gibi güven vermiyor. Birilerinin reklamını yapmak, markalaştırmak üzerine kurulmuş, kar amaçlı dergileri takip etmiyorum. Sosyal medya önemli bir haberleşme aracı ve birçok bilgi olduğu için seçme şansım çoğalıyor.

- *V.Y.7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

M. Hiçbir değişiklik olmadı. Aileme ve çevreme baktığımda kendimi şuan sanatla uğraşıyor olduğuma şaşıırıyorum.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

M. Bir kere tiyatroya götürmek istedim. Eve geldiğimizde televizyonda muhteşem yüzyıl vardı. Annemin tepkisi bunun daha iyi olduğu tiyatroya giderek en güzel yerini kaçırdığı şeklinde olmuştu.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

M. Hayır, çünkü bizim ülkenin hepsi renk profesörü, iç mimar, sanatçı, mühendis..bana gerek kalmıyor o yüzden.

- *V.Y.8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

M. İhtiyaçlarımı göz önünde bulundurduğumda halen resim yapıyor, fotoğraf çekiyor, güncel sanata ilişkin bilgi topluyor olmam delilikten veya akılsızlıktan başka bir şey değil. Her şeyin bu kadar ekonomiyle ilişkili olması normal ama ülke olarak birilerinin bu kadar fakir olması ve her şeye rağmen üretiyor ve yaşamaya çalışıyor olması gerçekten çok değerli. Belki de zorluklardır bizi bir noktaya taşıyacak olan.

Görüşmecisi: Veli Aras YALÇINKAYA

Görüşülen: N Öğrenci

- *V.Y.1. Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?*

N. 2015 yılında Gazi üniversitesinde tamamladım.

- *Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?*

N .Aslında kendimi sanatsal anlamda daha olumlu yönde geliştirmek, eksikliklerimin farkına varmak demek istiyorum ancak üniversitelerde verilen akademik eğitimin bunların dışında bir kartvizit değerinde olması ve kendi çalışmalarımın daha geniş bir kitleyle buluşması, değer görmesi için öncelikli amacımın akademide kariyer yapmak olduğunu söyleyebilirim.

- *V.Y.2. Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşır mısınız?*

N. Genel anlamıyla yetersiz bulmaktayım. ODTÜ ya da Hacettepe üniversiteleri ile kıyaslandığında almış olunan derslerin içeriğinde bile büyük farklar olduğunu söyleyebilirim. Örneğin seçmeli ders adı altında tiyatrodan, buz hokeyine kadar çok farklı dersi seçmeli adı altında alabiliyor hatta belirli kredi bu derslerden seçmek zorundasınız. Kendi bölümümüzde sanat adına kaç farklı ders alıyorsunuz diye sorarsanız durum düzenlenen etkinliklere vs. gelinceye kadar birçok problemten oluşuyor. Bu durumun toplumda iki farklı üniversiteden mezun olan öğrencinin bölümlerinin aynı olması ama dünyaya farklı açıdan bakıyor olması şeklinde karşılık buluyor. Tersinden Adıyaman üniversitesinde okuyan bir öğrencide bizim Hacettepeyi gördüğümüz gibi görüyordur.

- *V.Y.3. Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?*

N. Üniversiteye başladığımda bir heves ya da o an öyle olması gerektiğini düşündüğüm için kıyafetimde dış görünüşümde bir takım değişiklikler olmuştu. Saçıma ip taktığımı, uzun küpeler taktığımı söyleyebilirim ama bunun üzerimde yapay durduğunu asıl biçimin kendi doğallığıyla ilişkili olması gerektiğini fark ettim. Aslında her iki biçim içinde dönüt aldığımı söyleyebilirim. Sanırım bunun da nihayetinde “şu işte” diyebileceğimiz bir belirlenimi bulunmamaktadır.

- *Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz?*

N. Eğitimden ziyade sanat eğitimi ortamının ya da genel olarak çevrenin bir çerçeve çizdiği ve sizde o çerçevenin içinde ister yer almak zorunda kalıyorsunuz.

- *Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?*

N. Bana kalırsa ben dünyanın tüm renklerini üzerimde taşımak isterim ama bunun maddi koşullarla ilişkili olduğunu düşünüyorum.

- *V.Y.4. Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşır mısınız?*

N. Gittiğim şehirlerde ya da bulunduğum şehirde galerileri, sergileri çok sık takip etmekteyim. Nitelik yönünden tartışılabilir bir serginin bana anlatacağı şeyler olabilirken, nitelikli bir serginin bana hiçbirşey ifade etmediği olabiliyor. Bu yüzden sergi ayırt etmemekteyim ve çok sık takip etmekteyim. Müzeler konusunda da aynı şekilde gitmediğim müzeleri mutlaka ziyaret edip gittiğim müzeye birkaç defa gittiğim olmuştur.

- *Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?*

N. Sanırım aldığımız eğitim ya da uğraş verdiğimiz alandan dolayı galeri ve müzeler doğru tabirle sanatın ibadet yerleri gibi. Gerçekten inananda gelmekte, neden inandığını bilmeyende, bu çalışmalarını sergileyenler içinde böyle.

- *V.Y.5. Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?*

N. Sanatın bir alanı gibi göremiyorum. Tiyatro ve müzik için de bu geçerli. Sanki resim ya da bizim yaptığımız şey sanat gerisi popüler şeylermiş gibi hissediyorum. Bu aslında diğer alanlara hakim olamadığımızla ilgili. En son izlediğim “Mustafa” adlı Can Dündar’ ın hazırladığı belgeseldir. En beğendiğim yönetmen film Zeki Demirkubuz- Masumiyet/ Kader ikilemesidir.

- *Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?*

N. Etnik ve daha bizim dilimizden uyarlanan parçaların senfoniye uyarlanan müzikleri beğenerek dinleyebiliyorum. Örneğin Neşet Ertaş’ ın türkülerinin senfoniye uyarlanmış halini son zamanlarda çokça dinlemekteyim. Konsere gitmiyorum lisedeyken gittiğim konsrei hatırlıyorum en son. Sevmediğim için ya da ilgi duymadığım için değil. Futboluda çok seviyorum ama stadta maç izlemeyi sevmiyorum. Birlikte bir şey dinleyebileceğimizi sevmiyor ya inanmıyorum. Konserlerin, müziğin öldüğünü ve dinleyicilerin çekmeye çalıştıkları fotoğrafların kaldığı bir ortam olduğunu düşünüyorum.

- *Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahseder misiniz?*

N. Tiyatroya çok uzun yıllardır gitmiyorum. Hatta en son ne izlediğimi dahi hatırlamıyorum. Nedenini bilmiyorum ancak tiyatro gibi operaya gitmeyi sevmiyorum. İlgiyi çekebilecek oyunların olmadığını düşünüyorum.

- *V.Y.6. Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür-sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?*

N. Etkinlikleri, hazırlanan etkinlik broşürlerinden ve çoğunlukla internet üzerinden takip etmekteyim. Gazetelerin kültür sanat sayfalarının gerçekçi bir haber sunmadığını düşünüyorum. Magazin haberleri gibi sanat haberlerine yer vermekteler.

- *Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahseder misiniz?*

N. Çok önceden adını hatırlayamadığım ve sekiz sayısı yayımlanmış tıp ve sanatın bir arada verildiği bir dergi vardı. Bunun dışında sanat içerik olmayan Bilim Gelecek dergisini takip ediyorum. Eskiden bilim teknik dergisini beğenerek okumaktaydım. Birçok işimizi internet üzerinden gerçekleştirdiğimiz gibi sanat adına oluşturulan etkinliklere, haberlere sosyal medya üzerinden erişmekteyiz. Bu anlamda yeterince beslediğini ve başka kaynaklara ve yazılı basına, dergilere çok ihtiyaç duymuyorum gibi.

- *V.Y.7. Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?*

N. Herhangi bir değişiklik olduğunu düşünmüyorum. Resim, beden, müzik bunların evde ve sokakta bizim düşündüğümüz gibi değerli olmadığını düşünüyorum. Yaşamsal olmadığı için ya da bunlara ginceye kadar çok şeyin değişmesi gerektiğinin farkındayım. Özellikle resim bir hobi veya vakit öldürme gibi görülmektedir.

- *Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?*

N. Hayır.

- *Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?*

N. Hayır.

- *V.Y.8. Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahsedebilir misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?*

N. Bir önceki soruda olduğu gibi örneğin ailemle kültür sanat etkinliklerine katılamamak ya da kıyafetlerimdeki renk tercihlerim, dış görünüşüm, yaşam biçimim, resim yaparken kullandığım malzeme bunların hepsinin ve daha fazlasının ekonomiyle ilişkisi bulunmaktadır. Bu yüzden sadece sanatın değil her şeyin varlığını oluşturan ekonomidir. Birilerinin parlatılması, birilerinin yok edilmesi ve ne yazık ki ne ürettiğimiz ne yarattığımız sonra tartışılacak meseleler.

BÖLÜM VI

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde nitel bulgu ve yorumlar yer almaktadır.

- *Öğrencilere öğrenim gördükleri üniversitenin kendilerine sunmuş olduğu sosyal ve kültürel yaşam olanaklarının yeterli olup olmadığı ve bu olanakların gündelik yaşamları içinde yansımaları sorulmuştur. Verilen cevaplar şu şekildedir:*

A Öğrenci Üniversitenin bulunduğu şehir olan Ankara merkezinde kıyaslandığında sosyal ve kültürel olanakların yetersiz olduğu etkinliklerin iki haftalık yılsonu sergilerin ya da yılsonu etkinliklerin dışında daha aktif ve sağlıklı geçebileceği görüşündedir. Ayrıca sanat eğitimi alınan kurumlarda bu etkinliklerin diğer bölümler ile kıyaslandığında daha elzem ve yaşamsal olduğu,

B Öğrenci, üniversitenin sunduğu sosyal kültürel etkinliklerine ilişkin büyük beklentisi olmamakla birlikte bulunulan şehrin bu konuda birikim sağladığı,

C Öğrenci, Diğer öğrenciler gibi yetersiz bulduğunu ve eleştiri olarak spor salonları ya da belirli zaman diliminin dışında belirli yerleri ortak kullanamama gibi yanlış bulduğu düşünceleri,

D Öğrenci, Diğer öğrencilerin aksine sosyal yetersizliğinin dışında kültürel olarak üniversitelerin yeterli düzeyde bireyleri beslemediğini kütüphane örneğiyle betimlemektedir. Aynı şekilde bireylerin kafe ya da diğer eğlence mekânlarıyla sosyalleşebilme algısının üniversitenin bu konuda yetersizlikleriyle ilişkilendirmektedir.

E Öğrenci, aynı şekilde üniversitenin bu konuda yetersizliklerinden bahsederek öğrenci profilinin çeşitliliği ile paralel bir ilişkisi olduğu,

F Öğrenci, Üniversitenin sosyal kültürel yaşam olanaklarının birey olma, karar verme, plan yapma, inisiyatif alma gibi becerilerinin gelişmesinde önemli bir role sahip olduğunu fakat öğrenim görülen üniversitenin bu konuda beklentilerini karşılamadığı,

G Öğrenci, Üniversitenin sunduğu bu imkânların yetersiz olduğu ve bunun bireyin sorumluluğunda araştırarak haberdar olduğu ve gündelik yaşamda bunun kapsayıcı değil talebinizle ilişkili olduğu,

H Öğrenci, gerek Ankaranın gerekse öğrenim gördüğü üniversitenin bu konuda yetersiz kaldığı ve beklentilerini karşılamadığı için bu konuda karşıt bir tutumla yaklaştığı,

I Öğrenci, bu konuda üniversitenin sunduğu yetersizlikleri yetersizlikleri sergi, galeri, sanat evleri, müzeler, eskiz amaçlı müze ve doğa gezileri gibi kültürel faaliyetlerin yapılması gibi önerilerle,

İ Öğrenci, Diğer öğrencilerin aksine öğrenim görülen üniversitenin beklentilerini karşıladığı ve gündelik yaşam üzerinde olumlu etkileri olduğu,

J Öğrenci, lisans öğrenimini gördüğü Anadolu Üniversitesinden yola çıkarak Ankara merkezli bir üniversitede sanat eğitimi gören bireylerin sanatsal ve sosyal aktivitelerinin bireyin yaşamında daha çok yer edineceğini ancak bütün suçunda üniversitenin dışında öğrenim gören bireylerin kolayca kaçarak, bu etkinliklerin tam anlamıyla üniversiteden beklenmesinin doğru olmadığını,

K Öğrenci, Devamlı açık olan kütüphanesinin ve spor faaliyetlerinin altını çizerek üniversitenin etkinliklerini yeterli bulduğunu,

L Öğrenci, Ankara merkezli bir üniversite olmanın getirdiği olanaklar sayesinde sosyal ve kültürel anlamda yeterli ölçüde üniversiteden beslendiğini,

M Öğrenci, Kayseri’de doğmuş büyümüş ve lisans öğrenimini Erciyesi Üniversitesi’nde tamamlamış, yükseköğrenimine Gazi Üniversitesi’nde devam etmektedir. Sosyal ve kültürel etkinliklerin her anlamda kendisine olumlu katkıları olduğu ve Gazi Üniversitesi’nde öğrenim gördüğü ve birçok alanda kendini değiştirebildiğini ve üniversitenin sunduğu olanakların dünyaya bakış açısında önemli değişikliklere yol açtığını,

N Öğrenci, üniversitenin sunduğu olanakları Ankara’da bulunan diğer üniversitelerle kıyaslayarak, örnek verilen üniversitelerde, sosyal kültürel gelişime olumlu yönde katkı yapan seçmeli ders örneğiyle yetersiz bulduğunu ancak ülkenin başka bir yerinde bunun

tersi bir örnekteyse Gazi Üniversitesinin olanaklarının ülke geneline göre yeterli bulunabileceğini,

- *Öğrencilere, dış görünüşlerinde, kıyafet ve renk seçimlerinde almış oldukları sanat eğitiminin ne derece etkili olduğu ve bu yönde aldıkları dönütler sanat eğitimi öğrenimiyle ilişkilendirilerek sorulmuştur. Verilen cevaplar şu şekildedir,*

A Öğrenci, Üniversitelerin genel anlamda dış görünüşe ya da yaşamınıza doğrudan bir etkisi olduğunu ve sanat eğitimi bölümlerinin özgürlükçü ve kültürel ortamının sizi bu yönde biçimlendirdiğini ve bu anlamda dönütler aldığını belirtmektedir. Böyle anlaşılmasındaki ilişkiyi ise öncelikli olarak alınmış olunan dersler felsefe, sosyoloji gibi daha geniş yelpazeden bakabildiğimiz derslerle ilişkilendirmektedir. Aynı şekilde bunun doğal bir yansıması kıyafet, renk seçimi, bakış açısı, üniversite içinde en özgürlükçü bölüm olunması gibi birçok parametreyi içerdiğini ifade etmedir. Genel olarak ise pastel renkleri ve bir noktadan sonra kıyafetin kirlenmesini ya da boya olmasını umursamadığınız için daha çok kıyafetin rahat olup olmadığına dikkat ettiğini,

B Öğrenci, Dış görünüşüyle almış olduğu sanat eğitiminin ortak bir noktası olmağını düşünmekte ve sadece ders materyalleri üzerinden böyle bir çözümlemeye gidileceğini belirtmektedir. Alınmış olunan sanat eğitimi ile olan ilişkisi anlamında ise bunun bir ilişki teşkil etmediğini söylemektedir. Renk renk seçimi anlamında ise şık, uyumlu ve yaşa uygun giyinmeye dikkat ettiğini kırmızı, pembe, turuncu gibi renklerden uzak durduğunu,

C Öğrenci, Çoğunlukla klasik giyindiğini ve ekonominin de bu konuda etkisinin olduğunu düşünerek bu konuda dönüt almadığını, ama bunun aynı zamanda bir kültürün ürünü olduğunu ifade etmektedir. Renk tercihi ve alınan sanat eğitimi ile ilişkisi anlamında ise sanat eğitimi aldığı için daha renkli kıyafetleri tercih ettiğini ancak vücut estetiğine göre renk seçiminde tercihlerinin değişebildiğini,

D Öğrenci, Sanatla uğraşan bireyin dış görünümünün etkileneceğini ancak bunun bilinçli olmaması gerektiği belirtmektedir. Aynı zamanda farklılığın dıştan içe değil içten dışa olması gerektiğini belirtmektedir. Sanat eğitiminin kıyafet üzerindeki etkisini alınan eğitimin biçime göre şekillenebileceği ve çizginin kişilikle olan bağı gibi tercihlerinde benzer şekilde farklılık gösterebildiğini belirtmektedir. Renk seçimi olarak ise daha yalın ve soğuk renkleri tercih ettiğini ve bunun kesinlikle kişilikle ilişki olduğunu,

E Öğrenci, Bu anlamda çok kere dönüt aldığını, bunu da sosyal çevresinin sanatsal bir alan üzerine kurulu olduğunu ve doğalında iletişimin ve ilişkilerin bi şekilde birbirine benzediği

gibi dış görünümünde de bu etkinin kendiliğinden oluştuğunu belirtmektedir. Alınan sanat eğitiminin kıyafetler ya da renk seçimi üzerindeki etkisi üzerine ise sanat ile uğraş veren ya da sanatçının toplumun belirli kesiminin dışında farklı olması gerekliliğinin bir yansıması şeklinde değerlendirmekte. Renk seçimi anlamında ise tezat renkler tercih ettiğini bunun ise altyapısının estetik anlayışıyla ilişkili olduğunu,

F Öğrenci, Dış görünüş ve sanat eğitimi arasında kendini tanıtabilecek bariz özelliklerin bulunmadığını ancak yine de bu konu dönüt aldığını ancak sanat eğitiminin ya da sanatın dış görünüş ile bağdaşır özellikler barındırmasının zorunlu olmadığını düşündüğü için bu konuda dış görünüşüne bir yansıması olmadığını düşünmekte. Renk tercihi anlamında ise daha çok soft renkler kullandığı ama bunun bir tercihten çok ruh ile ilişkili olduğunu,

G Öğrenci, Dış görünüşüne bakılarak mesleğini merak edenler olduğunu ancak bunun belki de toplumdaki sanatçı/ ressam kalıbından dolayı bu şekilde ilişkilendirildiğini ifade etmektedir. Renk seçimi ve bunun üzerine ise, yeşil ve bordo, bej renkleri kullandığını ve çoğunlukla vurgu ile dikkati toplamayı hedeflediğini,

I Öğrenci, dış görünüşünün farklı olmasını sanat eğitimi almasına bağlayanlar olduğunu ve resimlerindeki renklerin dış görünüşüne de yansıdığını genel olarak kontrast renkleri bir arada kullandığını,

H Öğrenci, dış görünüşüyle ilgili herhangi bir dönüt almadığını, sanat eğitimi alan bireylerin aykırı ya da alışıldığın dışında giyim tarzlarının olduğunu, bu yüzden bu soruyu anlamlandırabildiğini ancak kendisinin böyle bir giyim biçiminin olmadığını söylemiştir. Daha çok olanakları ölçüsünde tercihlerde bulunduğunu, tercih ettiği renklerin soluk ve canlı renk uyumuna ve pastel ton uyumuna dikkat ettiğini ancak genel olarak olanakla ve ruh hali ölçüsünce giyindiğini,

İ Öğrenci, bu konuda dışarıdan bir dönüt almadığını ve gündelik yaşam içinde kıyafetlerinde tercih ettiği renklerin sarı, kahverengi ve mavi olduğunu, çoğunlukla bunun ruh haline göre şekillendiğini,

J Öğrenci, bu yönde dönütler aldığını, ister istemez sanat eğitimi gören bir bireyin kıyafetlerine ve yaşamına sanatın etki edeceğini eğer bunun tersi bir yaşam tarzı ve giyim tarzı oluşmuşsa bunun aldığı sanat eğitimi ile ilgili olmadığını alamadığı sanat eğitimi ile ilişkilendirileceğini belirtmiştir. Renk seçiminde genelde düz ve deseni olmayan kıyafetleri tercih ettiğini,

K Öğrenci, resimlerinde çok renk kullandığını ancak kendisinin resimleri kadar renkli giyinmediğini ve sanat eğitimi alan bireylerin farklı olmak zorunda olmadıklarının altını çizmektedir. Kendisinin resimle uğraşıyor olmasının daha değerli olduğunu,

L Öğrenci, bu yönde dönütler aldığını, bunda etkili olan sebeplerin başında dünyaya bakış açım gelir. Böyle olduğu için dış görünüşüme ya da kıyafetlerime yansımalarının normal olduğunu, kıyafetlerinde genelde farklı desen, renk ve duruş gibi resimlerinde olduğu gibi önemsiz görülen ayrıntıların biçimi değiştirebileceği fikri ile seçim yaptığını ve bunlara dikkat ettiğini,

M Öğrenci, bu yönde dönütler aldığını ancak ironik olanın üniversite öğrenimi boyunca okulun en marjinal görünümlü ve en popüler bölümü olup mezun olduktan sonra en değersiz görülen bölüm öğrencileri olduğunu, dış görünüşün bu ölçüde değişmesinin özgürlükçü ve rahat bir ortamdan kaynaklandığını bunun yansımalarının resimdeki rahatlık gibi yaşamın geneline ister istemez yansıdığını,

N Öğrenci, üniversite öğrenimine başladığında kıyafetlerinde ve dış görünüşünde bir takım farklılıkları tercih ettiğini ancak bunun kendi içinde yapay bir durum olduğunu, alınan sanat eğitiminin ya da genel olarak dış görünüşün, yaşama biçiminin bulunulan çevre ile ilişkili olduğunu, nihayetinde bunun ekonomik sebeplerle ilişkili olup tam bir reçeteye de sahip olmadığını,

- *Öğrencilere gündelik yaşamlarında galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret ettikleri, izlenimleri ve gündelik yaşamlarında galeri ve müzelerin önemi sorulmuştur. Verilen cevaplar şu şekildedir,*

A Öğrenci, Seçici davrandığını, özellikle uluslararası düzenlenen fuarları takip ettiğini aynı zamanda gitmiş olduğu şehirlerde bulunan müzelerin şehrin kimliğini yansıttığı ve bu sebeple ziyaret ettiğini belirtmiştir. Galeri ya da müzelerin ziyaret edilmesi ve bunun yaşam içindeki değeri üzerineyse Ankara merkezinde özellikle sergilerin dinamik ve hareketli bir yapısı olduğunu ancak bunun aynı kişiler ve eserler ile bir takım ilişkiler ya da bir tekrarın ürünü olduğunu bununda yaşamın dışında gündelik olmayan olarak tarif edilmesi gerektiğini,

B Öğrenci, çok sık olmadığı ancak gerekli ve yaşamın içinde yer edinmesi gerektiğini belirtmektedir. Gündelik yaşam içerisinde değeri anlamın genel ihtiyaçlar ile kıyaslandığında lüks olduğunu ancak bunun toplumun kültürel bir doyum ile ele alınması gerektiğini,

C Öğrenci, sıklıkla ziyaret etmektedir. Ankara'ya kıyasla yurt dışının bu konu kendisini daha fazla besleyici kanallara sahip odlunu düşünmekte. Siyasetin de sanata bu kadar dahil olmasının sanatın seyri anlamında olumsuz bir durum yarattığını ve gündelik yaşam içinde aynı eserler, aynı çalışmalar ve amatör ruhlu sanatçıların sanat anlayışına mahkum olduğunu,

D Öğrenci, günlük olarak galeri ve müzeleri gezmediğini ancak fuar ve bienal gerçekleştiğinde öncesinde kavramsal tanımına yönelik araştırma yaptığını belirtmektedir. Gündelik yaşam içinde müzelerin halkın çok dikkatini çekmediği bunun yerine a.v.m ya da mağazaların değerli kılındığını, aynı şekilde galerilerin de buralarda konumlandığını,

E Öğrenci, Galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde konumu üzerine müzeciliğin ülkenin her bölgesinin kültürel birikimine rağmen oldukça eksik ve yarım bırakılan bir mesele olduğunu, galerilerin ise gündelik yaşam içinde kendini güncellememesini eleştirmektedir. Buna rağmen galeriler ya da sergilerin, sanat eğitiminin okulların dışında hem eğitici hem de gündelik yaşamı zengileştiren bir alan yaratmasının değerli olduğunu,

F Öğrenci, yılda iki üç kez müze ziyaretinde bulunduğunu, galeri ziyaretlerinde genelde etkinliğin kalitesine, yoğunluğuna ve kendisinin çalışma yaşamı dışında uygun olması durumunda ayda üç dört sergi gezebildiğini söylemektedir. Gündelik yaşam içinde galerilerin sınırlı sayıda gerçek sanat etkinlikleri sergilediğini ve yeniliklere yeterli ölçüde yanıt veremediğini ve gündelik yaşam içinde belirli bir kitlenin dışında varolmadığını,

G Öğrenci, galerileri sıklıkla ziyaret ettiğini galerilerin sürekli bir değişim içinde sürekli farklı sanatçılara ve eserlere yer verebilmesinin kendisinin gelişimine olumlu katkılarda bulunduğunu belirtmektedir. Müzeler konusunda pek ziyaret etmediğini ve ülkede müzelerin durgun bulduğunu ve böyle düşünmesindeki temel nedenin reklam ve farkındalık oluşturmaları olarak, gündelik yaşam içinde büyük bir yere sahip olmadığını,

H Öğrenci, galeri ve müzeleri takip etmenin yaşadıkları şehre ve imkanlara göre değişebileceğini ve yine maddi olanaklar sebebiyle farklı şerhlerde müze ziyaretlerinde bulunmak istediğini ama henüz gerçekleştiremediğini belirtmiştir. Tam olarak yansıtmadığı ancak internet üzerinden veya sosyal medya üzerinen yapılan paylaşımlar ile bu isteğini kısmen yerine getirebildiğini söylemektedir. Ankara' nın durapan bir sanat ortamı olduğunu ve etkinliklerinde bu hıza ayak uydurduğunu bu sebeple sanat alanının dışında bir kitlesinin de oluşmadığını söylemektedir. Sanatın gündelik yaşam içinde tam olarak yer edinemediğini,

I Öğrenci, Her ay sergiye gittiğini ve henüz müze alışkanlığı kazanmadığını söylemektedir. Elit denilen kesimin ya da halkın gezdiğini ve turist sayısının yerli sayısından fazla olduğunu söylemektedir. Sanırım bu soru oldukça aklını karıştırmış ve sanat eğitimi almamış gibi sorulara içtenlikle cevap vermiş.

İ Öğrenci, iki haftada ya da haftada bir aralıkla galerileri ziyaret ettiğini ve bunun şehrin monotonluğunun dışında bir eylem olmasının yanında yeni insanlar tanınması ve eğitimin okulun dışında devam eden basamağını oluşturması bakımından değerli bulmakta ve ekonomik yetersizliklerin farklı şehirlerde bulunan etkinliklere katılmada engelleyici bir sebep olduğunu,

J Öğrenci, yılda en az bir kez İstanbul’ a sergi gezisinde bulunduğunu ve yaşadığı şehirdeki galeri ve müzeleri fırsat bulduğunca gezmekte olduğunu söylemektedir. Çevresinini de aynı şekilde telkin ettiğini ve bu gezilerde iyi resme bakmanın, güncel olarak neyin yaratıldığı ve insanların neyi tartışıp neyi konuştuğu üzerine duydukların gördüklerinin sanat eğitimine önemli katkılarda bulunduğunu,

K Öğrenci, müze konusunda ülkenin müzelere verdiğini değerin iller arasında aynı olmadığını ve müzelerde öğrenciler için etkinliklerin gerçekleşmediğini ve müzelerde sadece birkaç tarihi eserin konularak adına müze denildiğini belirtmektedir. İstanbul’ un galeri ve müze konusunda totalinde kültürel aktivitelerin yoğunluğunu hissettiğiniz başka bir şehrin olmadığını,

L Öğrenci, galerileri marketler gibi gördüğünü ve markette bulunan ürünlerin bir takım sahipleri olduğunu, müzelerin bu yüzden çok daha sanar içerikli bir alan olduğunu ve devlet desteğiyle daha değerli olabileceğini, olduğunu belirtmektedir. Ancak müzeler bir kere en fazla iki defa gezilebildiğini bunun aksine galerilerin çok daha güncel ve hareketli olduğunu yine de galerilerlerin yapısını “ dostlar alışverişte görsün” sözüyle tarif etmektedir. Genel anlamda ülkenin tarihine, kültürüne yaklaşımının yetersiz olduğunu müzelere ya da galerilere bakılarak anlaşılabileceğine,

M Öğrenci, fırsat buldukça müzelere gittiğini ve bunun için kendini zorladığını ve bunun bir kültürün ürünü olarak sonradan edinilen bir şey olmaması gerektiğini, gündelik yaşam içinde galerilerin yaşamı, yaşamında sanatı içermediğini, müzelerde de tarihin olduğu ama yaşamda tarihin “neydi o eski günlerden” ibaret olduğunu ve müzelerin topluma, toplumun da galerilere fazla olduğunu,

N Öğrenci, gittiği farklı şehirlerde bulunan galeri ve müzeleri gezdiğini, sergileri çok sık takip ettiğini ve niteliğine bakılmaksızın her serginin kendi gelişimine katkı yapacak şeyler olabileceğini belirtmiştir. Aynı şekilde galeri ve müzelerin sanatın ibadet yerleri olduğunu,

- *Öğrencilere sinemanın, müziğin ve tiyatronun gündelik yaşamlarında önemi üzerine en beğendikleri film- yönetmen eşleştirmesi, dinledikleri müzik türü, konsere gidip gitmedikleri, en son gittikleri sinema filmi ve tiyatro oyunu sorulmuştur. Verilen cevaplar şu şekildedir,*

A öğrenci, son gitmiş olduğu film “Araf” filmi olup, uzun zamandır sinemada film izlemediğini söylemekte. Yönetmen ve film eşleşmesini Cannes film festivalinde büyük ödülü ve altın palmye ödülünün sahibi Nuri Bilge Ceylan ve “Bir Zamanlar Anadolu’da” olarak yapmıştır. Neden bu eşleştirmeyi yaptığı sorusuna cevaben ise Nuri Bilge’ nin sinemaya yaklaşım açısının ve aynı zamanda yaşamsal karşılığı olarak yönetmenin kullandığı dil ve üslubun, resimde uyguladığı yaklaşımla paralellik gösterdiğini, pop müziği dışında çok keskin ayrımları bulunmadığını belirtmiştir. Müziğin diğer sanat türleri içinde yaşamsal karşılığının ve gündelik yaşam içindeki konumunun kullanılabilirlik açısından farklı bir noktada durduğunu ifade etmiştir. CSO konserlerini düzenli olarak takip etmektedir. Tiyatro, gündelik yaşam ve sanat üzerine sorulan soruya ise tiyatroya en son üç yıl önce gittiğini, gündelik yaşam içinde en az yer kaplayan sanat alanı olduğunu,

B Öğrenci, En son ne zaman sinemaya gittikğini hatırlamamakla beraber Krysztof Kieslowski ve onun “Dekalo” onlaması en iyi film- yönetmen eşleştirmesidir. Müziğin gündelik yaşantıda önemine değin, sizin müziği değil müziğin sizi bulduğunu söylemektedir. Dinlediği müziklerin ortak ortak noktasının içindeki ruh olduğu ve müziğin soyutlayıcı yönüne vurgu yapmaktadır. Tiyatronun gündeli yaşam içindeki önemine ilişkin pek ilgilenmediğini bunun sebebini tiyatroculara yorarak, gerçekten sanatçı olup olmadıkları paranteziyle, tiyatro ile ilgilenenlerin yeterli özeni göstermediği gibi kendisinin aynı paralellikte bir yaklaşım sergilediğini,

C Öğrenci, bir eşletirme vermemekle birlikte pixar, disney gibi ünlü yapımları takip ettiğini ve fantastik filmler ile daha yakından ilgilenmektedir. Müzik anlamında 90’ ları dinlemekten keyif almakta. Gündelik yaşam içinde müziğin yerine ilişkin imkânları yeterli bulmamaktadır. Tiyatoru sıklıkla takip etmekte olup devlet tiyatrolarının sınırlı ve tarihi konular üzerinde durmasından yakınmaktadır. Aynı şekilde belediyelerde ya da

üniversitelerde bu gibi etkinliklerin siyasi konjoktürle ilişkilendirilmesinin titayroların yaşam içindeki konumunun ve toplumsal öneminin olumsuz etkilendiğini,

D Öğrenci, En son Wally Pfister'in yönetmenliğini yaptığı yapay zekânın konu olarak ele alındığı 'Transcendence' filmini seyretmiş olup, sinemanın gündelik yaşamdan beslendiğini ancak bunun yerine geleceğe dair sunumlarda bulunan bilim kurgu filmlerinin kendisini daha çok beslediğini belirtmektedir. Ek olarak çizgi film ve animasyon.. müziğin yaşamında kapladığı alan üzerine popüler kültürün dayattığı pop ve arabesk şarkıları dışında iyi olan mizikleri dinlediğini, son olarak tiyato adına ise tiyatronun insanı insana anlatma sanatı olduğunu ve bu yüzden tiyatonun, sinemadan ve sanatı diğer alanlarından çok farklı bir yere sahip olduğunu belirtmektedir. En son gitmiş olduğu oyun Bjorn Bostorm'un yazdığı 'dördüncü ay' olup, sade abartsız dekorlu, iki kişilik, şiddet ve erkek egemen toplumu konu edindiğini,

E Öğrenci, Michael Haneke'nin Caché filmi eşleştirmesini, filmde yönetmen seyircisine doğrudan bilgi vermek yerine birtakım belirsizliklerle seyircinin hikayeyi çözümlemesine olanak vermeyen ve merakı dinç tutan bir tutum sergilemesiyle açıklamaktadır. En son izlediği sinema filminin bir seneyi aşkın süre önce Paul Verhoeven'in Elle filmi olduğunu söylemektedir. Müziğin gündelik yaşamı üzerinde kapladığı alan üzerine günün her anında varolabildiğini ancak etkinliklere katılma anlamında Ankara'da hiçbir konsere gitmediğini söylemektedir. Alternatif müzikleri ve blues dinlemeyi sevmektedir. Tiyatronun gündelik yaşam içinde değerinin, tarihte tiyatronun varoluşuyla ilikilendirmektedir. Ancak en son gitmiş olduğu tiyatro oyunun " yeraltından notların" kitabınıda okumş birisi olarak oyunun sığ ve yüzeysel hatta sıkıcı olduğunu,

F Öğrenci, Andrei Tarkovsky'nin Ayna filmini ve bu eşleştirmenin kişinin kendi öz halini tüm yalınlığıyla yansıttığı için değerli olduğunu belirtmektedir. En son iki hafta önce sinema filmi "Ayla"yı seyretmiştir. Gündelik yaşam içinde en çok tercih ettiği sanat alanı olduğunu belirtmiştir. Müzik olarak "chill" türde müzik dinlemeyi tercih etmektedir ve müziğin gündelik yaşantısında sakinleştirici bir etkisinin varolduğunu söylemiştir. En son gittiği devlet tiyatrosu oyunun yeraltından notlar olup dostoyevskinin anlatımından farklı olarak günümüze uyarlandığını ve bu anlamda tiyatro oyunlarının eserlerin kendi anlatımı ile günümüze aktarılmasının daha doğru olacağını,

G Öğrenci, Theodoros Angelopulos'un filmi "Eternity and a Day" olup sinemanın temelini gündelik yaşam üzerine kurgulandığı ve bu film eşleştirmesinde yaşlı bir adamın

geçmişteki belirli hatıralara odaklanmış naif bir kurgu olduğunu ve sakın kelimesinin karşılığını bu filmde hissettiğini belirtmiştir. Aynı zamanda Zeki Demirkubuz'un renk armonisinden ve popüler kültürün dışına anlata filmelerin daha kendisinden bahsettiğini belirtmektedir. Sinema, müzik ve tiyatronun sık olarak takip ettiği alanlar olmadığını ve boş zaman alışkanlığı gibi ele alabilmenin doğru olmadığını söylemiştir. En son izlediği film Gülse Birsəl'in "Aile Arasında" filmidir. Konserlere gitmediğini ve müziğin kendisine özel olduğu ve yalnızken tercih ettiği bir sanat alanı olduğu için konserleri yeğlemediğini belirtmiştir. Sonuç olarak gündelik yaşam içinde sanatın gündelik yaşam içindeki karmaşadan bir kaçış olarak gördüğünü,

H Öğrenci, Sinemanın öneminin çok büyük olduğunu ve çekim tekniklerine ya da türlerine kadar büyük titizlikle takip etmektedir. Komşum Totoro, Howl'un Yürüyen Şatosu, Prenses Monoke, Ruhların Kaçışı..Benzer nedenlerle Tim Burton'ın filmlerinden: Fleet Sokağı'nın Katil Berberi, Beter Böcek, Ölü Gelin, Big Fish, Big Eyes en sevdiği filmlerdir. Taşdiken'in Kız Kardeşim Mommo; Yılmaz Erdoğan'ın Vizonte; Yavuz Turgul'un Eşkıya; Çağan Irmak'ın Prensesin Uykusu; Guillermo del Toro'nun Panın Labirenti; Woody Allen'ın Paris'te Gece Yarısı, Quentin Tarantino'nun Kill Bill; Fatih Akın'ın Elveda Berlin filmini eşleştirme şeklinde paylaşmış olup ortak noktalarının ve kendisinin bu filmleri beğenmesinin nedenini özgün oldukları şeklinde açıklamıştır. En son iki hafta önce sinema filmine gitmiştir. Müziğin resim ya da sinema kadar hayatının parçası olduğunu ve farklı kültürlerle ait müzikleri dinlemekten zevk aldığını belirtmiştir. Tiyatronun yaşamın ve sanatın önemli bir bileşeni olduğunu ancak en son ne zaman tiyatroya gittiğini hatırlamadığını,

I Öğrenci, yaşamında sinemanın tiyatrodan daha önemli bir yere sahip olduğunu ve Çağan Irmak' ın yönetmenliğinde çekilen filmleri beğendiğini, en son bir ay önce " Sen Kiminle Dans Ediyorsun" filmine gittiğini belirtmiştir. Konserleri takip edememekte olup caz dinlemeyi sevmektedir. Müzik gündelik yaşamında önemli bir yer kaplamaktadır. En son gittiği tiyatro oyunu " Nihayet Bitti" dir. Oyun hakkında "oldukça etkili bir duygu aktarımı sağladığı" şeklinde tarif etmiştir.

İ Öğrenci, Three Idiots- Rajkumar Hirani filmini en beğendiği yönetmen- film eşleştirmesi olarak vermiştir. Filmin başarı-çalışmak- istemek arasında bir öneme vurgu yaptığını ve en son beş ay önce sinemaya filmi seyrettiğini söylemiştir. Müzik türü olarak caz ve klasik müzik dinlemekten keyif aldığını ve müziğin gündelik yaşamının tüm anında olduğunu,

tiyatronun söz, ritim ve görsel açıdan çok değerli olduğunu ve en son “Ermişler ya da Günahkarlar” adlı tiyatro oyununa gittiği söylemiştir. Aynı zamanda müziğin işitsel, resmin görsellik, dansın ritmik özelliklerinin tiyatrodaki buluştuğu için gündelik yaşamında, diğer sanat alanlarından farklı bir özelliğe ve öneme sahip olduğunu,

J Öğrenci, Alan Parker-The Wall filmi, sistemi en iyi biçimde eleştirdiği için en beğendiği film olduğunu, genelde “rock” müzik dinlediğini ve günde mutlaka bir saatini müzik dinemeye ayırdığını ve tiyatronun en önemli bulduğu sanat dalı olduğunu fırsat buldukça gidebildiğini,

K Öğrenci, Başka Sinema, Palto Film Günleri, Eskişehir Film Festivali gibi etkinliklere katıldığını, burada yönetmen ve oyuncularla yapılan söyleşileri ve birçok önemli filmi uygun fiyata takip ettiğini söylemektedir. Tolga Karaçelik yönetmenliğinde “ sarmaşık” adlı filmi senaryo ve film içinde kullanılan metâforlardan dolayı örnek gösterebildiğini belirtmiştir. En son izlediği filmin Denis Villeneuve’nun “İncendies” olduğunu belirtmiştir. Müzik olarak Türk ve yabancı pop şarkı dışında her müziği dinlediğini ve resim yaparken müziğin önemli bir alan oluşturduğunu, Leonard Cohen dinlemeyi sevdiğini, konserlere gitmeyi sevmediğini söylemektedir. Üç yıldır herhangi bir tiyatro oyununa gitmediğini ve yakın zamanda İstanbul’da ‘İntiharların Genel Provası’ adlı oyuna gitmeyi istediğini,

L Öğrenci, sinemanın farklı bakış açılarını, hayat tarzlarını, yer, mekân ve kişi ile bağlantılı olarak sorgulanmasında büyük bir araç ve sanat dalları arasında sanatı bütün olarak ele alabilmeye olanak sunduğunu belirtmiş olup, eşleşme olarak Steven Shainberg-The Fur (Kürk) filmini bunun nedenini filmin görsel kalitesi olduğunu söylemiştir. En son 4 ay önce sinema filmine gitmiştir. Bunda önemli olan noktanın maddi yetersizlikler olduğunu, dinlediği müzik türlerinin farklılaşabildiğini ve ruh haline göre şekillendiğini söylemiştir. Tiyatroya oldukça yabancı olduğunu,

M Öğrenci, en son iki yıl önce “Araf” adlı sinema filmini seyrettiği ve Reha Erdem yönetmenliğinde “Jin” adlı filmi çok beğendiğini belirtti. Burada dikkatini çeken ve beğenmesine sebep olan yönetmenin kullandığı dil olduğu, daha çok canlıların yaşamda kapladığı alan ve yaşamın sadece insana ait olmadığını filmlerinde yansıttığından dolayı değerli bulunduğunu, genel olarak sinemanın yaşamın içinde gördüğümüzün dışında farklı bir göz olduğunu bununda çok değerli olduğunu, konserlere gitmediğini ekonomik koşulların bunda etkili olduğunu, arabesk dışında bütün müzik türlerini dinlediğini, tiyatroya yeteri

kadar değer verilmediği gerek üniversitelerin bu anlamda yetersizlikleri gerek mezunların gerekse oyun kalitesinden kaynaklı hakkında kendisi gibi bu konuya yeterli değeri vermediğini,

N Öğrenci, Zeki Demirkubuz- Masumiyet/ Kader ikilemesini en beğendiği yönetmen film eşleştirmesi şeklinde vermiştir. En son bir hafta önce “Mustafa” adlı belgesi izlemiş olup tiyatro, sinema gibi sanat dalları arasında resmin çok daha önemli bir yer kapladığını bunun asıl sebebinin ise diğer sanat dallarına tam olarak hakim olamak olduğunu belirtmiştir. Müzik konusunda etnik veya türkülerden uyarlanan senfonileri beğendiğini ve günümüzde konserlerin bir birlikte müzik dinleme problemi olduğunu ve bunun kültürel bir sorun olması sebebiyle tercih etmediğini,

- *Öğrencilere gündelik yaşamlarında, yazılı basında ve yazılı metinde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde takip ettikleri, sürekli takip ettikleri sanat dergilerinin olup olmadığı ve sosyal medyanın sanat içerikli haberleri takip etmelerinde işlevi üzerine sorular sorulmuştur. Verilen cevaplar şu şekildedir,*

A Öğrenci, günlük gazetelerin kültür sanat sayfalarını takip etmekte olduğunu ancak popüler veya magazinleştirilerek verilen bu haberleri bilgilendirici bulmadığını belirtmektedir. Sürekli olarak takip ettiği sanat dergisin bulunmadığını ve sosyal medya üzerimden e-skop dergisini düzenli olarak takip ettiğini,

B Öğrenci, sosyal medyanın bu konuda çok daha önemli bir erişim aracı olduğunu düşünmektedir. Herhangi bir sanat dergisi takip etmediğini,

C Öğrenci, çok fazla takip edememekte olduğunu, habere siyasetin dâhil olmasının kendisi üzerinde yarattığı etkiden dolayı okumamayı tercih etmenin mantıklı olduğunu düşünmektedir. Ankara Sanat, Çankaya Kültür etkinlikleri kitapcıklarının yanı sıra “Artam”, “Sanat”, “RH+” gibi dergileri takip etmekte olduğunu ancak giderek çoğunun ticari kaygı gütmesinden dolayı bunları da okumayı azalttığını belirtmektedir. Sosyal medyaya’nın bu konulara erişmede büyük kolaylık sağladığını ve çoğunlukla bu kaynaktan beslendiğini,

D Öğrenci, Gündelik yaşam içinde okuduklarımızın haberdar olduklarımızın aslında güncel sanatında konusu olduğu ve sıklıkla basılı ya da sanal yazıları takip ettiğini, sosyal medyanın genel içeriğinden ziyade görsel olarak bireyleri esir aldığını,

E Öğrenci, “Ankara Kültür-Sanat” kitapçığını takip ettiğini ve etkinliklerden çoğunlukla sosyal ortamın vasıtasıyla haberdar olduğunu belirtmektedir. Gazetelerin kültür sanat sayfalarını takip etmemekte olduğunu nedenini ise bu konuda objektif bir haber anlayışının olmadığı şeklinde belirtmektedir. Sürekli takip ettiği bir sanat dergisi olmadığını her ay buna düzenli para vermenin zorlayıcı olduğunu söylemektedir. Sosyal medyanın bu anlamda daha ikame edilebilir alternatif olduğunu,

F Öğrenci, Aylık olarak dergileri ve kültür sanat kitapçıklarını takip ettiğini gazetelere ise denk geldiğinde baktığını söylemiştir. Sosyal medyanın sanat içerikli haberden öte devamlı güncellenebilir bir haber şemasının olmasının faydalı olduğunu ve bu yolla çok daha küresel bir bilgi birikimine eriştiğini,

G Öğrenci, gazetelerin kültür sanat eklerini takip etmediğini ve sosyal medya üzerinden “sanat karavanı” sitesini takip etmektedir. Dergi olarak “Artam” dergisini takip etmektedir.

H Öğrenci, çoğunlukla sosyal medyayı kullandığını ve sanat çevresinin sosyal medya üzerinden sunduklarını takip ettiğini, gazeteleri takip etmediğini söylemektedir. Takip ettiği sanat dergisi bulunmadığını,

I Öğrenci, instagram kullandığı tek sosyal medya aracı olup sanat etkinliklerinin tamamını buradan takip ettiğin ve gazete almadığını belirtmiştir. Sürekli takip ettiği bir sanat dergisi bulunmamakta,

İ Öğrenci, sürekli takip ettiği bir sanat dergisinin bulunmadığını ve kültür sanat aktivitelerini çoğunlukla kataloglardan takip ettiğini, gazetelerin kültür sanat sayfalarının sığ ve samimi olmadığı için takip etmediğini,

J Öğrenci, sosyal medyadan etkin bir şekilde faydalandığını, “Genç Sanat” adlı dergiyi sürekli takip ettiğini,

K Öğrenci, sanatsal etkinlikleri internet üzerinden takip ettiğini ve sanat dergilerinin önemli olduğunu ancak takip ettiği bir sanat dergisi olmadığını,

L Öğrenci, Çankaya Belediyesi’nin ve Arkadaş kitapevinin etkinlikleri yayımladığı kitapçıkları takip ettiğini, gazeteleri de fırsat buldukça takip ettiğini ancak içeriğinin asıl sorgulanması gereken olduğunu ve daha çok bir takım ilişkileri korumak için yazılmış yazıların haber yapıldığı, sanat dergilerini takip etmediğini bunun yerine sosyal medyanın bu haberlere erişmenin dergiye göre daha kolay olduğu için sosyal medyayı tercih ettiğini,

M Öğrenci, dergilerin ya da gazetelerin haberleri sunuş şekli ve içeriğinin güven vermediği bu yüzden de genelde sosyal medya üzerinden ya da çevresinin sayesinde etkinliklerden haberdar olduğunu,

N Öğrenci, sanat içerikli etkinlikleri hazırlanan broşürlerden, sosyal medya üzerinden takip etmektedir. Gazetelerin kültür sanat sayfalarını doğruyu yansıtmadığı ve bilgilendirici içeriği bulunmadığı için takip etmemektedir. Sanat içerikli dergi dışında sürekli takip ettiği “Bilim ve Gelecek” dergisinin bulunduğu bunun dışında dergi takip etmediğini,

- *Öğrencilere almış oldukları sanat eğitimi ile ailelerinin ve yakın çevresinin sanata bakış açısında ne gibi değişiklerin olduğunu, gündelik yaşamlarında aileleriyle birlikte kültür sanat etkinliklerine katılıp katılmadıkları, alanlarıyla ilgili bir problemde aile ve yakın çevresinin kendisinden yardım talep edip etmedikleri sorulmuştur. Verilen cevaplar şu şekildedir.*

A Öğrenci, Ailesinin teşvik etmediğini ancak bunun nedeni ailesinin bu gibi etkinlikleri yaşamın içinde anlamlandıramamasına bağlamaktadır. Ailesi ile katıldığı, hatırladığı tek sanatsal etkinliğin kendi kişisel sergisi olduğunu ve bunun ailesinin ilgisizliğinden çok gündelik yaşam içinde kültürel bir durum olduğu aynı şekilde sanatın toplumun herkesimini kapsamadığını belirtmektedir. Talep konusunda kendisini ya da yaptıklarının bununla ilgisini tam olarak anlamadıklarını,

B Öğrenci, ailesi ile herhangi bir kültürel ve sanatsal aktiviteye katılmamakta ve bu konuda bir yardım talep etmediklerini,

C Öğrenci, aileden ziyade çevresindeki birçok insanın sanatla tanışmasına vesile olduğunu, ailesiyle kendisinin aldığı sanat eğitimiyle daha sık etkinliklere katıldığını ve çevresinin sanatsal konularda kendisinin seçimlerine güvendiklerini,

D Öğrenci, ailesi ile etkinliklere katıldığını ve sanat ile ilgili haberlerin çıkmasının bile ailesinin ilgisini çektiğini,

E Öğrenci, Ailesi ile kültür sanat etkinliklerine katılmadığını ve almış olduğu sanat eğitimiyle ailesinin bu kısa sürede değişebilmesinde mümkün olmayacağını belirtmektedir. Ancak sanatla ilgili olmayan birçok arkadaşının kendisini sergilerden haberdar ettiğini ve bunun memnuniyet verici olduğunu,

F Öğrenci, ailesinin bakış açısının sürekliliğinin kendisi ile ilişkili devam ettiğini, kardeşiyle sinema, tiyatro ve sergi etkinliklerine katılmaktadır. Ailesinin ve yakın çevresinin sanat içerikli konularda yardım talep etmesiyle çok sık karşılaştığını,

G Öğrenci, ailesiyle kültür sanat aktivitelerine katılmadığı ancak evde bu konuda kendisinin fikirlerine önem verildiği söylemektedir. Almış olduğu sanat eğitimin ailesinin estetik bakış açısının değişmesi, neyin bir eser neyin gelip geçici bir eser olduğunu ya da farklı bağlamda gözlememek gibi önemli değişikliklerin olduğunu,

H Öğrenci, ailesiyle sık olmasada resim sergilerine katıldığını ve bir zamanlar konserlere gittiklerini şimdi daha çok ablasıyla sinemaya gidip, kültür sanat etkinliklerini televizyon aracılığıyla takip ettiğini belirtmektedir. Ailesinin genel yaklaşımı üzerine kendisini anlamadıklarını ama yaptıkları işe saygı duyduklarını,

I Öğrenci, herhangi bir çalışma öncesi ailesiyle beyin fırtınası yaptığını, herkesin yaratıcı düşüncesini söyleyerek onunla heyecanlandığını ve bu bölümü kazanmasıyla ailesinin sanata karşı ilgisinin arttığını söylemektedir. Ailesiyle kültür sanat aktivitelerine katıldığını,

İ Öğrenci, ailesinin resimleriyle ilgili yorumlar yapabildiğini ancak kültürel olarak beslenmedikleri ya da yapay bir anlayış gelip geçici değişiklikler içerdiğini belirtmiştir. Ailesiyle birlikte sanat etkinliklerine katılmadığını, kendisinin fikirlerine başvurulduğunu ancak bunun almış olduğu eğitimle ilişkilendirildiği için sorulmadığını,

J Öğrenci, ailesinin sanata bakış açısında almış olduğu eğitimin etkili olduğunu, birlikte sergilere gittiklerini ve kendisinden yardım talep ettiklerini,

K Öğrenci, sadece ablasının hayatta olduğunu ve bu konularda kendisine her zaman destek olduğunu, alanıyla ilgili konularda kendisine danışıldığını,

L Öğrenci, almış olduğu sanat eğitimiyle çevresinin, arkadaş çevresinin, çalışmalarını değerlendirebildiği, sanat tarihi üzerine sohbet edebildiği, resim sanatına dair bilgilerini paylaşabildiği her şeyin dışında sanat adına bir şeyler yapmaya başladıklarını gördüğünü belirtmiştir. Ailesiyle kültür sanat etkinliklerine katılmadığını ve kendi bilgisine de evde herkesten talep edilen kadar yardımcı olabildiğini,

M Öğrenci, ailesinde ve çevresinde keskin değişiklikler olmadığını hatta kendisinin sanatla uğraşıyor olduğuna şaşırdığına, kültür sanat aktivitelerine ailesiyle katılmaya çalıştığına

ancak bunun pekte istediği şeyler olmadıklarının farkına vardığı ve ironik bir dille ailesinin kendisinden alanıyla ilgili bir talebi olmadığını,

N Öğrenci, ailesiyle kültür sanat etkinliklerine katılmadığını, ailesinin kendi alanıyla ilgili yardım talebinin bulunmadığını ve alınan sanat eğitiminin ailesi üzerinde etkisinin bulunmamasının sanatın toplumsal ve gündelik yaşam içinde yer edinmediği çoğunluklarda boş zaman değerlendirme alışkanlığı veya hobi olarak görülmesinden kaynaklandığını,

- *Öğrencilere gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişiminde ve sanatsal üretimlerinde ekonomik koşulların etkisi sorulmuştur. Verilen cevaplar şu şekildedir,*

A Öğrenci, ekonomik koşulların sosyal ve kültürel yaşam olanaklarına erişebilmeden önce resim malzemesi alabilme zorluklarından yaşamsal birçok gereksinime kadar belirleyici olduğu ve bu anlamda gereksinim duyulanın daha temel düzeyde ihtiyaçlar olduğunu,

B Öğrenci, ekonomik yetersizliklerin, sanatın rahat adamın uğraşı gibi düşünülmesinin, milli eğitimin sanat eğitime verdiği değerin ve televizyon kanallarındaki izdivaç programlarının arasında bir korelasyon olduğunu ve birçok şeyin birbirini tamamladığı kadar aslında içini boşalttığını ve bütün bunların toplumun neye ihtiyaç duyduğuyla ilişkili olduğunu,

C Öğrenci, ekonomik kaygıların gerek üretimde gerekse yaşamsal karşılık aramada büyük bir sorun olduğu ve ülkede sanata verilen değer birleştirildiğinde daha kötü bir tablo ile karşılaşıldığını,

D öğrenci, Sanatsal üretim için ihtiyaç duyduğu malzeme ile kişisel ihtiyaçları aynı ağırlıkla düşünüp yaşama uyarladığında, ekonominin gündelik yaşantısını ya da üretimlerini sınırladığı ama engel olmadığı,

E Öğrenci, ekonomik yetersizliklerin sanatsal araç gereçleri kısıtlı kullandığını, bazı zamanlar resim yapma isteğinin kırıldığını ve mutlaka sanatçının üretimini bir şekilde etkileyebileceğinden bahsetmektedir. Gitmek istediği bir serginin paralı olması, izlemek isteyip izleyemediği sinema filmleri, başka şehirlerde gerçekleşen etkinliklere katılamamasının çoğu şeyin ertelendiğini ya da göremeden son bulduğunu ve şuan hem okuyup hem de çalışarak yükseköğrenimini tamamlamaya çalıştığını,

F Öğrenci, günlük yaşam şartlarının ve ekonomik imkânsızlıkların, özgürlük bedelinden arta kalanlar ile beslenen ve böylelikle sınırlandırmakta ve bazen de ertelenmek durumunda

kalan ihtiyaçlar bütünü olduğunu ve bunun yansımalarının gerek gündelik yaşam içinde etkinliklere katılımını gerekse üretim sürecini kısıtladığını,

G Öğrenci, ekonominin sanat üzerinde ya da herhangi bir şey üzerindeki etksinin farkında olmayabilir ya da soruyu anlamadan cevap vermiş.

H Öğrenci, İstediği birçok şeyin hatta resim malzemesi tedarik edebilmesinin ekonomik sebeplerden dolayı gerçekleşemediğini ve toplumun sanata bu kadar ilgisiz olmasının en büyük nedeni olarak ekonomiyi işaret etmektedir. Özellikle yurt dışında eğitilmeye katılmak, gezilere gidip sanatla ilgili yeni insanlarla tanışmak istediğini ve bunların ekonomiyle ilintili olduğunu,

İ Öğrenci, insanların yaşamlarını idame ettirebilecek kadar ücretle geçindiğini ve sanatın bu noktadan bakıldığında, sanat eğitimi göre bireyler açısından, sanatsal üretimlerinin devam edebilmesinin mucize olduğunu belirtmektedir. Aynı zamanda kendisini bu ekonomik yetersizliklere karşı yaklaşımını “ inat” olarak görmekte aksi durumda halen üretimde bulunmasının imkânsız olabileceğini,

J Öğrenci, hayatında sanatın her zaman varolacağını ancak gerek gündelik yaşamında gerekse üretimlerinde sanatla uğraşmasına yön verenin ekonomik yetersizlikler olduğunu ve sürecin kendisi için sanat ile uğraşmak yerine sanat ile mücadele etmekle geçirebileceğini bütün bunların ekonominin yaşamına ne katacağı ve neler götürebileceğiyle ilişkili olacağını,

K Öğrenci, babasından kendisine bırakılan aylıkla okuyabildiğini aksi durum söz konusu olsaydı birçok şeyin güç olabileceğini ve ekonomik sıkıntıların varlığının birçok şeyi gerçekleştirmeyi zora koştuğunu,

L Öğrenci, sanatın gündelik yaşamda kullanımında ekonominin önemli bir faktör olduğunu, sanatın devamlı bir lüks olarak varoluşuna karşın hereşeye rağmen kendisinin veya toplumun sanatla uğraşıyor olmasının örtüşmediğini, sanat eğitimi alıp bunun üzerine bir yaşam kurup yaşamın bu şekilde idame ettirilmesi gerekirken aksine bugün sanat yoluyla yaşamını idare ettirmenin neredeyse imkânsız olduğunu ve bunların tümünü şekillendirenin ekonomi olduğunu,

M Öğrenci, ekonomik imkânsızlıkların kendisini daha farklı bir noktaya taşıyabileceğini ancak bu inanca rağmen halen resim yapıyor ya da sanatla uğraşıyor olmanın normal olmadėını ancak tüm zorluklara karşı üretiyor olmanın asıl değerli olduğunu,

N Öğrenci, ailesiyle kültür sanat etkinliklere katılmaktan, sanatsal üretimlerini devam ettirmeye, dış görünüşü, kıyafet seçimi ve üretimlerin dışında ne yarattığımızın ne ürettiğimizin veya sizin yarın kim olacağınıza karar verenin ve bunun gibi birçok şeyin ekonomiyle ilişkili olduğunu belirtmiştir.

Alt Amaçlara Göre Bulguların Değerlendirilmesi

Öğrencilerin görüşmelere verdikleri cevapların düzenlenmesinden sonra aşağıda belirtilen problem durumuna ait alt problemler çerçevesinde görüşmeler yorumlanmıştır.

- *Üniversitenin sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları ve alınan sanat eğitiminin sosyal kültürel etkinliklere yönlendirmede ve sanatın gündelik yaşam içinde kullanılabilirliği üzerine gelişiminize nasıl bir etkisi olmuştur?*

Üniversitenin sağladığı imkânların öğrencilerin günlük yaşantılarına etkisi ve düzenlenen etkinliklerin yeterli olup olmadığına yapılan görüşmede ortak cevabın üniversitelerin bu anlamda yetersiz olduğu şeklindedir. Görüşme yapılan öğrenciler arasında verilen ortak cevaplara ek olarak:

D öğrenci, sosyal yetersizliğe ek olarak kültürel olarak yetersiz olduğunu

G öğrenci, öğrencilerin bu konuda yeterli talep içinde olmadıklarını,

I öğrenci, müze, galeri ve doğa gezileri gibi öneriler ile desteklenmesi gerektiğini,

K öğrenci, imkânların yeterli düzeyde olduğunu

M öğrenci, imkânların yeterli olduğu görüşlerini belirtmiştir.

- *Sanat eğitiminin, yaşantılarının ve çevrelerinin biçimlendirilmesinde nasıl bir etkisi olmuştur?*

Belirtilen alt problem çerçevesinde öğrencilere almış oldukları sanat eğitiminin dış görünüşlerinde, kıyafet, renk seçimlerine nasıl yönde etkisi olduğu ve bu anlamda çevrelerinden dönüt alıp almadıkları sorulmuştur. Aynı şekilde aileleriyle sanatsal ve kültürel etkinliklere katılıp katılmadıkları, ailesinin ve yakın çevresinin sanata bakış açılarında farklılaşmanın olup olmadığı sorulmuştur. Genel olarak verilen cevaplar arasında ortak noktayı ekonomik koşulların önemli bir rol oynadığı oluşturmaktadır.

Sanat eğitiminin dış görünüşlerine, kıyafet ve renk seçimlerine etkisi üzerine, Renk tercihinin yine ekonominin bu seçimde önemli bir oynadığı ve ek olarak çoğunlukla beğeni

ve ruh haliyle ilişkilendirilmiştir. Verilen farklı cevaplara rağmen dönüt alınabilirlik açısından tüm öğrenciler dış görünüşüne yönelik dönütler aldığını, kimi öğrenciler bunu sanat eğitimine bağlamakta, bir kısmı böyle bir ilişkinin kurulmasını doğru bulmazken genel anlamda farklı bir yansıması olduğu belirtmiştir. Görüşme yapılan öğrenciler arasında verilen ortak cevaplara ek olarak,

F öğrencisi önemli bir etkisinin olmadığını,

A, N Öğrencisi öğrencilerin dış görünüşünde alınan sanat eğitiminden çok çevrenin ve ekonomik durumun önemli bir rol oynadığı görüşünü belirtmişlerdir.

Öğrencilerin aileleriyle sanatsal ve kültürel aktivitelere katılıp katılmadıkları, aile ve yakın çevresinin bu anlamda sanata bakış açılarında farklılaşmaya ilişkin,

H, I, J öğrencilerinin dışında diğer öğrencilerin aileleriyle sanatsal ve kültürel etkinliklere katılmadıklarını,

C, I, J almış oldukları sanat eğitimiyle, bulundukları çevrenin kültürel ve sosyal etkinliklere katılımında farkındalık yarattıklarını,

A, E öğrencisi bunun kültürel bir problem olduğunu,

N öğrencisi de kültürel bir problem olarak görmekle birlikte, sanatın boş zamanı değerlendirme alışkanlığı ya da hobi olarak görülmesinin ailesiyle etkinliklere katılmıyor olması arasında bir korelasyon bulunduğu görüşlerini belirtmiştir.

- *Sanat eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin gündelik yaşantılarında Kültürel ve sanatsal faaliyetler ne ölçüde yer almaktadır?*

Kültürel ve sanatsal faaliyetlerin gündelik yaşam içinde ne ölçüde yer aldığı alt problem cümlesinden hareketle öğrencilere galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret ettikleri ve izlenimleri, etkinliklerden nasıl haberdar oldukları, yazılı basın veya yazılı metinleri takip edip etmedikleri, diğer sanat dalları olan sinemanın, müziğin ve tiyatronun gündelik yaşamlarında önemi üzerine sorular sorulmuştur.

B, H, I Öğrencilerin galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde ihtiyaçlar baz alındığında lüks olduğunu ya da temelinde ekonomiden kaynaklı öncelikleri arasında bulunmadığını,

A, C, E öğrencileri galerilerin belirli ilişkiler üzerine kurulmasının,

N öğrencisinin tabiriyle sanatın ibadet yerleri gibi görülüp birtakım ilişkilerin sergilendiği mekanlar olduğu,

E, K öğrencileri müzelerin yeteri kadar değer görmediği ve kendi günlük yaşamlarında da bu şekilde karşılık bulduğunu,

G, I, H öğrencileri hiç müze gezmediklerini,

D öğrenci, gündelik yaşamın avmlerde olduğu ve galerilerinde burada konumlandığını,

C ve N öğrencileri ise gündelik yaşamlarında galerilerin varlığının büyük bir alan oluşturduğu ve sanat eğitimlerinin devamı olan bu mekanların kendilerini beslediği görüşlerini belirtmiştir.

Öğrencilerin gündelik yaşamlarında sinemanın, tiyatronun ve müziğin kapladığı alan ve bu farklı sanat dallarının sanat eğitimi öğrenimi gören öğrencilerin yaşamlarındaki varlığı üzerine verilen cevaplara göre, genel olarak tiyatronun gündelik yaşamlarındaki varlığının eksik olduğu ancak bunda tiyatronun ilgi çekici ya da beğenilecek türde oyunlar çıkarmadıkları belirtilmektedir. Sinema ve müziğin tiyatroya göre gündelik yaşam içinde daha etkin olduğu belirtilmiştir.

Müziğin tüm sanat dallarıyla ilişkisinden yola çıkarak opera, bale, sefoni veya caz müzik türünden öğrenciler genel olarak bahsetmemiş sinema da veya tiyatroda müziğin varlığına ilişkin herhangi birşey söylenmemiştir. Müzik daha çok sakinleştirme, kaçış ya da kendinle kalmanın bir aracı gibi ifade edilmiştir.

Kültürel ve sanatsal etkinliklerin gündelik yaşamlarında ne ölçüde yer aldığı üzerine bu etkinliklerden haberdar olma, düzenli olarak sanat dergileri takip edip etmedikleri ve sosyal medyanın bu anlamda genel işlevi üzerine verilen cevaplar ise şu şekildedir. Öğrencilerin tümünün gazetelerin kültür sanat sayfalarını okumadıkları ve samimimi bulmadıklarını ifade etmiştir. Tüm öğrencilerin sosyal medya üzerinden etkinlikleri ve sanat içerikli haberleri takip ettiği, düzenli olarak dergi takip etmek anlamında ise;

A öğrenci, internet üzerinden “e-skop” adlı dergiyi,

C öğrenci, “Artam”, “Sanat”, “RH+” adlı dergileri,

G öğrenci, “Artam” dergisini ve sosyal medya üzerinden “sanat karavanı” sitesini,

J öğrenci, “Genç Sanat” adlı dergiyi,

N öğrenci, sanat dergisi dışında “Bilim ve Gelecek” dergisini takip ettiğini belirtmiştir.

- *Ekonomik koşulların gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal olanaklara erişmede ve üretim süreci üzerinde nasıl bir etkisi olmuştur?*

Öğrencilerin ekonomik koşulların gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal olanaklara erişmesinde ve üretim süreçleri üzerinde ekonominin önemli bir rol oynadığı verilen cevapların ortak noktasını oluşturmaktadır. Görüşme yapılan öğrenciler arasında verilen ortak cevaplara ek olarak;

A Öğrenci, sanatsal üretim basamağının temel düzeyinde ihtiyaçları tedarik edemediğini,

B Öğrenci, toplum ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızda varlığının “birbirini tamamlayan iki farklı şey” olduğunu,

E Öğrenci, birçok şeyi ertelemek zorunda kaldığını,

İ Öğrenci, sanatsal üretim ve gündelik yaşantıda her şeyin ekonomiyle ilişkili olduğunu,

M Öğrenci, bütün bu zorluklara karşı resim yapıyor ve sanatın halen gündelik yaşamında varolabilmesinin sanatı değerli kıldığı görüşlerini belirtmiştir.

BÖLÜM VI

SONUÇ ve ÖNERİLER

Sonuçlar

Bu bölümde araştırmanın bulgu ve yorumlarına dayalı olarak elde edilen sonuçlara ve bu sonuçlara ilişkin geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Üniversitelerin bireylerin sosyalleşme ve toplumsallaşma alanları olmasının yanı sıra toplumsal ve kültürel bağların yeniden üretildiği, mesleğinin gerekleri doğrultusunda bilgi beceri ve davranışa sahip olduğu, araştırmacı ve yaratıcı nitelikte bireyler olarak yetiştirilmesi gibi birçok görevi bulunmaktadır. Dolayısıyla üniversiteler sadece bireylere diploma veren veya onların iş yaşamına atılmaları için bir geçiş noktası olmayıp bireylerin yaşama bütünlüklü bir biçimde hazırlandıkları alanlar olarak görülmektedir. Bu anlamda araştırma sonuçlarına göre:

- 1- Üniversitelerin öğrencilere sağladığı kültürel ve sosyal yaşam imkanlarının yetersiz olduğu görülmüştür.
- 2- Öğrencilerin aldıkları sanat eğitiminin dış görünüşlerine ne yönde bir karşılık bulduğu sorusuna yönelik verilen cevaplardan yola çıkarak dış görünüşün ya da kıyafet ve renk seçiminin ekonomik koşullardan bağımsız düşünülemeyeceği ancak alınan sanat eğitiminin ve sanat çevresinin öğrencilerin dış görünüşlerine olumlu yansımaları olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- 3- Müzik, sinema ve tiyatronun sanat eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin yaşamlarındaki varlığına ilişkin öğrencilerin büyükçoğunluğunun konsere gitmedikleri ve tiyatronun günlük yaşamlarındaki etkisinin yetersiz olduğu görülmüştür. Öğrencilerin sinema festivallerine ve söyleşilerine yeterli ilgiyi göstermediği görülmüştür. Klasik müzik

veya Ankara’da bulunan CSO ve DOB konserlerine öğrencilerin katıldığına ilişkin bir veriye ulaşılamamıştır.

4- Öğrencilerin gazetelerin kültür-sanat sayfalarını ya da sanat içerikli dergileri takip etmedikleri, sosyal medya üzerinden ve hazırlanan kültür-sanat broşürleri üzerinden etkinlikleri takip ettikleri, galerilerde açılan sergilerin çok azının güncel olanı tarif ettiği ve büyük çoğunluğunun bir takım ilişkilerin merkezi olduğu için öğrenciler tarafından gündelik yaşam içinde tercih edilmediği görülmüştür.

5- Öğrencilere aileleriyle kültürel ve sanatsal aktivitelere katılıp katılmadığı, aldıkları sanat eğitiminin çevreleri üzerinde nasıl bir rol oynadığına ilişkin verilen cevaplara göre; öğrencilerin aileleriyle birlikte etkinliklere katılmadıkları görülmüştür. Bununla birlikte öğrenim gören bireyin aldığı eğitimin çevresine etki edemediği sonucuna varılmıştır.

6- Bütün belirtilen sonuçların doğrudan ya da dolaylı bir ilişkisi olan ekonomik koşulların sanat eğitim kurumlarındaki öğrencilerin gündelik yaşamında sanatın etkisi ve üretim süreçleri üzerinde olumsuz yönde etki ettiği görülmüştür.

7- Öğrencilerin gündelik yaşantı güzergahları ile ailelerinden miras aldıkları ekonomik, sosyal ve kültürel sermaye arasında doğrusal bir ilişkinin söz konusu olduğu görülmüştür.

Öneriler

Araştırma sonuçları çerçevesinde araştırmaya katkı sunması amaçlanan öneriler:

1- Üniversiteler, öğrencileri sinema, tiyatro, sergi, konser gibi kültürel ve sanatsal aktivitelere katılımı teşvik edecek etkinlikler düzenleyebilir.

2- Öğrencilerin gündelik yaşantılarında aileleriyle sanatsal ve kültürel etkinliklere katılımını teşvik etmek amacıyla ailelere yönelik seminerler, konferanslar verilmeli ve belirli dönemlerde ailelerin üniversitede gerçekleştirilen sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı sağlanabilir.

3- Üniversite bünyesinde bulunan galeriler ve müzeler iyileştirilerek düzenlenen sergilerin devinimine, niteliğine ve genel olarak işleyişine gereken değer verilerek bu mekanların öğrencilerin yaşam alanı haline getirilmesi için üniversitenin ilgili yöneticileri gerekli desteği verebilir.

4- Öğrencilerin üniversitede öğrenim gördükleri derslere ek olarak sanat sosyolojisi ve sanat psikolojisi üzerine dersler okutulmalı, gündelik yaşam ve sanatın etkisinin önemi üzerine bilgilendirici, yönlendirici sempozyumlar ve seminerler düzenlenebilir.

KAYNAKLAR

- Aksoy, M. (2008). *Hayat boyu öğrenme ve kariyer rehberliği ilkelerini istihdam edilebilirliğe etkileri: Otel işletmeleri üzerine bir uygulama*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Akyüz, Y. (1989). *Türk eğitim tarihi, M. Ö. 1000- M. S. 2014*. Ankara: Pegem.
- Arslantürk, Z., & Amman, T. (2009). *Sosyoloji*. İstanbul: Çamlıca.
- Artun, A. (2013). *Çağdaş sanat nedir?* İstanbul: İletişim.
- Artut, K. (2001). *Sanat eğitimi kuramları ve yöntemleri*. Ankara: Anı.
- Aytaç, K. (1981). *Çağdaş eğitim akımları (Yabancı ülkelerde)* Ankara: Ankara üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi.
- Balcı, A. (2006). *Sosyal bilgilerde araştırma*. Ankara: Pegem.
- Başaran, E.İ. (1994). *Eğitime giriş*. Ankara: Anı.
- Başaran, E. İ. (1993). *Türkiye eğitim sistemi*. Ankara: Gül.
- Baudrillard, J. (1997). *Tüketim toplumu* (F. Keskin & H. Deliceçaylı Çev.). İstanbul: Ayrıntı.
- Benetton, P. (1991). *Toplumsal sınıflar* (H. Dilli Çev.). İstanbul: İletişim.
- Bozkurt, G. (1999). *İnsan ve kültür*. İstanbul: Remzi.
- Brommer, G. S& Horn, G. S (1985). *Art in Your World*, Davis Publications. Inc. Worcester, Massachusetts U.S.A.: Second Edition.
- Çakır, Ö. (2004). *Profesyonel yaşamda kişisel imaj*. İstanbul: Yapı Kredi.
- Çavdar, T. (2010). *Kapitalizmin yaşattığı cehennem*. İstanbul: Yazılama.
- Duhm, D. (2009). *Kapitalizmde korku* (S. Sölçün Çev.). İstanbul: Kımızı.

- Durkheim, E. (1972). *Eğitim ve sosyoloji* (P. Ergenekon Çev.). İstanbul: Pinhan.
- Dursun, D. (2012). *Siyaset bilimi*. İstanbul: Beta.
- Erbil, D. (1990). *Yaratıcı toplum yolunda çağdaş eğitim*. İstanbul: Cem.
- Erdoğan, İ. (2004). Popüler kültürün ne olduğu üzerine. *Eğitim Dergisi*.
<http://www.irfanerdogan.com/makaleler1/popne.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Günlük (t.y.) *Türk Dil Kurumu* içinde.
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5b0580ac90bcc8.33269097 sayfasından erişilmiştir.
- Fisher, E, (1995), *Sanatın gerekliliği*, (C Çapan, Çev.), İstanbul: Payel
- Güngör, N. (1999). *Popüler kültür ve iktidar*. Ankara: Vadi.
- Gürtuna, S. (2004). *Çocuk ve sanat eğitimi*. İstanbul: Morpa Kültür.
- Güvenç, B. (1993). *İnsan ve kültür*. Ankara: Remzi.
- Hançerlioğlu, O. (1996). *Felsefe sözlüğü*. İstanbul: Remzi.
- İçli, G. (2005). *Sosyolojiye giriş*. Ankara: Anı.
- İnal, K. (1991). Durkheim' in eğitim anlayışı. *Ankara Üniversitesi Dergisi*, 24.
doi: 10.1501/Egifak_00000000683.
- Jameson, F. (2005). *Kültürel dönemeç* (K. İnal, Çev.). İstanbul: Ayrıntı.
- Kayabaşı, Y. (2009). *Sanat eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında yapılan sanat içerikli etkinliklerin eğitim ortamına etkisinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Mercin, L., & Alakuş O. A. (2007). Birey ve toplum için sanat eğitiminin gerekliliği. *Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, 14-20.
http://zgefdergi.com/Makaleler/1995489730_09_02_Mercin-Alakus.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Kızıldağ, Ş. (2001). *Pop müzikten popüler kültüre medya çocukları*. İstanbul: Şehir.
- Kösemihal, Ş. N.(1971). *Durkheim sosyolojisi*. Ankara: Remzi.
- Lefebvre, H. (1958). *Gündelik hayatın eleştirisi* (I. Ergüden, Çev.). İstanbul: Sel.
- Lefebvre, H. (1992) *Modern dünyada gündelik hayat* (I. Ergüden, Çev.). İstanbul: Metis

- Marks, K., & Engels, F. (1987). *Alman ideolojisi* (S. Belli, Çev.). Ankara: Sol.
- Mutlu, E. (1998). *İletişim Sözlüğü*. Ankara: Ark.
- Oktay, A. (2002). *Popüler kültürler*. İstanbul: İletişim.
- Oktay, A. (1997). *Eğitimde kitle iletişim araçları, yaratıcı toplum yolunda çağdaş eğitim*. İstanbul: ÇYDD.
- Ollman, B. (2008). *Yabancılaşma* (A. Kara, Çev.). İstanbul: Yordam.
- Özgüven, E. (1980). *Görüşme ilke ve teknikleri*. Ankara: İleri.
- Özlem, D. (2000). *Kültür bilimleri ve kültür felsefesi*. İstanbul: İnkîlap.
- Plehanov, G.V. (1987). *Sanat ve toplumsal hayat* (S. Mımoğlu, Çev.). İstanbul: Sosyal.
- Sağlam, E. (1977). *İlköğretimde teftiş*. Ankara: Zerafs.
- San, İ. (2000). *Sanat eğitimi kuramları*. Ankara: Ütopya.
- Smith, W. E. L. (1967). *Çağdaş eğitim* (N. Özyürek, Çev.). İstanbul: Varlık.
- Şahin, Ö., & Balta, E. (2001). *İletişim, kültür ve ideoloji sorunları*. Ankara: Praksiz.
- Şaylan, G. (2006). *Postmodernizm*. İstanbul: İmge.
- Şırlakoğlu, A. (2004). *Kültürel yaşam ve sanata etkileri bakımından sanata eğitimi ve sanat eğitimi programlarının önemi*. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Türe, N. (2007). *Eğitimi ve öğretimde bir araç olarak görsel sanatlar eğitiminin öğrencilere sağladığı katkılar*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Uçan, A. (2002, Mayıs). *Türkiye'de çağdaş eğitimde öğretmen yetiştirme süreci ve başlıca yapılanmalar*. Sanat Eğitimi Sempozyum'unda sunulmuş bildiri, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Uğurlu, A. (2013). *Türkiye'de sanat eğitiminde öğretmen yetiştirmeye genel bakış*. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Williams, R. (1977). *Kültür ve toplum: 1780-1950* (U. Kocabaşoğlu Çev.). İstanbul: İletişim.

EKLER

EK-1. Görüşme Formu

Sayın katılımcı,

Bu görüşme formu, “ Üniversitelerin Sanat Eğitim Kurumlarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Gündelik Yaşantılarında Sanatın Etkisi” isimli yüksek lisans tezine veri sağlama amacı ile hazırlanmıştır.

Bu çalışma tamamen bilimsel amaçlı olup, verdiğiniz yanıtlar size hiçbir sorumluluk getirmeyecek ve araştırma sonuçları hiçbir kişi ve kuruma verilmeyecektir.

Bu görüşme formuna vereceğiniz yanıtlar çok önemlidir. Dolayısıyla görüşme formunda yer alan sorulara içtenlikle cevap vermeniz beklenmektedir. Sorulan içeriğine ilişkin anlaşılmayan bir nokta olursa detaylı bir şekilde açıklanacaktır. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Veli Aras YALÇINKAYA

Gazi Üniversitesi

Yüksek Lisans Öğrencisi

Görüşme Formu Tarihi: / /2018

Adı Soyadı:

GÖRÜŞME SORULARI

Bu görüşme soruları ile sanat eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin gündelik yaşamlarında sanatın etkisi araştırılmıştır.

1-Lisans öğreniminizi hangi kaç yılında hangi üniversitede tamamladınız?

Yüksek lisans öğreniminize devam etmenizdeki asıl sebep nedir ve Gazi üniversitesini tercih etmenizden nedenini belirtir misiniz?

2-Öğrenim gördüğünüz üniversitenin size sunduğu sosyal ve kültürel yaşam olanakları yeterlilikleri üzerine izlenimlerinizi ve önerilerinizi günlük yaşamınıza yansımalarıyla birlikte paylaşıyor musunuz?

3-Çevrenizdeki insanlar, sizin bir sanat bölümünde öğrenim gördüğünüzü dış görünüşünüze bakarak anlayabiliyor mu ya da bu yönde bir dönüt aldığınız oldu mu?

Böyle anlaşılmasında etkili olan nedenin almış olduğunuz sanat eğitimi ile ne derece ilişkili olduğunu düşünüyorsunuz?

Kıyafetlerinizde tercih ettiğiniz renkler ne derece farklı ve tercih ettiğiniz renkler üzerine ne söylemek istersiniz?

4-Gündelik yaşantınızda galeri ve müzeleri ne sıklıkla ziyaret etmektesiniz? İzlenimlerinizi paylaşır mısınız?

Yaşadığınız şehirde bulunan galeri ve müzelerin gündelik yaşam içinde değeri ve ilişkisi üzerine izlenimlerinizden bahseder misiniz?

5-Sinemanın gündelik yaşamınızdaki öneminden yola çıkarak beğendiğiniz yönetmen-film eşleşmesini nedenleriyle açıklar mısınız? En son ne zaman ve hangi sinema filmini seyrettiniz?

Dinlediğiniz müzik türleri ve müziğin gündelik yaşantınız içinde önemi üzerine düşünceleriniz nelerdir? Yaşadığınız kentte bulunan konserleri ne sıklıkla takip ediyorsunuz?

Tiyatronun, diğer sanat alanları ile karşılaştırdığınızda önemi üzerine düşünceleriniz ve en son gittiğiniz tiyatro oyunu hakkında fikirlerinizden bahseder misiniz?

6- Gündelik yaşam içinde yazılı basında ve yazılı metinlerde sanat kavramını ve sanatsal etkinlikleri ne ölçüde, ne sıklıkla takip etmektesiniz? Gazetelerin kültür- sanat eklerini ne ölçüde takip etmektesiniz?

Sanat dergileri almakta mısınız? Sürekli takip ettiğiniz sanat dergisi var mı? Araç olarak sosyal medya kullanımının sanat içerikli haberleri takip etmenizdeki işlevinden bahseder misiniz?

7- Almış olduğunuz sanat eğitimi ile birlikte ailenizin ve yakın çevrenizin sanata bakış açılarında ne gibi değişiklikler olduğunu düşünüyorsunuz?

Ailenizle birlikte kültür- sanat etkinliklerine katılıyor musunuz?

Aile ve yakın çevreniz ev dekorasyonunda (renk seçimi vs) sizden yardım talep ediyor mu?

8- Ekonomik koşullarınızın gündelik yaşam içinde kültürel ve sosyal yaşam olanaklarına erişmede ve sanatsal çalışmalarınıza nasıl bir etkisi olduğundan bahseder misiniz? İhtiyaçlarımız göz önünde bulundurulduğunda sanatın yaşamımızdaki varlığı hakkında ne söylemek istersiniz?

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..